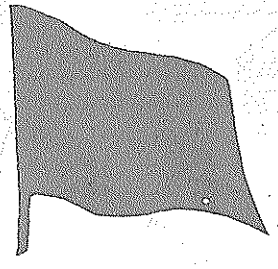

YENİ DEMOKRAT

GENÇLİK

Aylık Siyasal Gençlik Dergisi Yıl: 2 Sayı: 5 15 Şubat 1993 Fiyatı: 8.000 TL (KDV İçinde)

**DÜZENİN RESMİ İDEOLOJİSİ
KEMALİZM ÇATIRDIYOR !**

SUNU

Merhaba arkadaşlar !

Beşinci sayımızla yeniden karşınızdayız. Geçen süre zarfında Yeni Demokrat Gençlik olarak çalışmalarımız biraz daha oturdu. Okurlarımızla diyalogumuz nispeten gelişti. Fakat bizim ulaşmak istediğimiz ilişki ve üretim düzeyi şimdinin çok çok ötesinde. Bunu söylerken okurlarımızın beşinci sayımızdaki aktivitesini ve üretimlerini yadsımıyoruz. Ama dediğimiz gibi daha da dinamik olmak gerekiyor. Kitlelerden kitlelere esprisini özümsemek gerçekten çok önemli. Bu dergiyi birlikte çıkarıyoruz arkadaşlar, katkılarınız olmadan, yaratıcı ve renklendirici desteğiniz olmadan iyi bir YDG hayal etmek güçtür. Eleştiri ve önerileriniz size daha iyi yol gösterebilmemiz için kaçınılmaz bir gerekliliktir.

Bu sayımıza Uğur Mumcu'nun öldürülmesiyle, şahlandırılmaya çalışılan düzenin resmi ideolojisi, Kemalizm'in teşhiline yönelik bir başyazı ile başladık.

Üniversitelerden, liselerden ve çeşitli çevrelerden değişik haberler yine sayfalarımızda.

Radyasyon gerçeğinin irdelenmesi ve egemen sınıfların insan düşmanlığının somut örneğiyle gösterilmesi "Kim Korkar Radyasyondan?" adlı yazımızda.

İlgi çekici bulacağımız inandığımız, Partizan Gençlik dergisinin röportajını dikkatinize sunuyoruz.

Kemalizmin tarihsel gelişimini, içeriğini inceleyen, somut belgelerle ortaya koyan "Türk Restorasyonu" yazımızı dizi halinde yayınlamaya başlıyoruz.

Geçen sayıda başladığımız "Küba'nın politik ekonomisi üzerine notlar" yazısı bu sayımızda son buluyor.

"Karıncaların Allah'ı var mı?", "Yaşlı bir komünistin Tay dağından ağır ölümü", "Düzenin veya insanın hayatını yaşamak" başlıklı yazılarımız okuyucularımıza alternatif yaşam tarzının ne olduğuna yönelik anlatılarımızı ulaştırıyor.

Okurlarımızın üşünlerini sergilemek, üretimde hantal olan okurlarımızı teşvik etmek amacıyla, "Okurun yeri" adlı iki sayfalık biri bölüm açtık, ilgiyle ve merakla okuyacağınıza inanıyoruz.

Katkılarımızın daha da yoğunlaştığı, üretiminizin hat safhaya ulaştığı bir YDG'de görüşmek üzere... ■

İÇİNDEKİLER

Düzenin resmi ideolojisi Kemalizm çatırdıyor!	3
Haberler	4-9
Okullarda dayağın rolü	10
Kim korkar radyasyondan?	11
Röportaj	12-15
Türk restorasyonu I.	16-19
Küba'nın politik-ekonomisi üzerine notlar:	
"Şeker Kamışı Tarlalarını Ateşe Ver!" II.	20-26
Karıncaların Allahu var mı?	27
Bir komünistin Tay dağından ağır ölümü	28
Düzenin veya insanın hayatını yaşamak	29
Okurun yeri	30-31

3 ya da 4 Şubat günü Dersim'de T.C güçleriyle girdiği çatışmada şehit düşen TLKKO gerillası Zeki PEKER'in cenazesi 250-300 kişilik bir katılımla Sangazi mezarlığına gömüldü. Cenazeye katılanlar hep bir ağızdan haykırdı "Gerillalar Ölmez Yaşasın Halk Savaşı"

İLERİYE ATIL, DERĞİNE SAHİP ÇIK!

◆ YDG, OKUYUCULARININ AKTİF DESTEĞİ OLMADAN GÖREVLERİNİ YERİNE GETİREMEZ.

◆ OKUYUCULARIMIZI GÖNÜLLÜ MUHABİRLİĞE, DAĞITIM ÇALIŞMASINDA YER ALMAYA, MADDİ VE SİYASİ KATKILARINI GELİŞTİRMEYE,

◆ ÖZELLİKLE İSTANBUL DIŞINDAKİ, KİTAPÇILAR YA DA BÜROLAR ARACILIĞIYLA ULAŞAMADIĞIMIZ OKURLARIMIZI ABONE OLMAYA VE ABONE BULMAYA

ÇAĞIRIYORUZ !

ABONE OL ABONE BUL!

ABONE KOŞULLARI

☐ Yurtiçi 6 Aylık: 48.000 TL.	☐ 1 Yıllık: 96.000 TL.
☐ Yurtdışı 6 Aylık: 30DM.	☐ 1 Yıllık: 60 DM.

YURT İÇİ HESAP NO: Kemal TEKİN Türkiye İş Bankası
Beyazıt Şb. 2214616-

YURT DIŞI HESAP NO: Kemal TEKİN Türkiye İş Bankası
Beyazıt Şb. 3567132

UMUT YAYINCILIK VE BASIN SANAYİ LTD. ŞTİ. ADINA SAHİBİ VE YAZI İŞLERİ MÜDÜRÜ: Kemal BOZTAŞ,

YÖNETİM YERİ: Oğul Sok. No: 16/4 Sultanahmet/İSTANBUL TEL: 518 84 29 FAX: 518 23 23

ABONE KOŞULLARI: Yurtiçi 6 Aylık: 48.000 TL., 1 Yıllık: 96.000 TL Yurtdışı 6 Aylık: 30DM. 1 Yıllık: 60 DM.

YURT İÇİ HESAP NO: Kemal TEKİN Türkiye İş Bankası Beyazıt Şb. 2214616- YURT DIŞI HESAP NO: Kemal TEKİN Türkiye İş Bankası Beyazıt Şb. 3567132

Baskı: Gül Ofset

Düzenin Resmi İdeolojisi, Kemalizm Çatırıyor!

Mumcu'nun öldürülmesiyle birlikte devlet ve medya Mumcu için seferber oldu. Başta TRT olmak üzere bütün televizyon kanalları ve gazeteler Uğur Mumcu ile ilgili bir kampanya bombardmanı başlattılar. Bu kampanyada üç nokta hep ön plandaydı.

Birinci nokta Uğur Mumcu'nun Kemalist olmasından hareketle, onun yaşamı, düşünceleri, eserlerinin Kemalist özü ve yönü ön plana çıkarıldı. Bununla Kemalizm'in propagandası yapılarak, onun tabuluktan çıkmaya yüz tutmasının ve toplumun hemen her kesimince tartışılır hale gelmeye başlamasının önüne ciddi bir engel dikildi, Kemalizm yeniden şaha kaldırdı.

İkinci, Uğur Mumcu'nun öldürülmesi dinci kesimlere maledilerek, İran hedef tahtasına kondu ve aynı zamanda dincilerin gelişmesinin önüne bu sayede set çekildi. Kamuyu dincilere ve İran'a karşı etkili bir şekilde yönlendirildi.

Üçüncüsü, işte "terör" budur denilerek, silahlı mücadele yürüten devrimci örgütlere karşı bir kamuoyu yönlendirilmesi yaratılarak, devrimcilere ve özellikle silahlı mücadele yürüten örgütlere karşı yeni bir tecrit kampanyası başlatıldı.

Öncelikle şu görülmelidir ki bugüne kadar bu türden onlarca "faili meçhul" cinayet işlenmesine karşın, hiçbirinde böylesine sistemli ve etkili hiç bir kampanya yürütülmemiş, tersine olaylar unutturulmaya çalışılmıştır. Yakın zamanda, Bahriye Üçok, Muammer Aksoy, Çetin Emeç, Musa Anter, Turan Dursun'un öldürülmesi, geçmişte Prof. Bedri Karafakioğlu, Ümit Kaftancıoğlu, Kemal Türker, Prof. Cavit Orhan Tütengil gibi birçok insan "faili meçhul"ler arasına girmiş ve hiç birinde bırakılmı gurültü çıkarmayı, olaylar unutturulmaya çalışılmıştı. Ancak Uğur Mumcu için çıkarılan gurültüler görülmelik tonda ve etkidedir. TRT Mumcu'nun öldürülmesini 1 saat haber yaptı, diğer kanallarda günlerce ilk ve neredeyse tek haber buydu. Gazeteler günlerce manşetten verdiler ve gazetelerin neredeyse hergün yarısı bu olay üzerineydi. İşte bu çok "ilginç" bir durumdu. Çünkü Mumcu ne bu devletin öyle çok has bir adamıydı, ne bu kadar çok sevini vardı, ne de öyle çok önemli bir insandı. Ancak yapılan kampanyalarda rahatlıkla görüleceği gibi adam göklere çıkarıldı. Yaşamı göklere çıkarıldı, etkisi göklere çıkarıldı, düşünceleri sanki öyle olağanüstü ve yeni düşüncelermiş gibi yeniden keşfedilerek göklere çıkarıldı.

İşte bütün bu yapılanlar dikkatle izlenir ve incelenirse Mumcu'nun katillerinin adresleri de ortaya rahatlıkla çıkar.

Öncelikle Kemalizmin şaha kaldırmış üzerine duralım.

Bilindiği gibi Kemalizm son yıllarda alabildiğine darbeler yemiş, onun gerçek niteliği ki bu niteliği proletarya partisi tarafından 1972 yılında konmuştu- bir yandan kitleler nezdinde anlaşılır hale gelirken, diğer taraftan kitleler Kemalizmin tarihe havale edilmesi gerektiği noktasında fikir sahibi olmaya başlamışlardır. Bu fikir sahibi olmaya olayı, düzenin geleceği açısından son derece önemlidir. Kitleler bugün şu noktalarda fikir sahibi olmaya başlamışlardır.

Kemalizmin ulusal sorun konusundaki yüzü, PKK'nın verdiği gerilla savaşı karşısında bir kez daha görülmüştür ki sonuna kadar kafatasçı, katliamcı ve şövenisttir.

Kemalizmin işçi ve geniş emekçiler karşısındaki yüzü, Kemalizmin hükümünün geçtiği bunca yıllık TC. tarihinde ve şu son yıllarda daha açık görülmüştür ki işçi ve geniş emekçilere karşı kopkoyu sömürü ve zulümkar bir karakterdedir.

Kemalizmin ezilen bütün dünya halkları ve ulusları karşısındaki yüzü, TC. tarihinde ve şu son yıllarda daha açık bir şekilde görülmüştür ki ezilen halklar ve uluslara düşmanlık, emperyalistlere uşaklıktır.

Kemalizm bugün yalnızca halk kitleleri açısından değil, egemen sınıfların kimi kesimlerince de tartışılır hale gelmiştir. Şu egemen sınıflar cephesinde yer yer keskin tartışmaların üzerinde yaşandığı 1.Cumhuriyet, 2.Cumhuriyet tartışmaları Kemalizm'i de tartışmaktaydı.

Mumcu'nun öldürülmesinden hemen önce, 1.Cumhuriyetçi Anayasa Mahkemesi başkanı ile 2.Cumhuriyetçi cumhurbaşkanı arasında geçen tartışma, her ne kadar Anayasa Mahkemesi'ne bir üye atanmasına ilişkin olsada, gerçekte bu tartışmanın altında 1.Cumhuriyetçilerle, 2.Cumhuriyetçiler arasındaki "egemenlik" çekişmesi yatmaktadır. Bu tartışmanın en ateşli bir anında Doğan Güreş'in TSK'nın başı sıfatıyla Anayasa Mahkemesi başkanını ziyareti, ordunun 1.Cumhuriyetçileri desteklediği mesajını vermek içindi. Bu aynı zamanda Kemalizmin şaha kaldırılmaya çalışılacağına ilişkin bir işaret. İşte bu çabının çok önemli bir dayanak noktası olması açısından Mumcu son derece uygun bir hedefti. Bu sayede hem devrimci güçlere karşı yeni bir saldırı, hem dincilere, hem de 2.Cumhuriyetçilere karşı saldırı başlatılması için çok uygundu Mumcu.

Özal'ın ta ABD'den suikastle ilgili olarak resmi makamları yaptığı açıklamalara güven duymuyorum, bu iş mahkemede açığa çıkar, yönü açıklamaları 2.Cumhuriyetçi olarak, Özal'ın köşeye sıkıştırıldığına bir işaret sayılmalıdır.

Diğer taraftan Mumcu'nun öldürülmesiyle birlikte İran aleyhtarı dört dörtlük bir kampanya başlatıldı. Resmi makamlarca televizyon kanallarına, gazetelere yansıtılan yorumlar hep islamcılara, özellikle de İran'ı hedef göstermektedir. Sanki yeni şeylermişçesine ya da yeni keşfedilmişçesine İran'ın kirli çamaşırları ortalağa dökülmeye başlandı. İran gizli servisi SAVAMA'nın öldürdüğü/öldürttüğü insanlar, İran'ın dinci örgütleri desteklediği, İran'da yüzlerce dincinin askeri eğitimden geçirildiği vb. haberleri hergün yeniden yeniden ısıtılarak önümüze konmaya başlandı. Ancak İran bunları yeni yapmıyor; İran yıllardır bunları yapıyor. Bizzat MIT'le SAVAMA'nın bu noktalarda yakın işbirliğinde olduğu kanıtlarıyla birlikte basına sızmıştır.

İslamcılara ve özellikle de İran'a karşı yürütülen bu dört dörtlük kampanya yakından izlenmelidir. Bu kampanyayı Mumcu öldürülmeden çok önce ABD başlatmıştı. Yeni dönemde artık İran'ın Irak'tan daha büyük tehlike olduğu tespiti ABD tarafından yapılmıştı. MGK yaptığı toplantıda ABD'nin bu tespiti doğul olarak kabul ederek Irak'ın bütünlüğü için Saddam'ın iktidarda kalmasının en iyi çözüm olduğuna kanaat getirmiştir.

ABD "Yeni Dünya Düzeni"ni ortadoğu'da oturtma ve hegemonyasını bu petrol deni-

zinde genişletme peşindedir. Almanya ile İran arasındaki sıkı ilişkilerin ABD'yi rahatsız ettiği zaten bilinmekteydi. Bugün ABD'nin İran'a ihracatı 600 milyon dolar düzeyindeyken, Almanya'nunki 6 milyar doları aşmıştır. Ve Almanya BDT ülkelerine İran üzerinden girme çabasıdadır. Bu çabasında belli mesafeler de kaydetmiştir. Bu durum da ABD'yi rahatsız etmekte, İran'ı hedef durumuna getirmektedir.

Bunlar yanısıra İran'ın Ortadoğu'da da etki gücünü yükselttiği, din etmenini de kullanarak bölgede bulunan Arap ülkelerinin içlerinde güçlü örgütlenmeler yarattığı bu örgütlenmelerin ve etkilerin Arap devletlerini rahatsız ettiği de bilinmektedir. Demirel'in Suudi Arabistan'da yaptığı görüşmelerin en önemli gündem maddelerinden birisi İran tehdidi üzerindedir.

Bugün Ortadoğu'da İran'ı durdurabilecek, en azından güçten düşürüp dize getirecek ülke olarak Türkiye görülmektedir. İran'a karşı Mumcu'nun öldürülmesiyle birlikte başlatılan kampanya gelecekte olası olan Türkiye İran savaşına kamuoyu hazırlamak amaçlıdır. Bu abartılı bir tespit olarak görülmemelidir. ABD'nin bu bölgedeki çıkarları önemli ölçüde İran'ın dize getirilmesiyle yakın bağ içindedir. Almanya'nın İran üzerindeki etkisi, ABD'nin çıkarlarını çok ciddi bir şekilde zedelemektedir. ABD bu bölgedeki gücünü ve etkisini İran'ı dize getirmek için kullanacaktır. Bundan kuşku duyulmamalıdır. Ve tam da bu nedenden dolayı Türkiye-İran savaşı ciddi bir olasılıktır. Eğer bu hedeflenmeseydi, İran'a karşı bu kadar geniş çaplı bir kampanya başlatılmasına da gerek kalmazdı.

Ülke içerisinde son yıllarda islamcılarının önemli gelişmeler kaydettikleri bilinmektedir. İslamcılarının gelişmesi her ne kadar esasta devlet ve CIA güdümlü olmuşa da gelişen aşama İslamcılarının çok güçlenmesi ve İran'ın etkisi, devlet ve CIA'yi islamcılara dizginlemeye yöneltmiştir. Diğer taraftan islamcılarının gelişmesi laik geçinen bütün kesimler gibi Kemalistleri de, Kemalizmde olumsuz yönde etkilemektedir. İslamcılarının gelişiminin egemen sınıflar açısından istemediği boyutlara doğru ilerlemesine başlamasına, egemen sınıflar daha fazla laizn vermek talepleri, bunlara izinlenmek için Mumcu bulunmaz bir hedefti. Bugün hepimizin gözü önünde başlatılan Kemalist saldırı bunun kanıtıdır.

Burada bir kaç satırla egemen sınıfların İslam dini karşısındaki riyakarlığından da bahsetmek gerekir. Kemalizm'in Laikliğin vb. propagandasının ayyuka çıkarıldığı Mumcu sonrası günlerde, tam da Mumcu'nun cesedi kaldırılırken Demirel TC. Başbakanı sıfatıyla ihrama bürünmüş halde, Ümrü ziyaretinde bulunuyordu. Bu da devam edegelen "laiklik" demogojisinin başka bir örneğidir.

ABD'nin islam politikası ise geçmişten beri güdümlü, yarı ılımlı islamcılarla dostlukluktur. Bu ABD'ye uşaklık yapan islamcı kesimlerin ABD tarafından bağrına basıldığı demektir. Zaten geçmişten beri gerek Ortadoğu'da, gerekse de ülkemizde ABD bu dinci kesimlere devrim güçlerine ya da merkez kaç güçlere karşı kullanagelmıştır. ABD'nin Türkiye'de işi için islam politikası, CIA'nın islam uzmanı olarak bilinen Graham Fuller'in başkanlığında yazılan "Türkiye'de islam köktenciğinin geleceği" adlı raporda belirtildiği gibi, "Laik hükümet biçimini desteklemekle, islamcı güçlerle açıkça yüzleşmeden kaçınmak arasındaki ince yolda yürümelidir." şeklindedir. Ve gerçekten de "ince yolda yürüme" cambazlığı Mumcu'nun öldürülmesiyle çok etkili bir biçimde sahnelendi.

Yine Mumcu'nun öldürülmesiyle birlikte, silahlı mücadele yürüten devrimci örgütlere karşı da yeni bir saldırının başlatıldığı görülmektedir. Bu aynı zamanda devletin psikolojik savaşta ustalaştığının bir kanıtıdır. Devlet yüzyılların verdiği yönetime yeteneğiyle şu son yıllarda elde ettiği deneyimleri CIA'nın de yol göstericiliği altında Mumcu'nun öldürülmesiyle birleştirerek kitlelerin beyinlerini dumura uğratmada dikkate değer bir saldırı başlattı.

Mumcu bu üç temel nedenden dolayı öldürüldü. Başlatılan kampanya ise baştan beri bu üç temel üzerinde şekillenmektedir. Başlangıçta yapılan çok profesyonel ve kanlı bir örgütle karşılaşıyoruz" gibi açıklamalar "taşeron" örgütüne dönüştürülerek İran doğrudan suçlanmaya başlandı. Mumcu'nun öldürülme biçiminin bir gizli servis işi olduğu da önceki hemen herkesçe bilinmektedir. C-4 tipi bombanın kullanılmasının bir nedeni de daha önce bu yöntemle SAVAMA'nın birkaç MOSSAD ve CIA ajanını öldürmesinden kaynaklanmaktadır.

Mumcu'nun öldürülmesi yukarıda açıklamaya çalıştığımız gibi, gelecekte ciddi bir olasılık olan Türkiye-İran savaşına kamuoyunu hazırlama amacında taşımaktadır. Mumcu'nun öldürülmesiyle İran ya da islamcılar kazanç sağlamadılar. Tersine zarar gördüler. Bunun böyle bir sonuç vereceğini İran'ın öngörmemesi mümkün görülmemelidir. Ayrıca hiç bir dinci örgüt kendi başına ve bağımsız bir şekilde böyle bir eylem gerçekleştiremez/gerçekleştiremez. Bu da islamcı örgütlerin karakterini bilenler açısından doğal bir belirlenmedir.

Mumcu CIA-MIT-Konrgerilla, tarafından öldürüldü. Bu işten MOSSAD'ın da haberinin olması büyük olasılıktır. "Başka" failer" aramak, kasıtlı yönlendirmenin manyetik çekiciliğine kapılmaktır. Bu iş planlı ve sistemli bir senaryonun yalnızca bir parçasıdır. Arkasından ise bundan çıkar sağlayan ABD ve bizim egemen sınıflar ve de dolaylı olarak İsrail vardır. Doğaldır ki failer de bulunmayacaktır.

Gerçek budur ve bu gerçek bunca yıllık deneyimler ışığında ele alırsa, hiç de şaşırtıcı görülmez. Dolayısıyla egemen sınıfların bir parçasını oluşturan "sosyal-demokratlar"ın peşisıra koşuşturan, Kemalizmi mübah gören kitleler, bu senaryonun içeriğini ve özünü anlamak zorundadır. Anlamadıkları taktirde, halkların birbirine kurdırılması senaryosuna birer piyon olmaktan kendilerini kurtaramazlar.

Cenazede yer yer haykırılan "Kahrolsun Kontrgerilla" sloganları, kontrgerillanın sahiplerini de içerisine almadığı ve buna uygun adımlar atılmadığı sürece daha büyük katliamların her gün sahnelenmesi kaçınılmazdır. ABD'nin ve bizim egemen sınıfların bu senaryolarının boşa çıkartılması için bütün halk kitleleri gerçek kurtuluş yönüne yüzlerini döndürmelidir. Yürütülen bağımsızlık, halk demokrasisi ve sosyalizm mücadelesi gerçek kurtuluş yoludur. Bu anlaşılmalı, anlatılmalıdır. ■

Hep Beraber, Omuz Omuza YDG Saflarına!

Bursa'da Yeni Demokrat Gençlik, gençliğin kitlesel, coşkulu, radikal direniş hareketini yaratma yolunda inkar edilemez mevziler kazanmaktadır. Dönem başından bu yana koyduğu anlayış ve devrimci pratik doğrunun, geleceğin müjdeleyicisi, geleceğe uzanmanın güvencesi olmuştur.

Bursa YDG olarak eylemliliklerimizi ve bunların mantığını açarak yeni bir bakış açısı sunmak, YDG'yi ve yapacaklarını tanımlamak, olayları açık, yalın bir bakışla sunmak istiyoruz. Bu bizim amacımızı göstereceği gibi, yapacaklarımızın teminatını da verecektir.

Sene başında kendini (kitle çizgisi, eylem çizgisi, politik tarz) ve süreci ciddi bir şekilde değerlendiren YDG bu doğrultuda oluşturduğu programla faaliyetlerine başlamıştır. Gençliğin dinamik, atılgan ruhunu yakalamaya çalışan YDG bu perspektifle hareket etmiş, daima doğrunun uygulayıcısı, yılmaz savunucusu olmuştur.

Sene başından bugüne kadar ki bazı önemli tavırları kısaca belirterek mücadelemizin renkli kesitlerini anlatmaya başlayacağız.

Alternatif açılışa katılmamız ve aktif olarak çalışmamız "okullarını öğrenciler kendileri açmalıdır" mantığının bir ürünü olmuş bu doğrultuda "Dernekler platformu" altında eylem örgütlenmiştir.

Burda üzerinde durmak istediğimiz, çizgimizin bakış açısının bir ürünü olan, bizim sonraki faaliyetlerimize de yansıyan, özgün bir tavır olan baskılara ve gözaltılara karşı geliştirilen ve mantığıda eylem anında dağıtılan bildiride de açıklanan idare ile öğrencilerin bulunduğu bölümü ayıran kapıları kırma eylemidir. Bu baskılara ve keyfi gözaltılara, idare-jandarma işbirliğine, bundan kaynaklanan zorla sindirme politikalarına geliştirilen devrimci şiddet temelindeki protestodur, uyarıdır. Zora zorla karşılık verileceğinin belirtilmesidir.

İşte, Maraş katliamını lanetleme temelinde, diğer çevrelerle birlikte yemekhanede yapılan forum, buraya asılan YDG imzalı "Katliamların Hesabını Soracağız" pankartı.

İşte öğrenci gençliğe ve sorunlarına sahip çıkma temelinde yine YDG'nin inisiyatifiyle başlatılan imza kampanyası. Bu her ne kadar istenilen sonucu vermediyse de, kitlelerle sıcak bağ kurma açısından olumlu olmuş, güzel diyaloglar kurulmuştur.

Bu kampanya İ.İ.B.F'de başlatılmış, burda masa masa, yurtlarda oda oda gezilerek sıcak ilişkiler yakalanmaya çalışılmıştır. Bu çalışmaya YDG önce yalnız başlamışsa da diğer anlayışlarda katılmış, daha da geliştirilmeye çalışılmıştır. Bu imzalar sonuç olarak dekana verilmiş çalışılmış fakat kimliği malum bu kişi imzaları "toplu halde imza almıyoruz" gerekçesiyle kabul etmemiştir. Fakat bu böyle kalmayacak bunun üzerine gidilerek, bu kişi teşhir edilecektir.

Diğer yandan YDG okulun açılışından bu yana dernek çalışmalarına ciddi bir şekilde eğilmiş bu yönde araştırmalar yapmış fakat sürecin başka şeyler dayatmasıyla bu çalışma ikinci plana düşmüştür. Bu konudaki bakış açımızı daha sonraki gelişmelerle birlikte anlatmaya çalışacağız.

Tüm bu yaşananlar YDG'yi güçlendirirken, politiklardaki berraklık ve cesaret, gençliğe önderlik etme, onu geliştirme, üzerindeki yılgınlık, pasifizm bulutunu atmanın yoğun çabalarıdır.

Bütün bu çalışmalarımız sırasında, içinde bulunduğumuz durumu toplumsal muhalefet bütünselliği içerisinde irdeleyen ve koşullara teslim olmayı değil onlara hükmetmek gerektiğini devrimci-demokrat çevreye ve yapılara ısrarla an-

Yeni Demokrat Gençlik Bursa'da "Radyasyon suçluları yargılansın" kampanyasıyla düzeni bir kere daha teşhir etti.

latıp konuşmamıza rağmen silik, dar ve kısırlıklarının aşamayan-aşamayan, gündemin gerisindeki çevrelerle aramıza kalın bir ideolojik-siyasi çizgi çeken, faşizmin, gericiliğin suratına şamar gibi patlayan eylemliliklerimiz İç Harekat-Somali işgali ve Bosna-Hersek olayları idi. Kamuoyunun gündeminin birinci maddesiydi bu konular. Faşist diktatörlüğün ırkçılığı ve şovenizmi körükleyerek, bilinçleri karartan Bosna-Hersek'e yaklaşımı Somali işgalinin iç yüzünü ve bunların Kürdistan'daki İçharekatı sessiz sedasız yürütmek için sinsi sahte kamuoyu oluşturma çabasının karşısında Bursa YDG durdu.

YDG yeni dünya düzenini, emperyalizmi teşhir ve protesto ve halkların kardeşliği şiarını doğru bir şekilde yorumlayarak günceli yakalayabilmiş ML-MZD'nin projektörünü olayın üzerine tutarak, gündemi cesaretle irdeleyerek 15 gün süren bir kampanya ile İç Harekat, Bosna-Hersek, Somali işgali olaylarına sesiz kalmadığı gibi devrimci cephenin radikal eleştirici öncüsü olmuştur. Bütün fakülterde yoğun afişleme, bu arada 4 ayrı bildiri çıkarılarak genişçe dağıtılmış, dövizler hazırlanmıştır. Bu çalışmalar yurtlarda sürdürülmüş odalar tek tek dolaşarak kampanya devam ettirilmiştir. Ve kampanyanın son aşaması olan gösteri eylemine kitle çağrılmış bu konuda bildiriler ve afişler asılarak en

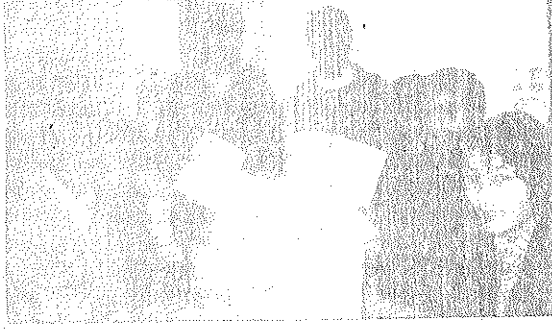
geniş kitleye çağrılar duyurulmuştur. Eylem günü ise gazetecilerin yoğun ilgisi ve TV çekimlerinin olduğu sürecin en büyük katılımın sağlandığı bir sırada YDG imzalı "Emperyalizmin kanlı oyunu Bosna-Hersek-Somali...!" pankartı açılarak sloganlarla eylem başlamıştır. Bir arkadaşımızın yaptığı konuşma sonrasında emperyalist-kapitalist sistemi ve onun en büyük temsilcisi olan ABD bayrağı yakılarak "Kahrölsun Emperyalizm", "Yaşamın Halkların Kardeşliği", Katliamlar Mücadeleyi Engelleyemez", "Kahrölsun Faşist Diktatörlük" sloganlarıyla eylem bitirilmiştir. Bu arada eylem boyunca tutulan pankart eylem bitiminde kantine asılmıştır. TV ekibinin (Marmara bölgesinde yayın yapan Flaş TV) röportaj önerisiyle YDG'den bir arkadaş YDG'nin niteliği, geçmişi, genel olarak olaylara özeldir Bosna-Hersek, Somali, Kürdistan'a ilişkin görüşleri doğrultusunda bilgi vermiştir.

Kampanyamız ve eylemlerimiz kamuoyunda ve kitlede hedeflenenin üzerinde olumlu bir etki yaratmış, gazeteler geniş yer vermişlerdir. TV (Flaş TV) ise 21.00 haberlerinde eyleme geniş yer vererek görüntülerle birlikte eylemi duyurmuştur. Bursa'daki radyolar eylemi kamuoyuna duyurmuşlardır.

Bu son yaşadığımız eylemliliğimizle doğru bir çizgi izlendiğinde, sağlam ve bilimsel bir ideoloji-

Üniversite'de imza kampanyası

DEKANA İLETİLECEK Uludağ Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesinde okuyan bir grup öğrencinin başlattığı kampanya sonucu toplanan 770 imzalı dilekçe yarın Dekan Sarper'e iletilecek.

YDG öğrenci gençliğin, Akademik sorunlarının çözümü mücadelesinde de başı çekiyor.

ye sahip olduğunda zorluklara rağmen başarılar yaratabileceğini gösterdik.

Bütün bunlar yaşanırken kendine devrimci diyen grupların ölü sessizliğine bürünmesi ancak ideolojik zayıflıklarıyla, politik barutlarının yitirilişiyle açıklanabilir. Kitlelerden öğrenmeyen, geçmişten ders çıkarmayan dogmatikliğin, politika üretimsizliğinin had safhada yaşandığı bu çevrelerde anlayışlar değiştirilmeden hiç bir yere varılmaz, varılmadığı da görülüyor.

YDG'nin mücadelesinden dersler çıkarılmadı. YDG Bosna-Hersek olaylarına cesaretle yaklaşmış bu anlamda gerici faşist çevrelerin propagandalarına set çekmiş bu çevrelerin bu olayı istismar etmesinin zeminini ellerinden almıştır. Kitlesele hoşkudu, kararlı, millî bir gençlik hareketinin köşe taşlarını oturtmuştur. Devrimci-demokratik çıkarlar etrafında politik irade birliği çerçevesinde çeşitli milliyetlerden öğrenci gençliğin faşizme, şovenizme ve her türden gericiliğe karşı Kürt halkının yanında yer alarak, İç Harekatı protesto etmiştir.

Üniversite öğrencileri ABD bayrağı yaktı

Uludağ Üniversitesi Görükle Kampüsü İktisadi ve İdari Bilimleri Fakültesi kantininde toplanan bir grup öğrenci Bosna-Hersek, Somali ve Azerbaycan olaylarını protesto etmek için Amerikan bayrağını yaktılar. Yaklaşık 200 öğrenci Yeni Demokrat Gençlik imzalı bildiriye okuduktan sonra "Yaşasın Halkların Kardeşliği, Kahrolsun emperyalizm" şeklindeki slogan attılar.

Bursa yerel gazetelerinden YDG'nin eylem haberleri eksik olmuyor

Sürecin ve kendimizin değerlendirmesini yaparak oluşturduğumuz eylem çizgimizin devamını Devrim Şehitleri Haftası ve Radyasyon oluşturuyordu. Bu sürecin kısa bir zamanı kapsamaması (okulun tatile girmesi sebebiyle) istediğimiz gibi çalışmamıza engel olmuştur. Buna rağmen uygun eylemlilikler örgütlemesini bildik.

Devrim Şehitleri Haftası'nı gelip geçici bir an

Uludağ Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesinde okuyan bir grup öğrenci okul içindeki sorunları ve talepleri dekanlığa bildirmek amacıyla imza kampanyası başlattılar. 770 öğrencinin imzalandığı dilekçenin yarın Dekan Özer Sarper'e iletileceği öğrenildi.

Dekanlığa verilecek dilekçede kantin, dolmuş ve mediko-sosyal hizmetlerinin pahalı olması, kaloriferlerin yeterince yanmaması, derslere katılımın zorunlu tutulması gibi maddeler yer alıyor.

ve bloklarda dergimizin özel sayısının da olduğu büyük afiş asılmıştır. Tüm bu çalışmalarımızın sebebi bu günü kitlelere tanıtmak ve benimsetmek olmuş bu yönde büyük adım atılmıştır.

Bir an bile boş durmaya vakti olmayan YDG derhal oluşturduğu program doğrultusunda "Radyasyon Suçluları Yargılaması" temelinde radyasyon çalışmalarına başlamıştır. Öyleki Devrim Şehitleri ve Radyasyon çalışmaları iç içe geçmiştir. Zira pazartesi başladığımız Devrim Şehitleri salı ve çarşamba'ya da uzanmış bunun yanında Radyasyon çalışmalarına da salı'dan başlamıştır. Bunun böyle olması zamanın dar olmasından kaynaklanıyordu.

Radyasyon çalışmalarında pek çok düşüncelerimiz olsa da bunları pratiğe dökmememiz işe tam da bu sıkışıklıktan kaynaklanıyordu. Buna rağmen doğru bir eylem çizgisi izleyerek merkezi eylem olarak forum düzenlenmiş, bundan önce çarpıcı afişler, dev bir pano hazırlanarak ve dergimizin aynı konulu özel sayısı geniş bir şekilde dağıtılarak insanların dikkatini bu konu üzerinde yoğunlaştırmış ve foruma katılımın yüksek olması sağlanmaya çalışılmıştır. Tüm kampüste, yurttan yürütülen kapsamlı çalışmaların temelini "Radyasyon Suçluları Cezalandırılmalı" talebi oluşturuyordu.

Bu sürece denk düşen diğer bir konuda Uğur Mumcu'nun öldürülmesiydi. Bu konuda da tavırsız kalmayan YDG düşüncelerini oluşturduğu panoda ve forumda yaptığı konuşmada kitlelerin gerisine düşmeden, tavizsiz, ilkeli bir şekilde açıklamıştır.

Perşembe gününe gelindiğinde iki ayrı foruma katılım çağrısı vardı. Birisini Radyasyon konulu bizim çağrımız oluştururken, diğeri hala bir isim veremediğimiz (bilmiyoruz kendileri nasıl tanımlayacaklar) kişilerce yapılan Uğur Mumcu'ya saygı çağrısı idi. O gün yoğun jandarma kordonuna rağmen ilk forum bu kişilerce yapıldı. İ.B.F kantininde az kişi kalmasına rağmen I.Form gerçekleşti. Bundan hemen sonra bizim gerçekleştirdiğimiz forumda katılım oldukça çok olmuş bir arkadaşımızın yaptığı konuşmada iktidarın Bosna, Somali, Azerbaycan ve Radyasyon

olarak değil de bunun anlamını ve önemini sürekli kılmak ve özellikle de geniş kitleye ilan edilen bu anlamı (günlerin) haftanın sebebini ve gerekliliğini benimsetmektir. Bu yönlü çalışmalarımız yine ciddi, samimi ve özverili olmuştur. Bu tablolu bizden ziyade çalışmalarımızı takip eden insanlar belirlemiştir. Oluşturduğumuz dev panonun yanısıra, forumda da değişik bir yorum benimsenerek sıcak, ciddi bir bağ kurulmuştur. Forum sırasında "Devrim Şehitleri Ölümsüzdür", "Partizanlar Ölmez", "Kahrolsun Faşist Diktatörlük", "İbo-Haydar-Zülfikar Namludadır İktidar" sloganları atılmıştır. Bunların dışında tüm kampüste, Ziraat Fakültesinde, Yurtlarda

politikaları teşhir edilmiş "Susmak Onaylamaktır", "Susmak Suçtur"denilerek savaşıma, isyana çağrılmıştır. Aynı forumda başka bir arkadaşımız Uğur Mumcu'nun karşı-devrimci, kemalist halk düşmanı kimliğini teşhir ederek, vuruluşunun gerçek amacını anlatmış, devletin bu yönlü senaryolarının bozulması gerektiğini vurgulamıştır. Forum sırasında YDG imzalı "Radyasyon suçluları Yargılaması" pankartı taşınmış, "Kahrolsun Faşist Diktatörlük", "Radyasyon Suçluları Yargılaması", "Gelecek Ellerimizdedir" sloganları atılarak forum sona erdirilmiştir.

Tüm bu çalışmalarımız başında geniş yer almış, geniş kitlece benimsenmiş ve yoğun tartışılabilir hale gelmiştir. Yaşanan bu olumlu tablo atılım ruhumuzun, gençliğe devrimci düşünceleri taşımak istediğimizin bir ürünü olmuştur. Sorumluluğumuzun farkındayız.

Gençliğiz ve gelecek ellerimizdedir. Tüm bu süreç içinde atılan bir çok slogan, sürece denk düşmesi ve verilen konuları işlemesi açısından özet ve tanımlayıcıdır.

Tüm devrimci-demokrat ilerici, yurtsever arkadaşlara, herkese buradan sesleniyoruz. Mücadeleyi yükseltmek, teslimiyeti kırmak için YDG'de örgütlenelim. YDG saflarında birleşelim. Türk, Kürt ve çeşitli milliyetlerden arkadaşlar emperyalizm, faşizm, şovenizm ve her türden gericiliğe karşı çelikten bir birliği YDG'de inşa edelim. ■

Birlik Mücadele Zafer.

Hep Beraber Omuz Omuza YDG saflarına.

Yılgınlık Yok, Direniş Var.

Gelecek Ellerimizdedir.

Bursa YDG

Damlaya Damlaya

ODTÜ Yurtlarında suların dört gün boyunca akmaması sonucu, bu duruma tepki gösteren devrimci-demokrat öğrenciler, yurtlarda kalan diğer öğrencilere bu haksızlığa karşı tepki gösterme çağrısı yaptılar. Daha sonra topluluğun aldığı kararla yürüyüşe geçtiler. Yaklaşık 500 öğrencinin katıldığı yürüyüş sonunda ODTÜ Yurtlar Müdürü Rafiye Karakan'ın lojmanına gidildi, bu durum konusunda hesap soruldu. Rafiye Karakan'ın tepkisizliği üzerine Rektörün Lojmanına gidildi ve bu kezde ondan hesap soruldu.

Su borularının bozuk olduğunu söyleyen rektörün bu sözlerine rağmen sular ertesi gün geldi. Bir sonraki gün birinci yurttan toplanan 200 öğrenci, Rafiye Karakan'ın, öğrencilerin toplantısına gelmeyi reddetmesi üzerine öğrenciler Müdüre gittiler, yapılan "tartışmada" Rafiye Karakan öğrencilere açıklama yapmaktan çok "ben sizin asıl amacınızı biliyorum, kütü amaçlı bir avuç insanın emellerine alet oluyorsunuz, bu illegal bir toplantıdır" türü sözler sarfetti. Bunun üzerine öğrenciler 15 Ocak 1993 tarihinde yapılacak daha geniş katılımlı bir toplantı kararı aldı. Sözü geçen toplantıda genel olarak yurt sorunları ve buna ilişkin çözümler tartışıldı, her yurttan temsilcilerin seçilmesi kararı ve bununla birlikte 18.1.1993 tarihinde bir eylem yapılması kararı alındı. Ancak gerek eylemin final dönemine rastlaması, gerek öğrencilerin duyarsızlığı, gerekse de eylemin yapılacağı öğrenci jandarmanın eylem öncesi yurtlarda boy göstermesi ve eylem anında da 2 otobüs komandoyla eylem meydanını doldurması üzerine sadece 25-30 kadar duyarlı öğrenci bir araya gelebildi. Ve yapılan toplantı da eylemin iptali kararı alındı. Ama sanmasınlar ki öğrencilerin tepkisi bitti, ikinci dönemde yapılması planlanan etkinliklerle yönetimin bu hain tutumunu teşhir edilecektir. ■

ODTÜ Yeni Demokrat Gençlik.

Gece Kondu Üniversiteleri Ve Babanın Çiftliği

Patron-ağa devletin sömürü düzenini devam ettirebilmek amacı ile, kendi ideolojisine uygun kafalar yarattığı alanlardan biri, okullardır.

Yeni öğretim dönemine girerattiği ki, ülkenin dört bir yanında mantar gibi gece kondu üniversiteleri açıldı. Açılan bu yeni üniversiteler gerçekte, zaten var olan fakülte ve yüksek okulların levhalarının değişmesinden başka birşey değildir. Egemen sınıfların amacı, bu uygulamayla gün geçtikçe üniversite kapılarında yığılan gençliğin tepkisini azaltmak ve sonuçta diplomalı işsizler ordusu yaratmaktır. Aynı zamanda hükümet, bu yolla oylarını artırma düşüncesine sahiptir. Zaten var olan koşullarda yetersiz olan derslik, laboratuvar, öğretim görevlisi vs. öğrenci sayısının artması ile tamamen işlevsiz hale gelmektedir.

İsparta'da bulunan Akdeniz Üniversitesi Mühendislik Fakültesi'nde, bu uygulamanın bir ürünü olarak Süleyman Demirel Üniversitesi adıyla bir gece kondu üniversitesi haline getirilmiştir. Daha fakülte halindeyken bile, yurt ve bina sorununun çözülmediği okulumuz, bugün daha büyük sorunlarla karşı karşıya bırakılmıştır. Derslik, ek bina ve öğretim kadrosu açığı bulunurken, yeni atanan rektör camii yapımı için kampüs alanından yer istemiştir.

Mühendislik bilimi, teori ve pratiğin bir arada olmasını gerektiren bir bilim dalıdır. Oysa okul idaresi, yeni laboratuvarlar açmak ve eksik araç gereçleri tamalamak yerine, milyonlarca lira masraf ederek otopark yaptırmaktadır. Şu andaki mevcut öğrenci sayısının ihtiyaçlarına cevap veremeyen okulumuz bu haliyle üniversite statüsüne sokulmuştur.

Yemek ve yurt sorununda hiç bir mesafe kaydedilmemiştir. Eğitim sisteminin bir parçası olarak öğretim görevlileri, faşist ve gericilerden oluşturulmaktadır. Asistanlığın kıstası, başarılı olmak değil, akrabalık ilişkileridir. Ve çoğunlukla gerici faşist öğrenciler seçilmektedir. Öğretim görevlilerinin elinde bulunan her bir araç kullanılmakta, öğrencilerden gelecek en küçük bir tepki dahi bu yolla bastırılmaya çalışılmaktadır.

Polis idare işbirliği, bütün yüksek öğretim kurumlarındaki gibi işlemekte, öğrenciler polisin nefesini enselerinde hissetmektedirler.

Bütün bu olumsuzluklar içerisinde bize düşen görev; gerici faşist, feodal eğitim sistemini en geniş öğrenci kitlesine teşhir etmek için, gücümüzü öğrenci derneklerinde birleştirmektir. Geniş öğrenci yığınlarında, öğrenci derneği içerisinde akademik, demokratik mücadele doğrultusunda mevzilendirmek ve devamlı demokratik Halk Devrimine kanalizasyon etmek, en ivedi görevimizdir.

Amacımız, gelişen süreçte, işlevsiz hale gelmiş olan öğrenci derneklerini işler hale getirmek, birim derneklerde örgütlenmek, birim derneklerden merkezi federatif bir yapıya ulaşmak olmalıdır.

Yeni Demokrat Gençlik, merkezi görevini ikinci plana atmadan bu perspektif içerisinde, insiyatifini kullanmalı ve öğrenci gençliğin önderliğini yapmalıdır. ■

Yaşasın Demokratik Halk Üniversiteleri Mücadelemiz!

İsparta YDG

Çukurova Üniversitesi'nde Postal İzleri Kaybolmuyor

Eğer yolunuz düşerse, üniversite kampüsünün girişinde bekleyen jandarmalar en belirgin izleniminiz olacaktır. Jandarma, görevi(?) gereği üniversitenin her karış alanını kontrol altına alma çabasıdır. 6 Ocak Çarşamba günü de, diğer günlerden pek farklı bir gün değildi. "Asayiş Berkemal" iken bir grup "densiz" öğrenci akademik ve demokratik haklarına sahip çıkmak amacıyla, kapatılan derneklerin yeniden kurmak için Eğitim Fakültesi'nin 7. Anfisinde toplandılar. Kuşlar uçtu ve jandarma olaydan haberdar edildi. Anfi derhal abluka altına alındı. Tam 1 saat. Daha sonra "gereği düşünülerek, yasadışı toplantı yapan anarşistlerin ceza dışarı çıkartılması ve haklarında yasal işlemlerin yapılması" na karar verildi. Bilanço:20'nin üzerinde öğrenci gözaltına alındı.

Jandarma bununla da kalmadı tabii. "Muayyen haber kaynaklarından edinilen bilgiler ve oluşturulan listeler ışığında" anfi dernekler, kafeterya kapatıldı. Zira kaçanlar bulunmadı. Ayrıca "olayın mütealaası" için Merkezi Kafeterya'nın bodrum katı sorguya. Ayrıca kullanıldı. Son bilanço: 14'ü bayan toplam 32 öğrenci gözaltına alındı.

Bu olaylar adeta "kırsal alanda yapılan bir operasyon" ruhuyla gerçekleşmişti. Topyekün Savaş'ın bir görünümü olan bu manzaralar bir çok öğrenciyi korkuyla karışık bir endişeye sokuyor. Kimileri derslere sığınarak "edepli" öğrenci tavırlarıyla kafalarını kuma gömerken, kimileri ciddi olarak gördükleri manzaranın boyutu karşısında şaşkınlık. Bir kısım öğrenci ise akademik mücadeleyi destekliyor ve demokratik haklarını bizzat arıyorlar.

Derslere sığınanlar: Jandarmanın anfiye girmesi az da olsa tepkilerinizi aldı. Ama bu yetmez topyekün savaş diyoruz, kısmi değil. Derneklerinizi kurun, kurulmasına ve yaşatılmasına katkılarda bulunun. "Hiçbirşey zor değildir bu dünyada/Dorukları fethetme cesaretin varsa." ■

Çukurova YDG

Eskişehir Polisi Türkülerimizi, Halaylarımızı Hazmedemedi!

21 Ocakta Yeni Demokrat Gençlik, AÜÖD'lüler, Devrimci Gençlik, Devrimci Yurtsever Gençlik, Devrimci Proleter Gençlik'in birlikte organize edip yer aldığı bir şenlik gerçekleştirildi. İİBF kantininde yapılan bu şenlik -uzun süredir gerçekleştirilemeyen- anlayışlar arası birlikteliğe adım atmamak ve bunu pekiştirmek, kitlelerin sempatisini kazanmak gibi amaçlar taşıyordu. Şenlikte saz ve gitar eşliğinde türüler, şarkılar söylendi, halaylar çekildi. Daha sonra "Yaşasın Halkların Kardeşliği" sloganı atılarak şenlik bitirildi. Başlangıçta şenliğe müdahale etmeyen polis, kitlelerin bir kısmı kantinden çıktuktan sonra, içeridekilere saldırmaya başladı ve bazı öğrencileri tartaklayarak gözaltına aldı. Daha sonra okulun çevresindeki bazı kafeleri, lokantaları, Halkevini, Mücadele Gazetesi bürosunu, Yunus Emre öğrenci yurdunu basarak, içerisinde Yeni Demokrat Gençliğin de bulunduğu, şenliğe katılma-katılmasın toplam 21 kişiyi gözaltına aldı. Aynı gün üç kişiyi serbest bırakan polis, diğerlerini gözaltında tuttu. Gözaltı süresince YDG'li arkadaşlar, bu keyfi gözaltı olayını protesto etmek amacıyla açlık grevine gittiler. 22 Ocakta gözaltıları protesto etmek ve kamuoyunu duyarlı kılmak amacıyla, Partizan Dergisi ve Mücadele Gazetesi Bürolarının da katılımıyla yerel basın merkezlerine gidilerek basın açıklaması yapıldı. Aynı gün "Bölücülük" suçlamasıyla mahkemeye çıkarılan 18 kişiyi serbest bıraktı. Tüm baskılara rağmen türkülerimiz susmayacak, halaylarımız durmayacaktır. Eskişehirden bir kez daha haykırıyoruz. Tek şeyden Eminiz, Mücadele Ediyoruz ve Kazanacağız! ■

Eskişehir YDG

Amasya Gökhöyük Ziraat Meslek Lisesi'nde Faşist Baskılar

Amasya Gökhöyük Ziraat Meslek Lisesi öğrencileri, her geçen gün artan, gerici faşist eğitim sisteminin baskılarına maruz kalmaktadırlar.

Gökhöyük Ziraat Meslek Lisesi Devlet Üretim Çiftliği bünyesinde kurulu, özünde üretime dayalı bir eğitim vermesi gerekirken, bilimsellikten uzak, dini öğütleri ön planda tutan, geleceğe yönelik örümcek bağlanmış beyinler yaratmaya çalışan okul durumundadır. Gerici öğretmenler, dini duygularını aşılayabilecekleri için kendilerine yakın gördükleri öğrencilere farklı muamele uygulamaktadır. Özellikle, Ziraat Liseli, faşist Veli Büke'nin öğrencilere Said Nursi'nin kitaplarını ve çeşitli gerici dergileri vermesi dikkat çekmektedir. Bu öğretmen(!)plandaki saatleri öğrencileri yurttan alarak gerici faşist insanların toplantı yaptığı Gençlik Vakfı, Türk Ocakları gibi yerlere götürmekle yetinmeyip Ankara'daki dini toplantılara bile götürmekten çekinmemiştir.

Öğrenciler içinde demokrat olanlar tespit edilerek tecrit edilmeğe istenmektedirler. Bu öğrenciler farklı cezai sistemler ile baskı altında tutulmaya çalışılmaktadırlar.

Faşist-feodal eğitim sisteminin çarpıklıkları bu okulda da kendini göstermektedir. Öyle ki, öğrenciler sınavlarda bir yanlışın bir doğruyu götürmesi gibi komik kör uygulamalarla karşı karşıyalar. Bu ise öğrencilerin eksi notlar almaları gibi ilginç sonuçları doğurmaktadır.

Bizler, YDG olarak, bilimsel düşünceye sahip insan yetiştirmek yerine "evet efendimci", düzenin istediği insanı yetiştirmeye çalışan faşist-feodal eğitim sistemini protesto ediyor ve liseli gençliğe dayatılan baskılara karşı devrimci-demokrat kamuoyunu duyarlı olmaya çağırıyoruz. ■

Amasya YDG

Amasya Atatürk Lisesi'nde Ülkücü-faşist Uygulamalar

Amasya Atatürk Lisesi'nde süregelen gerici hareketler yeni bir boyut kazandı. Bu hareketlere okuldaki öğretmenlerin büyük kesiminin destek vermesi olayın önemini ortaya koymaktadır. Bu okulda okuyan bazı demokrat öğrenciler de faşist baskı altında tutulmaktadır.

Amasya Atatürk Lisesi'te tarih öğretmenlerinden Hülya Kürekli hangi görevle geldiğini unutmuş olmalı ki, tarih derslerinde ilahiler dinleterek öğrencileri kendi yoluna çekmeye çalışmaktadır. Türk ulusuna derinden bir sevgi(!) besleyen bu öğretmen "artık Türklerin şahlanma zamanı gelmiştir" gibi sözlerle şovenist bir tavır takınarak öğrencileri provake etmekten geri kalmamaktadır.

Yine bu okulun edebiyat öğretmenlerinden(!) Halit Yolcu ise aynı amacı değişik metodlarla yerine getirmeye çalışmaktadır. Sınıflarda açıktan açığa Zafer dergisi ve bazı dini kitapları dağıtmakta, ayrıca derslerde bunları açıklayıcı bilgiler vermektedir.

Böyle davranışları okul içinde rahatlıkla yapabilen öğretmenlerin en büyük destekçisi ve bu olayların tek sorumlusu okul müdürü ülkücü-faşist Mustafa Tekin'dir.

Bizleri, bu amaçlarına alet etmek isteyen sözde eğitimcilerle karşı tüm devrimci-demokrat kamuoyunu duyarlı olmaya çağırıyoruz. ■

Amasya YDG

Vuralım Eskiye Yıkılsın, Omuz Verelim Yeniye Yeşersin!

Bursa Liseli gençlik olarak bizlerde artık mücadelede varız. Liselerde azgınlaşan baskı, dayaklara karşı gerici-faşist-feodal eğitime karşı mücadelede varız. Biz liseli YDG'liler faşizme, emperyalizme ve her türden gericiliğe karşı mücadelemizi sürdürerek geliyoruz. Mücadelenin liselerde yeni yeni gelişmeye başlamasından dolayı polis idare işbirliği ile, gözaltılar, soruşturmalarda bizleri yıldırma isteyenler şunu bilmelidirler ki ne pahasına olursa olsun mücadelemizden vazgeçmeyeceğiz. Devrimci faaliyetlerimizin gün geçtikçe genişlemesi ve daha fazla insanı kucaklamasıyla paniğe kapılan okul idarelerinin soruşturmaları, polisin gözaltına alması ve baskıları bizi engellemeyecek. Kimliksiz, gerici faşist eğitimle içi boşaltılmış, boyun eğen değil, araştırmacı, sorgulayıcı, halkın yanında demokratik lise mücadelesinin kavgasını veren bizler varız artık. Pratiklerimizle de bunu gösterdik. Ahmet Vefik Paşa Lisesinde bir arkadaşımızın onur kırıcı sözler söylenerek dövülmesinin ardından yaptığımız forumla dayakla bütünüle, en, soyguncu, gerici, eğitim sisteminin karşısında olacağımızı gösterdik. Maraş katliamı yıl dönümünde "Maraş katliamının hesabı sorulacak" Liseli YDG imzalı pankartımızın okula asılmasıyla, arkadaşlarımızı polise ihbar edip, işkence edilmesini sağlayan faşist müdür ve yönetimini teşhir eden bildirimimizle kalmayacağız. Faşist müdür ve müdür yardımcılarını sürekli kapıda bekleyen çevik kuvvet de koruyamayacak. Yine Cem Sultan Lisesinde YDG özel sayısı dağıtılırken bir arkadaşımızı yakalayıp polise teslim edip işkenceden geçirilmesini sağlayan MHP'li faşist müdür yardımcısının yaptığı yanına kalmayacaktır. Bütün baskılara ve gözaltılara rağmen pankartlarımıza, liseli gençliğin sorunları ve çözüm önerilerini anlatan bildirimlerimize engel olmadılar. Yine son günlerde kamuoyunu en çok ilgilendiren Bosna, Somali işgali konusunda gerici-ırkçı şoven propagandalar ayyuka çıkmışken ve liseli gençlik ırkçı-şoven yaygaralarla zehirlemeye çalışırken hazırladığımız kuşlamaların bir çok lisede dağıtılması engellenememiştir.

Liseli gençlik üzerinde son günlerde yoğunlaşan gözaltılar, iğrenç ajanlık teklifleri, oluşturmaya çalıştıkları muhbir ağı boşa çıkarılacaktır. Hangi milliyetten olursa olsun ekonomik-demokratik sorunlara karşı, gerici-faşist eğitime karşı bütün liseli gençlik, Demokratik Lise kavgasında omuz omuza YDG saflarında mücadeleye katılmalıdır. YDG kısa zamanda liselerde nasıl bir mücadele rotası izleyeceğini göstermiştir. Uzlaşmaz, kararlı, halkın yanında, geleceğini kendi elleriyle yaratmanın mücadelesini paylaşmak için, herkese yüksek öğrenim hakkı için, eğitim içeriğinin değişmesi için, dayak sisteminin kaldırılması, kışla disiplinine son verilmesi, haksız toplanan aidatların kaldırılması için bütün liseli gençlik YDG saflarına mücadeleye, diyoruz.

Vuralım eskiye yıkılsın, omuz verelim yeniye yeşersin.

Yaşasın Demokratik Lise Mücadelemiz. ■

Bursa Liselilerden bir grup YDG okuru

Karşıyaka Atatürk Lisesi'nde Kıpırdanış

Okulumuzda altmışın üstünde Yeni Demokrat Gençlik Özel sayısını dağıttık. Bir çok yere afişleme biçiminde astık. Bir kısmını elden dağıttık. Arkadaşlara okuttuk. İdarenin tepkisi büyük oldu. Okulumuzun içine daha önce girmeyen polis girmeye başladı. Okulun önünde arkadaşlarımızı beklememize bile izin vermez hale geldi. İdare tarafından afişleme yaptığımız özel sayılar söküldü. Tuvaletin kapısını kilitlediler. Öğrenciler özel sayıyı büyük bir merakla okudular. Özel sayı daha çok üniversiteli gençliğe hitap etmesine karşın merakla okundu. Üniversitedeki durumu öğrenmek bakımından çok önemli görüldü. ■

Karşıyaka Atatürk Lisesi'nden YDG okuru

Hak Verilmez Alınır!

22 Ocak 1993 günü tüm ortaöğrenim gençliği için karne alma günü olması nedeniyle önemli bir gündü. İnşa Lisesi'nde bu heyecanın yaşandığı liselerden biriydi. Bilindiği üzere öğrenci gençlik tek-tiplilikten bıkmış olmanın verdiği duyguyla her karne günü sivil kıyafetlerle okula gelir. İnşa Lisesi'nde de böyle oldu. Ancak ne hikmetse İnşa Lisesi idaresi bir gün önce izin verdiği halde, sivil kıyafetle gelen öğrencilerini okula almadı. Öğrencilerde bunun üzerine bahçede toplandı. Sonra okul kapısına hücum ederek zorla içeri girdi. Öğrencilerin bu tepkilerinden korkan idareciler başta ses çıkarmadılar, ancak daha sonra okul öğretmenlerinden Nezih Öztürk ve Müzeyyen Özden sınıfları tek tek dolaşarak öğrencileri zorbalıkla dışarı çıkardılar. Bu sefer yine bahçede toplanan öğrencileri püskürtmek için bir kız öğrenci canice Nezih Öztürk tarafından dövüldü, öğrenciler de zorla bahçeden dışarı atıldılar. Ancak idare bu tutumuyla öğrencileri püskürtmeye çalışırken öğrencilerin tepkileri daha da arttı. Önce gazetelere haber verildi ve belki okulun önüne sayıları 2000'i bulan öğrenciler grup grup toplanarak çeşitli fikirler öne sürüldü. 20 kişilik bir grup evlere giderek forma giyme kararı aldı. Ama diğer öğrencilerden yükselen ses tek ve güçlüydü. Törenin yapıldığı bahçeye girilecek, eli sopalı öğretmenlerin kurduğu barikat yarılacak, ve bunlara karşın yinede okula alınmazlarsa içeri zorla girilecek ve okul işgal edilecekti. Sonunda tören zamanı geldi. Demir kapı zorla açtırıldı. Öğrenciler grup grup bahçeye doldu. Bundan korkan idare ses çıkarmadı. Ancak gerici faşist öğretmenler aralarda gezip "Bu okuldan içeri tek adım attırmayacağız", "Biraz sonra defolup gideceksiniz", "Gidin sokaklarda sürtün" şeklinde tehditler savurdular. Okul müdürü Ahmet Ekiz sert konuşmalarla sivillerin okula alınmayacağını belirtti. Hep alkışlanmaya alışmış olan Ahmet Ekiz bu sefer çağunluk tarafından yuhalandı. Kapılar açıldı ve açılmasıyla öğrencilerin hepsi içeri girmek için yürüyüşe geçti. Ve çok güzeldir ki bazı sınıflar kortej halinde kol kola girdi. İdarenin yapacağı bir şey kalmamıştı. Eli sopalı hocalar geri çekildiler. Öğrenciler neşeli türküler ve tempolu halde; devrimci öğrencilerde marşlarla okula girdiler. İdare karneleri hemen dağıtmış (Hem de para istemeden) ve

sessizce dağılmasını istemiştir. Okuldaki YDG taraftarları öğrencilerin dağılmasını önleyerek, toplanmalarını sağlayarak ve öğrencileri yönlendirerek doğru tavır sergilemiştir. Hak verilmez alınır ilkesinden ödün vermiyerek, ülkücülerin yuvası haline getirilmek istenen İnşa Lisesinde sesimiz yükselmeye devam ediyor ve devam edecektir. ■

İstanbul 50.Yıl Avcılar İnşa Lisesi YDG Taraftarları

Adana Liselerinde Ortak Tavır

14 Ocak'ta Eğitim-Sen Adana Şubesinde toplanan 6 Lise'den yaklaşık 20 öğrenci, bir basın açıklaması yaptılar. Basın açıklaması Adana Erkek Lisesi, Borsa Lisesi, Kız Lisesi, Atatürk Lisesi, Çobanoğlu Ticaret Lisesi ve Merkez Teknik Lise'sinin ortak imzasıyla yapıldı.

Açıklamada, biz Adana'daki çeşitli liselerin öğrencileri olarak, "özgür kişiliği, düşünce ve muhakeme gücü oluşmamış, kişiliksiz, silik ve emirlere boyun eğen insan yetiştirme hedefine göre işleyen bir çark olan bu eğitim sistemini kınıyoruz.

Devlet bütçesinin 3'de 2'lik gibi büyük bir bölümü Askeri harcamalarına giderken, eğitim'e cüzi bir miktar ayrılması devletin eğitim ve öğretime nedenli önem verdiğinin açık ifadesidir.

Tüm okullarda sık karşılaşılan hale gelen ve nereye harcandığı bilinmeyen para toplama, öğrencilere karşı küfürlü, aşağılayıcı ve hatta dayaha varan davranışlar karşısında; namuslu basın mensuplarını, Demokratik kitle örgütlerini ve tüm liseli arkadaşlarımızı daha duyarlı davranmaya çağırıyoruz." dediler.

Daha sonra, Adana Erkek Lisesinden bir kız öğrenci şu açıklamayı yaptı: "Sınıf başkanı olduğum için müdür muavinimizle, diğer öğrencilere nazaran daha sıkı bir ilişkimiz var. M. Muavini Enver Avcı bana olmadık tekliflerde bulundu. Benden para vermeyenlerin listesini istedi. Okulumuzda 20 Bin TL. spor parası toplanıyor. Bir arkadaş 15 Bin TL. verebileceğini söyledi. Avcı "O da bizim için bir kâr, bu parayı kabul et" dedi. Avcı, bazı kız arkadaşlara sarkıntılık yapmakta ve "arkadaşlık" teklif etmektedir". Aynı liseden bir erkek öğrenci, Avcı'nın sınıf arkadaşlarını çağırarak, kendisini ve arkadaşlarını PKK'lı olarak nitelediğini ve muhbirlik teklif ettiğini söyledi. Avcı'nın Kürtler PKK'cıdır" dediği de öğrenciler tarafından dile getirildi.

Aynı Liseden Ahmet Özserer adlı öğretmen'in okula içkili gelerek kızların soyunma odasına girdiği, bu durumun okul idaresince "aldırmanın, emekliliği yakın" denilerek onaylandığını belirten öğrenciler, okul müdür yardımcısı Mehmet Calgamış'ın silah taşıdığını bildirdiler. Okullarında İstiklal Marşı okumayanların dövüldüğünü, matematik dersinde faşist siyasetler yapıldığını ve geçen Çarşamba günü yaptıkları basın toplantısına katılan arkadaşlarına "siz PKK'cısınız. Okuldan atarız, öldürtürüz" dediğini hatırlatan öğrenciler, "biz emekli çocuklarıyız günde-haftada para veremeyiz" dediler.

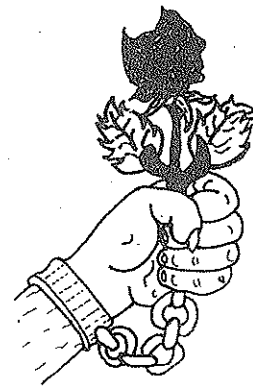
Borsa Lisesi öğrencileri ise dönem başı teksir parasının adam başı 25 bin lira olarak toplandığını, kendileri alsaydı 3 Bin liraya malolacağını belirttiler. Borsa Lisesinin 3 bin kişilik öğrenci aldığı düşünülürse, aradaki fark bulunabilir" diyen öğrenciler, tarih öğretmenleri Çetin Aykaç'ın spor parası vermeyenlere "O zaman hiç gelme" dediğini anlattılar. Okulda kızların aşağılandığını, kafelerin basıldığını ve "kızlar gitmezse erkekler hiç gitmez" denildiğini belirten Borsa Liseliler, toplanan paraların nerede kullanıldığını bildiklerini, öğretmenlerinin arabalarını değiştirdiklerini söylediler.

Atatürk Lisesi öğrencileri ise, okul yolu üzerinde 4 okul daha bulunduğunu, yağın yağmurların su birikintilerinin 30 santimi bulunduğunu ve yolun hala yapılmadığını söylediler. Bunun için imza kampanyası başlattıklarını ve daha önce belediyeye yürüdüklerini anlatan öğrenciler, okul müdürünün kendilerine engel olduğunu söylediler.

Son olarak, ellerinde "Adı: Eğitim Yuvası, İşi: Yoketme", "Kahrolsun İrkçı Şoven Feodal Gerici Eğitim Sistemi", "Fırsat Eşitsizliğine Son", "Yaşasın Demokratik Lise Mücadelemiz" dövizlerini taşıyan öğrenciler kendi örgütlülüklerini yaratmaya çalışacaklarını söylediler. ■

Bağcılar'da Dayanışma Şenliği

2 Ocak 1993 Cumartesi günü Bağcılar'da organizesinde Liseli Yeni Demokrat Gençliğin de bulunduğu bir dayanışma şenliği yapıldı. YDG ve GKB'nin mesajlarının okunduğu şenliğe Bağcılar Liselerinden, K.Sinan Lisesinden, S.Nazif Lisesinden ve İnşa Lisesinden YDG'liler katıldı. Katılımın fazla olmadığı (70 kişi) şenlikte amatör sanatçılar şarkılar söyledi ve şirler okundu. Hasan ERDEM'in sahneye çıkmasıyla YDG'li öğrenciler halaya kalkarak kitleyi halaylarla coşturdu. Katılımın az olması yapılacak diğer şenlikler için çalışmanın biraz daha kapsamlı olması gerektiğini gözler önüne serdi. ■

Bir 'Ana'yla Söyleşiden...

Analar vardır; çocukları için her türlü fedakarlığı yapan gerekirse canını bile seve seve verebilen; analar vardır İbrahim, Mahir, Deniz gibi yiğitleri doğuran; analar vardır Maksim Gorki'nin romanındaki gibi çocuğu için kavgaya giren; analar vardır en ön saflarda mücadele eden. Şimdi de Patron-Ağa devletinin zulmünü hem kırdı hem şehirde görmüş bir anayla, bir lisenin anasıyla sohbet ediyoruz.

YDG: Sizin çocuklarınız da mutlaka liselerdeki baskılara maruz kalıyorlardır. Bunlara karşı nasıl hareket ediyorlar?

ANA: Benim çocuklarım belki yetiştikleri çevreden dolayı hiçbir haksızlığa sessiz kalmıyorlar. Liselerdeki dayak, para toplama, disiplin olaylarına da karşı çıkıyorlar. Bu yüzden başları hiçbir zaman derinden kurtulmuyor.

YDG: Dert demekle neyi kastediyorsunuz?

ANA: İşte disiplinler, tutuklanmalar, karakollar.

YDG: Sizin tavrınız nasıl oluyor?

ANA: Tabi ki çocuklarımı hep korurum. Kesinlikle o canilerin önünde sus pus kalıp gözyaşı dökmem. Sonuna kadar çocukları savunurum.

YDG: Peki okula karşı neler yaptınız?

ANA: Örneğin, okulda baskıları protesto etmek için bir eylem olmuş. Olaydan sonra disiplin olayı ve müdürün, çocukları polise vermeye çalışmasından dolayı veliler olarak idareye gittik. Ancak biz ne kadar kararlı bir tutum sergilediysek SHP ve HEP'ten desteğe gelen temsilciler uzlaş-

macı davranmıştı. Her neyse müdür kararlı tutumumuzdan sindi ve geri çekildi. Birşey yapılmayacağına dair söz verdi.

YDG: Sözüde durdu mu?

ANA: Hiç dururlar mı? Onlar da bu düzenin usakları 75 öğrenciye uzaklaştırma verdiler. 3 kişiyi de okuldan attılar.

YDG: Sizde bu tür baskıların bitmesi için ne yapılmalı?

ANA: Bak çocuğum. Baskı sizin de bildiğiniz gibi sadece okullarda olmuyor. Her yerde var. Köyde de vardı, burda da var, işte de var, evde de. Ben çok şey bilen biri değilim. Mesela sosyalizm neymiş, Marksizm neymiş bilmem. Ama devrimcileri bilirim. Onların eşit, güzel bir dünya için savaşıklarını biliyorum. Onlardan çok kişiyi tanıdım konuştum. Yani baskıların ancak devrimle sona ereceğine inanıyorum.

YDG: Yani devrim için verilen mücadeleye inanıyorsunuz?

ANA: Şey, doğru buluyorum ama çok da korkuyorum. Ana yüreği işte. Siz gençsiniz, anlamazsınız. Hergün pencere önünde saatlerce beklemek, her telefon çalınışında kötü bir haber mi diye korkmak. Çok zor. Bir yandan koca dayaağı, toplum baskısı, bir yandan da evlat acısı zor, çok zor. Çok insanımız bu yolda şehit düştü, çok acılar gördük, nice ağıtlar yaktık. O çocukların işkence görmesine, canice öldürülmesine dayanamıyorum. İnsanların mutsuzluğuna üzülüyorum.

YDG: Sizce devrimciler hep acı mı çekiyorlar? Mutsuz mu oluyorlar?

ANA: Aslında önceden hep öyle düşünürdüm, ama bir insan bu fikrimi değiştirdi. Benim bir yakınım Partizanlarla birlikte dağa çıkmıştı, gerillaydı. O yanıma gelince biz ağladık, sanki ölüme gitmiş gibi davranırdık. O bir gün bize "Abla niye ağlıyorsunuz. Ben herşeyi severek yapıyorum. Böyle çok hem de çok mutluyum" demişti. İşte bu bana güç veriyor. O vurulduğu zaman bile biliyordum, o mutlu ölmüştü.

YDG: Son olarak söylemek istediğiniz bir şey var mı?

ANA: Gençlere şunu söylemek istiyorum. Heyecanlısınız, herşeye bakılama atlamayın, düşünün aklınızla hareket edin. Ben İbrahim Kaypakka'ya'ı da tanıdım. Çocuklarıma söylüyorum, size de söylüyeyim. Gerçek devrimciler onlar. İbrahim çok alçak gönüllüydü. Biz köylüydük, cahildik, derdimizi anlatmasını pek bilmez, konuşurken utanır şikârlıydık. Ama o bizimle de konuşmasını bilirdi, bilgiçlik taslamazdı, asla horlamazdı, sözümüzü sonuna kadar dinlerdi. Çok anlamlı ve doğru konuşurdu. Onları tanıdıkdan sonra biz "Devrimci" lafını duyunca durur, düşünürdük. Yani O'nun gibi olun. Duyularımızla, değil kafanızla hareket edin. İşte o zaman İbrahim gibi, Ali Haydar gibi gerçek devrimci olabilirsiniz.

YDG: Çok teşekkür ederiz.

ANA: Aslında ben teşekkür ederim. ■

Malatya TKP/ML-TİKKO-TMLGB Davası Sonuçlandı;

"Suç" delilleri: Açlık Grevi ve İfade Vermeme!

"Yasadışı örgüt üyesi olmak, örgüt adına faaliyetlerde bulunmak: MİT ajanı Cahit Türkoğlu'nu öldürmek, Adana-Barkal Halk Bankası Şubesini soymak" vb. iddialarla yargılanan, üçü tutuklu (Mürsel Bali Özmen, Abdullah Nergizka, Mustafa Kuruçay) yedisini tutuksuz (Sakine Tekin, Zeynep Bektaş, Sinan Üstün, Halil Ekin, Şerife Şimşek, Zekeriyâ İkizer, Süleyman Karakoç) TKP/ML-TMLGB davası sonuçlandı.

Ancak işkence altında alınan ifadeler, aynı zamanda alınamayan ifadeler ve işkenceci polislerin iddiaları dışında hiç bir somut delil olmamasına rağmen sanıklarından Mürsel Bali Özmen ve Abdullah Nergizka'ya 12 yıl 6'şar ay ağır hapis cezasına, Mustafa Kuruçay ve Sakine Tekin 8 yıl 4'er ay ağır hapis cezasına, Süleyman Karakoç'un 5 yıl 6 ay 20 gün ağır hapis cezasına çarptırılmasına ve diğerlerinin beraatlerine karar verildi.

Bakın işkenceci polislerin hazırlanmış olduğu iddianame'de sanık Abdullah Nergizka için ne deniyor: "...Malatya ilinde yakalandığı tarihten itibaren örgütsel tavır koyarak açlık grevine gitmiş olup... yapılan sorgulamada banka soygunu ve Cahit Türkoğlu ile ilgili sorulara, tanıkların teşhisleri esnasında yaptığı beyanlarla ilgili sorulara hiç bir cevap vermediğini ve tutulan tutanakları imzalamayacağını beyan etmiştir."

Evet görüldüğü gibi işkence karşısında açlık grevine gitmek ve cevap vermemek hakkını kullanmak emniyete ve DGM'ye göre örgüt üyesi olmanın delilidir. Ayrıca Abdullah Nergizka'nın işkence gördüğü Adli Tabiplikçe belgelenmiş olmasına rağmen sorumlular hakkında hiç bir işlem yapılmıştır. ■

Koca Sinan Lisesi Müdürü'nün arabasının yakılmasıyla ilgili dergimize posta kanalıyla gönderilen TMLGB imzalı bildiriye yayınıyoruz.

Türk, Kürt Ve Çeşitli Milliyetlerden Liseli Halk Gençliği

Kurulduğu 21 sene içinde faşist T.C. devletine ve onun kolluk güçlerine (polis, ordusu, itî, miti, işbirlikçilerine) korku salan, halkımıza ise her zaman umut kaynağı olan partimiz TKP/ML ve onun önderliğinde yürüyen TİKKO ve TMLGB işbirlikçilere korku, halk gençliğine ise umut olma-ya devam ediyor.

TMLGB'nin bu seferki hedefi K.Sinan Lisesinde müdür yrd. olduğundan beri öğrenciler üzerinde baskı kurmaya çalışan, öğrencileri okuldan attıran, polisle işbirliğinde çalışıp öğrencilere nefes aldırılmayanlardan biri olan GÜLHAYAT GÜNDÜZ'ün arabasıydı.

13 Ocak Perşembe günü akşamı bu faşistin arabası yakıldı. Partimiz TKP/ML'yi, ordumuz TİKKO ve gençlik örgütümüz TMLGB'yi tanıyan, duyan herkeste bilirdi biz işbirlikçi halk düşmanlarının en büyük korkusuyuz. Bu yüzden bilinmelidir ki bu eylemimiz sadece halk düşmanlarına uyarı niteliğindedir. Eğer bundan böyle halka ve halk gençliğine el uzatır ve şimdiye kadar yaptıkları pislikleri kamuoyuna açıklamazlarsa sonları diğer halk düşmanları gibi olacaktır ve tarihin çöplüğünde hakettikleri yeri bulacaklardır.

Size sesleniyoruz abbas yolcular, en başta AZİZ DENİZ olmak üzere, halk gençliğine düşman diğer hocalara sesleniyoruz. Sanmayın ki (suç işlemeye devam ederseniz) yakanızı bırakacağız. Hepinizin yeri yurdu bellidir. Bundan sonra attığınız her adımda TMLGB'nin solugunu ensenizde hissedeceksiniz.

Liseli Halk Gençliği!

Bu kokmuş düzen seni futbolla, arabeskle, uyuşturucu ve fuhuşla uyutmaya çalışıyor. Biliyor ki uyanırsan, doğruyu ve güzeli öğrenirsen bu düzenin sonu olacak. İşte bundandır uyanan beyinleri her türlü baskıyla sindirme çabası. ARTIK UYAN ve SAFİNİ BELİRLE. Yanlız değilsin bu kavga-da. Milyonlar var senin gibi ezilen, sömürülen.... Ve karşı koy, boşa çıkar baskıyla, zulümle sindirme çabalarını. Halkımızın mutlu günlere varması için partimiz TKP/ML'yi destekle, ordumuz TİKKO'ya katıl ve gençlik saflarında TMLGB'de örgütlen. ■

Dergimize gönderilen TMLGB Taraftarları imzalı haberi yayınıyoruz.

Bağcılar Lisesi'nde de Gerici-Faşist Okul Müdürü Cezalandırıldı

4 Aralık 1992 tarihinde Bağcılar Lisesi'ni ilkökü okul müdürü Şaban Türk'e, uyarı mahiyetinde arabasının camları kırılmıştır. Uyarıyı dikkate almayan Şaban Türk okuldaki baskılarını sürdürmüş ve arabasını DSİ (Devlet Su İşleri)'nin içine park etmeye başlamıştır. DSİ'yi koruyan bekçiler aynı zamanda müdürün son model arabasını da koruyorlardı. Arabasının tespitini yeniden sağlayan gençlik birimleri harekete geçerek 13.01.1993 tarihinde arabayı imha etmişlerdir. Olayla ilgili çıkan bildiri-nin liseli gençliğe çağrı kısmı şöyle:

Liseli Gençlik,

Bu köhne ve kokmuş düzen sizleri uyutmaya, futbolla, arabeskle, pornoyla, uyuşturucuyla çürüt-meye çalışıyor. Gözlerinizin açılmasını istemiyor. Sizlerin isyancı, atılgan kişiler olduğunuzu biliyor. Bu nedenle sizden korkuyor. Birde uyanırsanız başlarına neler getireceğinizi biliyor. Bu yüzden sizlerin ülke ve dünya sorunlarını düşünmemenizi, dürüstlüğünüzü bozmanızı, istiyor. Oysa sizler bu halkın çocuklarıdır. Bu halka karşı görev ve sorumluluklarınız var. Unutmayın genç ve güçlü kol-larınızda takat varken onları kullanın, kötü ve iş-rendirici olan ne varsa yakın iyi ve güzel olan ne varsa savunun. ■

Emekçi Kadınlar Kurultayı Çalışmaları Başladı

6-7 Mart 1993 tarihinde İstanbul'da Türkiye çapında Emekçi Kadınların katılımıyla gerçekleştirilecek Emekçi Kadınlar Kurultayı'nın çalışmalarının başladığı 25 Ocak günü kamuoyuna yapılan basın açıklamasıyla duyuruldu. Emekçi Kadınlar Kurultayı imzalı yapılan açıklamada:

"Kurultayın amacı, Emekçi kadının sorun ve talepleri, sorunları çözüme, talepleri elde etme noktasında olması gereken mücadele perspektifi, örgütlenme biçim, yol ve araçlarının tartışılması ve bu konularda somut adımlar atılması için zemin yaratılmasıdır. Biz kadın sorununa sınıf perspektifiyle bakan devrimci demokrat, yurtsever kadın çevreleri olarak emekçi, aydın kadınları tüm demokratik kurum ve kuruluşları çalışmaya destek vermeye çağırıyoruz" denildi. ■

YDG'yi Oku-Okut Abone Ol!

Devrim Şehitleri Anıldı

Ovacık Lisesinde devrim şehitleri anıldı

Dersim-Ovacık Lisesi de, Proletarya partisinin ideolojisi doğrultusunda devrimci yükümlülüğünü yerine getirdi. 21 Ocak günü, okulda biriken öğrenci kitlesi belirlenen merkezde toplandı. Eylemin amacı belirtildikten sonra kitle, Ocak ayı ve tüm Devrim Şehitleri'nin anısına saygı duruşuna davet edildi.

Saygı duruşu, bilinçlerden kolay kolay silinmeyecek iki "yemin" şiiriyle pekiştirildi.

"24 Ocak şehidimiz, ALİ HAYDAR YILDIZ ölümsüzdür", "ALİ HAYDAR YILDIZ'ımız yüreğimizde yaşıyor/yaşayacak", "Ordumuz TIKKO katillerden hesap sordu/sormaya devam ediyor", "Ocak şehitleri ölümsüzdür" gibi sloganların yazıldığı TKP/ML TIKKO ve TMLGB imzalı afişleme ve pullamalar yapıldı.

Daha sonra-bütün öğrenci kitlesine yarım günlük "okulu boykot" çağrısında bulunuldu. Küçük bir grup dışında, bütün öğrenci kitlesi çağrıya tam olarak uydu. Kortej oluşturularak yürüyüş hazırlığına başlandı. Öğrenci kitlesindeki coşkunluk ve katılımı görüldü. "Kahrolsun Devlet Faşizmi", "Kahrolsun Emperyalizm", "Yaşasın Halk Savaşı", "Devrim Şehitleri Ölümsüzdür", "Ağa-patron Devletinden Hesap Soracağız", "Ali Haydar Yıldızımız-Büyüyor Kınımız-Almıyor İntikamımız"... gibi sloganlar üçyüzmetre boyunca devam eden yürüyüş sırasında ortalaştı. Eylem sırasında devletin faşist kolluk güçleri ortalıkta gözükmezken, bir bölümü de pencerelere sinerek, gizlice izlemekten başka bir şey yapamamıştı.

Lisemizde gerçekleşen eylem büyük bir devrimci atılımla sonuçlanmıştır. Ve yeri geldikçe, gelişen devrimci mücadeleyi bu gibi açık eylemlerle güçlendirmeye devam edeceğiz. Ta ki, Komünist önder İBRAHİM KAYPAKKAYA'nın çizdiği kızıl güzergah zaferle taçlanana dek! Yaşamı daha bir güzelleştirmek ve hedefimiz sosyalizme daha çabuk ulaşmak istiyorsak, oportünistliği bir köşeye bırakıp, hep beraber devrimci bir ruhla direnelim...

Yaşasın Demokratik Lise Mücadelemiz!

Ocak Şehitleri Ölümsüzdür!

Yaşasın TKP/ML-TIKKO-TMLGB

Ovacık TMLGB taraftarları

TMLGB Parti ve Devrim Şehitlerini Molotof Korumalı Korsan Gösterilerle Anı

25 Ocak 1993 günü saat 17.30 suları Yeni Bosna Çakmak durağında yaklaşık 30 kişilik bir grup molotoflarla trafiği keserek "Patron-ağa Dev-

letini Yıkacağız, Halk İktidarı Kuracağız", Devrim Şehitleri Ölümsüzdür", "Yaşasın TKP/ML-TIKKO", sloganlarını atmaya başladılar. Çevrede biriken halk önce grubu islamcı zannederek yöldürmeye başladı. Bazıları "Bunlar dün Mumduk şu öldürmeye bugün burada gösteri yapıyorlar, köpekler" diye söylenmeye başladı. Daha sonra gösterici grup tarafından etrafa atılan kuşlamalardaki "Devrim Şehitleri Ölümsüzdür" yazısını görünce sevinçleri gözlerinden okunuyordu. Bundan sonra ise çevredeki esnaf bunlar dinci filan değil yahu bunlar devrimci diyerek birbirleriyle daha önce söyledikleri laflar için şakalaşmaya başladılar. Grup sloganları bitirdikten sonra yol kenarına "Parti ve Devrim Şehitleri Ölümsüzdür! TKP/ML TMLGB" yazılı pankart asarak sokaklara daldılar ve gözden kayboldular. Olayı merak eden halk ise yollardaki kuşlamaları alıp incelemeye koyuldu.

E5'e kadar trafiği tıkayan eylemde eylemciler kayıp vermeksizin dağıldılar.

Emre Bilgin Şahsında Devrim ve Komünizm Şehitleri Anıldı

31 Ocak 93'te Parti ve Devrim Şehitleri haftası nedeniyle, 92 Temmuzunda Kartal Maltepe'de katledilen dört TIKKO militanından Emre Bilgin'in mezarı başında yaklaşık 70 kişilik bir grupla anma yapıldı.

Anma, devrim şehitleri anısına saygı duruşu ve şiir okunmasıyla başladı.

Daha sonra yapılan konuşmada, insanlık tarihinde sınıfların ortaya çıkışıyla birlikte, ezilenlerin de sayısız şehitler vererek, kendilerini ezenlere karşı bir savaş başlattıkları ve sürdürdükleri, çeşitli milliyetlerden Türkiye halkının öncüsü TKP/ML'nin de, kuruluşundan bu yana, başta önder kurucusu İbrahim Kaypakkaya olmak üzere, Süleyman Cihan, İsmail Oral, Kazım Çelik, Baba Erdoğan, İsmail Bulut, Doğan Karadağ gibi birçok önder ve savaşçısını bu sınıf kavgasında şehit verdiği anlatıldı.

Parti ve Devrim Şehitlerinin sayısının artık sayılamayacak kadar çoğalmasından dolayı TKP/ML'nin Ocak ayını genel bir Parti ve Devrim Şehitleri anma ayı olarak ilan ettiği belirtildi. Emre Bilgin'in de TKP/ML saflarında kendisine verilen görevleri her zaman sorumluluk duygusuyla yerine getirdiği; zayıf bedenine karşın verilen görevleri layıkıyla taşıdığı, son olarak da Kartal/Maltepe direnişinde silahın son mermisine kadar düşmanla dövüşüp üzerindeki de yakarak Türkiye Halkına ve onun öncü kurmayına olan onurlu bağlılığını gösterdiği belirtildi.

"Yaşasın Maltepe Direnişimiz", "Ya-

şasın Gerilla Savaşımız" sloganlarıyla konuşma sona erdirildi.

Konuşma esnasında Emre Bilgin'in mezarı başına "Parti ve Devrim Şehitleri Ölümsüzdür!" yazılı bir pankart asıldı. Pankarta orak-çekiçli bir bayrak ve şehitlere ilişkin flamalar takıldı.

Daha sonra kitle, "Ağa-patron Devletini Yıkacağız, Halk İktidarı Kuracağız", "Gerillalar Ölmez", "Yaşasın Halk Savaşı", "Yoldaş Seni Anacağız; Faşistlerden Hesap Soracağız" sloganları atarak, mezarlığın bitimine kadar kortej halinde yürüyüp dağıldı.

TKP/ML-TMLGB tarafından Gültepe'de 25 Ocak 1993 tarihli akşam saatlerinde Gültepe caddesi üzerinde Ziraat Bankası önünde ikinci bir korsan gösteri düzenlendi. Korsan gösterinin başlamasına yakın caddenin gelişmiş yönleri molotoflarla ateşe verildi. Trafik durdurulduktan sonra ortada toplanan yaklaşık yirmi kişilik grup tarafından "Ağa-Patron Devletini Yıkacağız-Halk İktidarı Kuracağız", "Gerillalar Ölmez, Yaşasın Halk Savaşı" sloganları atıldı "Parti ve Devrim Şehitleri Ölümsüzdür- TMLGB" imzalı bir pankart asıldı. Caddenin ortasında bir bastım yakılarak ateşe verildi. Korsan gösterinin bitimine yakınak bir grup tarafından molotoflarla bankanın dış kısmında bulunan bankamatığı ateşe verdiler. Korsan gösterinin sona ermesiyle grup çeşitli yönere dağıldı.

Haberler...

Başta İstanbul olmak üzere çeşitli illerde devrim ve komünizm şehitleri dolayısıyla TKP/ML TIKKO VE TKP/ML TMLGB imzalı çok sayıda afişleme, pullama, bildiri dağıtımına biçiminde eylemlilikler yapıldı.

Ayrıca YDG'de çeşitli okullarda duvar gazetesi afişleme, bildiri dağıtım, vb. eylemliliklerle devrim ve komünizm şehitlerini andı.

Bursa'da merkezi işlek yerlerde (Altıparmak, Stadyum ve Tophane), Teleferikte yapılan, TMLGB imzalı yazılmalarda "Yaşasın 1. Kongremiz", "Yaşasın Halk Savaşı" sloganını kullanılmıştır.

Ayrıca Uludağ üniversitesinde TKP-ML MK imzalı üç ayrı bildiri dağıtılmıştır. Bunlardan biri Radyasyon suçlularını yargılayan halk mahkemesinin kararını açıklayan bildiri, ikincisi Irak konulu, bir diğeri de Devrim Şehitleri için yayımlanan bildirilerdir.

Devrim Şehitleri Haftasında TMLGB imzalı "Şehitlerimiz Toprakta Hasadımız Devrim Olacak" Yazılı pankart İ.I.B.F'de asılmıştır. ■

Bankalara molotof

İSTANBUL- İstanbul'un çeşitli semtlerinde dün gece 8 ayrı banka şubesine molotof saldırıları yapıldı. Saat 20.50

İki bankaya molotofkokteyli

■ İstanbul Haber Servisi- Zeytinburnu İstasyon Caddesi üzerindeki unukbank ve Akbank şubelerine dün...

Bankalara molotofkokteyli

■ İstanbul Haber Servisi- İstanbul'da dün akşam çeşitli banka şubelerine molotofkokteylleri atıldı. Akbank'ın Feriköy ve Nişantaşı, Avclar şubelerine, Emlakbank'ın Gayrettepe ve Ümraniye, Avclar şubelerine, Pamukbank'ın Şehremini ve Avclar şubelerine Yapı Kredi Bankası'nın Abide-i Hürriyet, Yayla şubesine ve Sarıyer'de trafo merkezine atılan molotofkokteylleri küçük çaplı yangınlara ve maddi hasara neden oldu. Akşam saat 20.30'dan itibaren meydana gelen patlamalardan sonra gazeteleri arayan kimliği belirsiz şahıslar, eylemleri Türkiye Komünist Partisi-Marksist Leninist/Türkiye Marksist Leninist Gençlik Birliği militanlarının Devrim Şehitleri Haftası nedeniyle gerçekleştirdiklerini bildirdi.

Genelde Komprador Feodal Düzendeki 'Zor'un; Özelde

Okullarda Dayağın Rolü

Bilindiği gibi mevcut toplumsal yapıda egemen sınıflar, kendi ideolojik-siyasi-kültürel hegemonyalarını geniş halk yığınları arasında sağlamak amacıyla bir çok araç (eğitim kurumları, basın TV, vb.) kullanmaktadır. Ve bu amaçlarında da büyük oranda başarılı oldukları söylenebilir. Mevcut düzenin kokuşmuşluğuna, çürümüşlüğüne ve değiştirilmesi gerektiğine inanyorsak bunu kitlelerle birlikte yapacağımızın işin ABC'si olduğunu bilmek zorundayız. İşte bu nedenle egemen sınıfların ideolojik hegemonyalarından kitleleri kurtarma, gerçekleri kavratma diye bir derdimiz olmalıdır.

Egemenlerin gerçekleri kitlelerden gizleyen ajitasyon/propagandalarına karşı; kitlelere, karşılaşılan her türlü toplumsal sorunun düzenle bağını kuran, gerçekleri açıklayan ajitasyon/propagandaları örgütlememiz gerekmektedir.

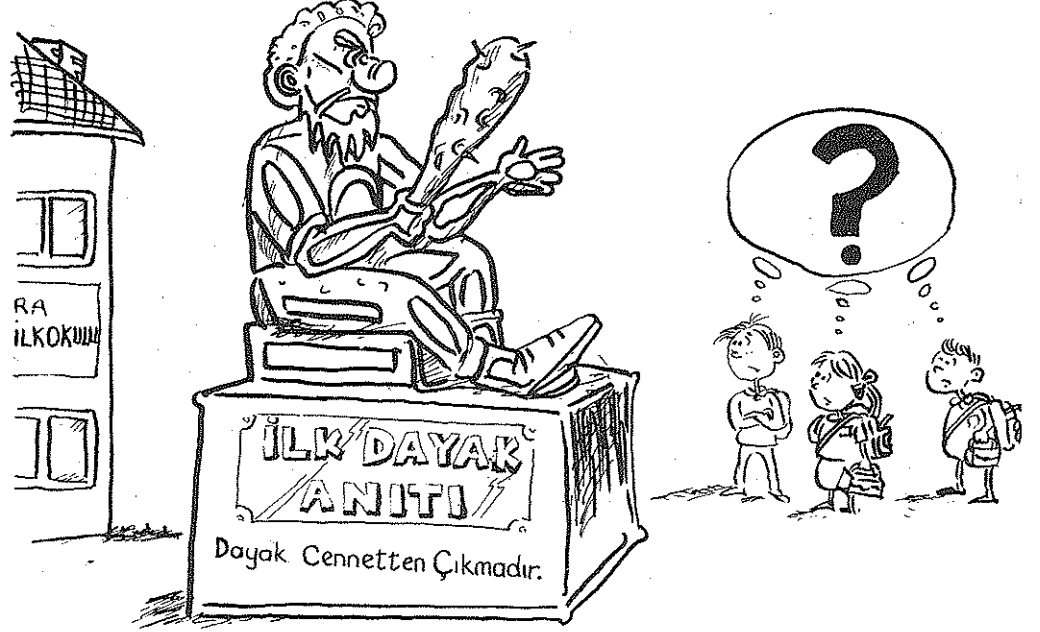
Biz de bu yazımızda kısaca okullarda dayak olayının kökenine inip, bu konuda düzence yayılmaya çalışılan yanlış anlayışların giderilmesine çalışacağız.

Orta-öğrenimin 91-92 döneminde olsun, son dönemlerde olsun liselilerin mücadelesinde çıkış noktasını "dayak" sorunu oluşturuyordu. Gazeteleri açıp baktığımızda sürekli dayağa karşı protesto eylemleriyle karşılaşılırdık. Tabii ki burjuva basını tarafından olsun, "yetkili" merciler tarafından olsun sorun çarpıtılarak, sorunun kökeninden çok ayrıntılarıyla uğraşılıyor; fatura ya öğrenciye ya da kötü(!) öğretmene çıkarılıp sorun örtbas edilmeye çalışılıyordu. Sonuçta, egemenlerin şakşakçalarına göre bu tür olaylar istisnai olaylardır., kendilerinde karşıdırlar(!) ve her zaman ki gibi bu olgunun toplumsal sistemle hiç bir bağı yoktur.(!)

Bu konuda esasta iki noktayı irdelememizin sorunun gerçek boyutunu açığa çıkartmakta yeterli olacağı kanısındayız. Birincisi ülkemizdeki egemen sınıfların niteliği ve egemenlerce "zor'un önemi. İkincisi eğitimin işlevi.

Ülkemizdeki egemen sınıfların niteliğini anlayabilmemiz için ülkemizin ekonomik-siyasi yapısına genel bir şekilde değinmemiz yararlı olacaktır.

Ülkemizde bir burjuva demokratik devrimle feodalizm köklü bir biçimde tasfiye edilip bir burjuva demokratik diktatörlük (burjuva demokrasisi) kurulamamıştır. Eğer toplumsal süreç kendi iç dinamiğiyle gelişmeye devam etseydi, ülkemiz de kaçınılmaz olarak bu evreye girecekti. Ancak emperyalist müdahale bu iç dinamiği dizginlemiş, ülkemizi kendi sömürü ve yağma ağına takmış, feodal güçleri ülke içindeki esas toplumsal dayanağı haline getirmiştir. Cılız milli burjuvazinin bir kesimi bu süreç içinde emperyalizmle uzlaşarak, giderek kompradorlaşmış, emperyalizmin geliştirdiği diğer kompradorlarla birlikte oluşan komprador burjuvazi sınıfı, feodal güçlerle bir ittifak içine girerek, yarı-sömürge yarı-feodal toplumumuzun bütün alt ve üst yapısına damgasını vurmuştur. Mevcut devlet, bu sınıf ittifakının, bu sömür-

rücü azınlığın başta işçi sınıfı olmak üzere, bütün halk kitleleri üzerindeki, sömürülen çoğunluk üzerindeki diktatörlüğüdür. Bu diktatörlük komprador-feodal bir diktatörlüktür. Bu diktatörlüğün biçimi burjuva demokrasisi değil, her türlü demokrasinin yadsınması olan faşizmdir. Egemen sınıflar, genel olarak bu faşist diktatörlüklerini "kaba ve uydurma bir parlamenterizmle maskeleyerek" gerçek kimliklerini gizlemek açısından, menfaatlerine daha uygun bulmuşlardır. Kısacası, mevcut sistem, egemen sınıflar için bir demokrasi, proletarya ve halk yığınları için gerçek bir diktatörlüktür.

Bu sınıflar kraldan çok kralcı bir tutumla emperyalizmin çıkarlarının bekçiliğini yapmaktadır. Kendileri her bakımdan güçsüz oldukları için (zaten emperyalizmden bağımsız ayakta duramazlar) kitleleri sürekli soymak zorundadırlar. Aynı zamanda, hem kendi sömürücü sınıflarını hem de emperyalistleri beslemek zorunda kalıp katmerli sömürüyle karşı karşıya olan ezilen halkımıza, bu duruma katlanmalarını sağlamak için sürekli ŞİDDET kullanmak ve BASKI altında tutmak zorundadırlar. T.C. tarihi dünüyle bugünüyle buna kanıttır. İşte bugün; gözaltılar, işkenceler, toplu katliamlar, yargısız infazlar, kayıplar... günlük yaşamın bir parçası haline getirilen/getirilmeye çalışılan baskı biçimleridir. Bu konuya kısaca değindikten sonra, şimdi yukarıda içeriğini açtığımız mevcut düzende eğitimin işlevine ve dayağın eğitimde yerine değinebiliriz.

Eğitim bir üst yapı kurumu olarak, bütün sınıflı toplumlarda olduğu gibi egemen olan sınıfların çıkarlarına hizmet eder. Bir deyim vardır; "düzene uygun kafalar" işte ülkemizde eğitim kurumları düzene uygun kafalar yetiştirmenin (iletişim araçları vb. yanısıra) en önemli aracı-

dır. Düzene uygun kafalar deyimi neyi ifade ediyor? Egemen sınıflar için bir cennet, ezilen halkımız içinse bir cehennem olan bu düzeni korumayı, böyle gelmiş böyle gider yoz-kadereci anlayışıyla onaylamayı... ifade eder. Eğitim kurumları da bireyin tam da kişiliğinin şekillenme döneminde, bu şekillenmede önemli bir rol oynar. İşte dayak/baskı bu şekillenmede etkili olan araçlardandır. Bunu, devletin bazı resmi kurumları "dayak, disipline ve terbiyeye yöneliktir" biçiminde ağızlarından geçirerek kendileri ifade ediyorlar. Bu disiplin ve terbiyenin içeriğinin nasıl olacağı yukarıda bahsettiğimiz gibi açıktır: Baskı ve sömürüye dayanan mevcut düzene uygun robotlar yetiştirmek.

Sonuç olarak; okullarda dayak istisnai bir olay değil aksine faşist-feodal-şoven eğitim sisteminin ve onun şekillendirdiği faşist disiplin anlayışının en temel unsurlarındandır. Yoksa dayağa karşı çıktıklarını söyleyenlerin, dayağı protesto eden öğrencilere ağızlarından salyalar saçarak saldırmalarının (polise teslim etmeleri, okuldan uzaklaştırma vb.) başka ne anlamı olabilir. Bu konuyu yalnızca öğrenci ile öğretmen arasındaki bir sorun olarak gösterip, sorunu ayrıntılarda boğmaya çalışan anlayışlara karşı koyulmalı, mızrağın sivri ucu düzenin faşist-feodal-şoven eğitim sistemine ve onun bir parçası olan faşist disiplin anlayışına yöneltilirken sorunun egemen sınıfların niteliği ve ülkedeki genel baskı ortamıyla bağı kurulmalıdır.

Okullarda dayağa yönelik protestolar kendiliğinden/tepkisel çıkışlardan çok Öğrenci Birliğini planlı/programlı çalıştırma hale getirme çabasıyla birlikte ÖB'lerin gündeminde esasta faşist disiplin yönetiminin kaldırılması yönünde sistemli bir ajitasyon/propaganda faaliyeti şeklinde yürütülmelidir. ■

Kim Korkar Radyasyondan?

26 Nisan 1986 yılında meydana gelen Çernobil faciası, ülkemizde 6 yıla yakın bir zaman sonra gündeme gelmeyi başarabildi. Büyük bir başarı doğrusu...

Radyasyonun tehlikelerini, halktan yıllarca bir sır gibi saklayan devlet, halkına ne kadar değer verdiğini pratikte çok açık ve net olarak gösterdi.

Trakya ve Karadeniz bölgeleri, radyasyonun çok yoğun olduğu bölgelerdir.

Peki nedir bu radyasyon? Enerjinin dalgalar veya tanecikler halinde yayılması olayına veya böyle yayılan enerji türüne denir. Doğal ışık ve elektromanyetik dalgalar radyasyonları canlı organizmalar için tehlikeli olmamakla birlikte, belli dozları aşan X ışınları ve nükleer radyasyonlar tüm canlı organizmalar için öldürücü etki taşır. Canlılar için tehlikeli miktar şöyledir: Radyobiologlar tek dozda alınan 600 rem (600.000 milirem) birçok insan için öldürücü olduğunu, tüm bedene gelen 100 remin ışıma hastalıklarına neden olacağını, 10 remin lenf düğümlerini veya dalağı tahrip edeceğini ve etikleri hissedilmemekle birlikte kan ve ilik hücrelerinde azalma yapacağını söylemektedirler.

Uzun bir süre içerisinde bedene gelen birkaç milirem hatta birkaç remin etkisi az sayılabilir. Bazı bilim adamlarının ışımanın hiç bir kalıcı veya sürekli etki yapmadığı bir eşik bölgesinin varlığını kabul etmelerine karşın, birçoğu ise ışımanın her düzeyde zararlı olduğunu savunmaktadırlar. Oak Rudge ulusal laboratuvarlarının sağlık fiziği bölümü eski başkanı Karl Z. Morgan bu görüşü şöyle özetlemektedir: "Çok sayıda yapılan deney sonuçlarından, ışımanın herhangi bir güvenlik miktarının varolmadığı ve ölüm riskini sifıra düşürecek bir ışıma dozunun bulunmadığı anlaşılmıştır. O halde çok düşük bir radyasyonun riski var mıdır diye bir soru olamaz. Sorulması gereken, bu riskin ne kadar olduğudur. Bir başka deyimle, belirli bir ışıma beklenen yararı sağlamanın yanısıra ne ölçüde riski birlikte getirecektir?"

6 Ocak günü TRT'de bir açık oturum canlı olarak yayınlandı. Açıkoturuma hiç bir bilim adamı katılmamıştır. Katılanların hepsi parti üyesi milletvekilleri idi. Parti üyelerini getirip konuşuran TRT, bilim adamlarını konuşturmadan neden korktu? 1986 yılında YÖK'e ve üniversitelere tehlikeyi haber veren bilim adamlarını ve basın-yayın organlarını tehdit ederek susturmayı başaranlar bilinmektedir.

Açık oturumda milletvekilleri birbirlerini taşıyıp durdular. Her fırsatta birbirlerini suçladılar. İçlerinden biri, "eski Sovyetler Birliği'nde olay meydana geldikten 4 gün sonra halka duyurulmuş" dedi. Bunu söylerken hiç sıkılmayan, yüzü kızarmayan bu şahıs, gerçeği halkımızdan 6 yıl gizlediğini unutup, Sovyetler Birliğini kendisi sanki "aziz"miş gibi karalıyor. İnsana değer vermeyen, "biraz radyosyan iyi gelir" diyecek kadar halk düşmanı olan bir yönetimi de aklamaya çalışıyor. 1986'da olaydan 1 ay sonra ölçüm ve araştırmalara başlandığını hatırlatmakta yarar var.

Trabzon'da kanser oranı %109 oranında artmıştır. Nükleer patlamanın buna etkisi, katkısı ne kadardır? Patlayan bir nükleer kuruluştaki radyoaktivitenin dışarıya sızdığını varsayalım. Bu durumda ne olur? Rad-

yoaktif maddelerin, örneğin X ışını aracılığının yaydığı ışıma yüklenmiştir (iyonize olmuştur). Görülmemesi ve hissedilmemesi ne karşın insan bedenindeki hücre yapılarında önemli değişimlere yol açabilir. Işımaya eşlik eden yüksek enerji, hücre moleküllerini bozabilir, hatta yok edebilir. Genlerdeki DNA zincirini kırar. Bu olay uzun sürerse, bozulmuş hücreler denetim dışına çıkar ve çok çabuk çoğalarak kansere dönüşür. Hücreler kendilerini denetim dışı olarak katılımı düzenleyen DNA zincirlerinin anormal biçimde birleşmelerine de neden olabilirler. Bu ise doğum bozukluklarına ve gelecek kuşakta gen değişimlerine yol açar.

Açıkoturumda konuşulan ve dikkati çekmeyen küçük bir açıklama yapıldı. Bu, o kadar doğal bir şekilde söylendi ki lüzumsuz bir açıklama izlenimini verdi: Çay markasından çıkan %46 SEZYUM ORANI!!! Bölünebilir Uranyum -235 atomları, nükleer reaktörün çekirdeğinde yarıldıkça Sezyum-137 gibi bölünebilen ara bir ürün oluşur. Bu gibi maddelerin bir çoğu şiddetli radyoaktifdirler. Nükleer bir reaktör, kapalı olsa dahi ısı yayınlamaya devam eder, yani etkisi süreklidir.

Açıkoturumda konuşulan ve yine gözardı edilen çok önemli diğer bir konu ise, radyasyonlu ya da radyoaktif serpinti sonucunda kirlenen çaylar. 58.000 tona yakın çayın akibetinden haber yok! Karadeniz'de gömülen çaylar toprak yüzeyine çıkmıştır. Yağın yağmur sonucunda, demlenmiş çay izlenimi bırakan birikintiler meydana getiriyorlar. Radyasyonlu bu çayları çıplak olarak toprağa gömmek, yeraltı kaynakları için büyük tehlike teşkil eder. Karadeniz ve İstanbul'da, imha edilmemiş fabrikalar dolusu çayın neden bekletildiğini, halk olarak merak ediyoruz!? Artık bu radyasyonlu çayları ihraç edecek Sovyetler Birliği'nde dağıldı. Acaba radyasyonlu çayları, daha önce yaptığınız gibi emekçi Türkiye halklarına mı içireceksiniz?

Biraz da Kiev'de patlayan nükleer santalden gelen radyoaktif serpentinin, ülkemize nasıl yayıldığını açıklayalım. Patlama sırasında, atmosferin üst tabakalarına kadar yükselen ve hava akımları ile rastgele süzülendikten sonra yeniden yeryüzüne yağın, radyoaktif maddelerle kirlenmiş tozlardır. Nükleer patlama sırasında meydana gelen zararsız füzyon ürünleri, bu tozların içine hapsolarak veya yüzeyine yapışarak zamanla yere yağar. Serpintilerdeki radyoaktif maddeler beta ve gama ışınları yayarlar. Özellikle gama ışınlarının girginlikleri yüksek olduğu için, kontrol edilemeyen radyoaktif serpintiler, canlıların ve bu arada insanların sağlığında istenmeyen etkiler yapar. Çeşitli sakathıklar, kan kanseri bu etkilerin başında gelir. Beta ışınları ise kemikte, kan hücrelerinin sentezlediği kemik iliğinde tahribatlar yaparlar.

6 yıl sonra, Sağlık Bakanlığı, TV de radyasyonlu çayların olduğunu, kanserde artma görüldüğünü çayların imha edilmediğini itiraf etti.

Bilimsel bir olay tartışılırken ona buna çamur atımlar, insana verdikleri değeri itiraflarıyla bir kez daha gösterdiler. Faşist TC, insana verdiği değeri anlatırken çelişik bir duruma düştüğünü göremeyecek kadar zavalı hale gelmiştir. ■

Egemen Sınıfların Arka Cebinde Kel Saçın Taranmasını Bekleyen Sosyal Demokratların Dikkatine!

Değerli okurlar, sosyal demokrasinin tanımını yukarıdaki başlıkla anlattım.

Türkiye halkı, emekçileri, memurları, işçileri, köylüleri, 400 günlük iktidar ortığı sosyal demokratları çok iyi tanıyorlar. Neler söyleyip neler yaptıklarını gören gözlerimiz ve işiten kulaklarımızla gördük, duyduk. Sosyal demokrat denilen maskenin arkasında vurgunculuk, üçkağıtçılık, Kürdistan'da yapılan katliamları onaylama, kirli ve haksız savaşa çanak tutma, Ankara'nın göbeğinde sözde insan hakları bakanınız katliamları seyrediyor ve onaylıyor.

İktidar olduğunuz belediyelerde işçileri aç bıraktınız. Bu da yetmezmiş gibi işlerine son verdiniz. Bunları sizler bizden daha iyi bilirsiniz sayın sosyal demokrat kodamanlar. Adana Belediyesinde Seyhan Temizlik İşçilerinin analarından emdikleri sütü burunlarından getirdiniz. Mersin Belediyesinde yüzlerce işçinin işine son verdiniz. Elinizin değdiği her şeyi asalak bir virüs gibi kuruttunuz.

Genç Sosyal Demokrat isimli derginizde, Partizan dergisini duyguları sömürmek, genç bedenleri tüketmek ve gençliği yazık etmekle suçlamışsınız. Genç bedenleri en verimli çağında işsiz bırakan ve emperyalistlerin çıkarları için asker yapıp piyon olarak kullanan, katledilmelerini susarak onaylayan ve hatta Kürt katliamları karşısında Çekiç Güç'e ve özel timlere saygıyla eğilen sizler değil misiniz? Elinizin temiz olmadığını ve kan içtiğinizi tüm halklar biliyor.

Tianen-man meydanında silahsız gençleri katledenleri Arnayutluk'da Enver Hoca'nın zulmünden kaçanları yazmışsınız. Bir köylünün inegi, Sarı Kız bile sizden daha çok algılama yeteneğine sahiptir. Belki düşünemiyor ama hiç olmazsa görüyor. Güya "sosyalist" ülkelerde, halkları katledenler, revizyonistler'dir. Halkları yurtlarından sürenler veya kaçmak zorunda bırakanlar revizyonistler'dir. Çin'de Mao'nun sosyalizmiyle, bürokratik kapitalizmi bilinçli olarak birbirine özdeş gösteriyorsunuz. Bu kimlerin politikasıdır? Emperyalist ABD ve diğerlerinin, Yeni Dünya Düzeni safsatasının devamı olan bu politikaları emperyalist babalarınıza yaranmak için savunmanızı sizlere yakıştırıyorum.

Mao mum ışığında mı ihtilal yapmıştır? Neden Peru'ya bakmıyorsunuz beyler? Orada kızıl bir şafak var. Orada halk kendi yasalarını koyuyor. Hem de hangi düşüncenin ışığında? Mao Zedung düşüncesini Peru'nun %40'ında hakim hale getiren PKP'de sizin akrabalarınız tarafından nelerle suçlanmadı? İşte bugün ve işte PKP; Başkan Gonzalo şahsında devrim sancığını taşıyor.

Can yitimlerinden bahsediyorsunuz. Haklı savaşlarla haksız savaşları ayırd etmeyi biz işçiler Mao Zedung'tan öğrendik. Haklı savaş sınıfsız bir topluma, haksız savaş ise sefalet ve ezilmeye götürür. Çin halkı emperyalizme karşı savaşmıştır, kendisine karşı değil. Haksız savaşlar bir tavuk verip yüz kuzu almaya benzetilebilir. Clinton'u öveceğinize Somali halkının neler çektiğini yazsaydınız ya. Bizler onları kimin aç bıraktığını ve kimin öldürdüğünü biliyoruz. Siz de biliyorsunuz ama bunları sergilemek sınıf çıkarınızı zedeleyer. Emperyalist Dünya Savaşları milyonlarca insanın canını almıştır. Gizleyin! Peru'da Fujimori, "bir polise karşı on köylüyü öldürün" siyarıyla 27.000 kişiyi katletti ve PKP'yi sorumlu olarak gösteriyor. Gizleyin!

Komünistler kanı ve savaş sevmeyiz. Ama egemenler ve emperyalistler Halk Savaşından başka seçenek bırakmıyorlar. ■

Röportaj

Ön Açıklama: Partizan Gençlik adlı dergide yayınlanan röportaj yazısını ilgi çekici bulduğumuz için okurlarımızın dikkatine sunuyoruz.

PG-Kendiniz ve göreviniz hakkında bilgi verirmisiniz?

- Şu anda TMLGB Merkez Komite Sekreterliği görevini yürütmekteyim.

PG-TMLGB hakkında kısaca bilgi verirsiniz? Bu örgütün niteliği ve amaçları nelerdir?

- TMLGB herşeyden önce bir gençlik teşkilatıdır. Bununla beraber TMLGB; sıradan bir gençlik teşkilatı değil, halk gençliğinin gerek sınıfsal sorun ve talepleri, gerekse de halk safalarında hangi sınıfa mensup bulunursa bulunursa genelde gençliğin ortak sorun ve talepleri açısından devrimci bir dönüşümü ve düzen değişikliğini şart gören devrimci bir gençlik teşkilatıdır. Tüm bunların yanında TMLGB program ve niteliğiyle halk gençliğinin sorunlarının devrimci dönüşümünü savunurken, yani mevcut düzenin reddi üzerinde şekillenen ihtilalci bir programı savunurken; alternatif olarak demokratik halk devrimi, sosyalizm ve komünizm hedefini gözetmesiyle aynı zamanda komünist bir gençlik teşkilatıdır. Özetle TMLGB ülkemiz komünist gençliğinin öz örgütü, halk gençliğinin örgütlü devrimci yapılanmasıdır.

PG-Biraz önce halk gençliği ifadesini kullandınız. Bunu biraz açar mısınız?

- Elbette. Bizler gençliğin genç olmaktan kaynaklanan sorunlarının varlığını kabul ediyoruz. Gençliğin yeniye, ileriye ve gelişmeye açık, dinamik ve atılgan dünyasının bütün köhnemiş sistem ve ideolojileri gençlik doğasından kaynaklanan bir güçle söküp atacağını ve atması gerektiğini savunuyoruz. Bir gençlik teşkilatı olarak TMLGB'yi vareden de zaten bu temel ve bilimsel felsefe olmuştur. Bu açıdanda bir yaş ve davranış grubu olarak, gençliği toplumsal bir kategori olarak ele alıyoruz.

Ancak yukarıdaki tanımlamadan da anlaşılacağı üzere gençlik bir sınıf değildir. Genel olarak gençliğin bir sınıf olmadığı gerçeğinin yanında, gençliğin sınıflar üstü bir olgu olmadığında ayrı bir gerçektir. Gençliğin genel plandaki ayırt edici özellikleri, sınıflar üstü bir düzlemde ancak toplumsal bir kategori seviyesinde bir anlam ifade etmektedir. Biz komünistler bu gerçeğin altını özellikle çizmek gereği duymaktayız. Sınıflar üstü olarak genel bir gençlik kategorisi ne denli somut bir gerçeklikse; aynı şekilde sınıflı toplumlarda bu genel kategorinin bir adım ilerisinde gençliğin sınıfsal bölünmüşlüğü ve mevcudiyeti de o derecede somut bir olgudur. Gençliğin genç olmaktan doğan ortaklaşılığının yanında, ait olduğu sınıfsal konumu itibarıyla bir ayrışması ve farklılığı vardır.

PG-Yani gençliği toplumsal bir kategori seviyesinde bir olgu olarak ele almanızın yanında, gençliğin sınıfsal bir farklılaşmaya da maruz kaldığını belirtiyorsunuz...

- Evet tamamıyla öyle. Bugün burjuva ve işçi sınıfına mensup gençler arasında sırf genç olmaktan kaynaklanan ortaklaşılığına bakarak aynı sorunlara sahip olduğunu iddia edebilir miyiz?.. Ya da tüm bu sorunlara karşı

eşit olanaklara sahip olduğunu söyleyebilir miyiz?...Elbette hayır. Bizler bu mantıkla bir işçi gençle, egemen sınıfa mensup bir genç arasında nitelik farkı görüyoruz. Çünkü sınıfsal parçalanma ve farklılıklar, genç olmaktan kaynaklanan ortaklaşılıkların üzerinde belirleyici bir anlam yüklenmektedir. Ve aslanan da bu anlam ve olgudur.

Öte yandan sorun, salt aynı sorun ya da olanaklara sahip olup olmamanın ötesinde; devrim ve karşı-devrimin mevzilenmesinde de ayırt edici olanın sınıfsal konum olmasıdır. Bizler devrimde menfaati olan halk sınıflarının gençliği olarak, burjuva veya karşı devrimci sınıflara mensup gençlikle aramızdaki bu nitel farklılığı bu açıdan da işaret etmeyi zorunlu görüyoruz. Bu yüzden toplumsal bir kategori olarak genel bir gençlik tanımlamasını doğru; ancak bu tanımlamayı ayakları yere bastığı andan itibaren "sınıflarüstü bir gençlik" felsefesi içinde konulursa burjuva bir yorum olarak gördüğümüz için halk gençliği tanımlamasını doğru ve bilimsel olarak kabul ediyoruz.

PG-Peki, gençliğin genç ruh ve düşüncesinin toplumsal bir dönüşüm için yeterli olduğunu söyleyebilir misiniz?

Kesinlikle hayır. Bizler gençliğin genç ruh ve gücünün ancak ve ancak toplumdaki ve çağımızdaki tek ve en devrimci sınıf olan proletaryanın ideolojik, politik ve örgütsel hattına en sıkı tarzda bağlandığı noktada, önü alnamaz yıkıcı bir niteliğe dönüşeceğini görüyor ve bunun savunusunu yapıyoruz.

Bizler genç kuşaklar olarak bütün köhnemiş, asalak kurum ve düzenlerin amansız düşmanı; yenin, ilerinin ve bilimin çağımızdaki tek temsilcisi olarak proletaryayı gördüğümüz ve onun ideolojik-politik hattının gençlik özlemlerimize en tutarlı bir yanıt olması gerçeğinden hareketle, eğer saman alevine dönüşmek istemiyorsak proleter ideolojinin güzel ve yeni bir dünyaya açılan penceresinden bakmayı kaçınılmaz görüyoruz. Hareketimizin isminin ve programının ML olması, zaten bu bilincimizin en berrak tarzda dışa vurumudur.

PG-Proletaryanın ideolojik-politik ve örgütsel hattına en sıkı tarzda bağlanmaktan söz ettiniz.

- Bende oraya gelecektim. TMLGB'nin ML bir ideolojik temelde hareket etmesi, önüne koyduğu hedeflere ulaşmak açısından temel bir halkadır. Ancak meseleyi bu noktada bırakırsak, yalnız eksik olmakla kalmaz, aynı zamanda yanlış da olur.

Daha önce belirttiğim üzere TMLGB komünist bir teşkilat olmasına rağmen, o sadece bir gençlik teşkilatıdır. Bu itibarla kendisinin bir sınıf hareketi değil ama sınıfın gençlik hareketi olması ayırt edici ve temel bir noktadır. Bu olgu ve bu olgudan doğan fonksiyon TMLGB'yi ML bir ideolojik-politik hatta sahip olmasına rağmen toplumun motor gücü değil, tersine bir yan gücü olarak ön plana çıkarmaktadır. İşte bu bilimsel gerçeklik, TMLGB'nin işlev ve fonksiyonunu gençlikle sınırlamakla kalmıyor, aynı zamanda onun önünü açacak toplumsal dönüşümün motoru olarak farklı bir oluşumu dayatıyor. Bu motor güç ise gençliği de içine almakla beraber esas olarak sınıfı ve onun örgütlü-öncü-iktidar kurmayı olan Komünist Partisini ön plana çıkarıyor. KP'nin ardılı ve yan gücü olarak TMLGB'nin arzu ettiği hedeflerin tayininin gerçekleşme şansını garanti eden yegane oluşum ve yaklaşım budur.

PG-Bu durumda TMLGB, halk gençliğinin komünist önderi olmakla beraber, işçi sınıfının ardılı ya da onun bir yan örgütü olmakta. Öyle değil mi?

- Çok doğru. TMLGB, proletaryanın örgütlü-öncü kurmayının ideolojik-politik hattına tamamıyla ve en sıkı tarzda bağlı oturken, örgütsel planda KP ile özerk bir bağ içinde olmasıyla bir yan örgüt vasfına sahiptir. Sizin de belirttiğiniz gibi, TMLGB KP'nin bir yan örgütüdür. Onun işlevi halk gençliğini devrim, sosyalizm ve komünizm mücadelesine

Get aslanım Mamak'tan
Erzincan'dan Keman'ın
Düşmanlar selâm ister
Gözden gezden arpacıktan
(...)

E.GÖKÇE

vevk etmek, gençlik yığınlarını bu bayrak altında toplamaktır. Bu işlev ve forksiyonun icraasını sağlarken, aynı zamanda üyelerini bir komünist olarak yetiştirmek ve eğitmek gibi asli bir göreve de sahiptir.

PG-Örgütsel özerkliği biraz açarmısınız?

- Açayım. Herşeyden önce TMLGB komünist bir gençlik örgütü olmasının doğal ve zorunlu bir devamı olarak, Leninist örgütlenme ilkeleri üzerinde iç hayatını düzenlemektedir. Örgüt tüzüğümüz, incelenirse bu çok net olarak ortada. Bu anlamda TMLGB'nin örgütsel yaşamı Demokratik merkezîyetçilik ilkesi üzerinde şekillenen tamamiyle gönüllü ve bilinçli bir disiplin üzerinde şekillenmiştir. Örgütün en yüksek organı kongre ve konferanslarıdır. Bu organlarda demokratik seçim ve tartışmalar sonucu kararlar alınır.

PG-Araya girmek istiyorum. Bu kararlar salt gençlikle mi ilgili?

- Hayır. Bir gençlik örgütü olmamız dolayısıyla esas olarak gençliğin mücadelesine ilişkin görev ve kararlar almakla beraber, gençliğin genç olmaktan kaynaklanan yanlarının dondurulmasını doğru görmüyoruz. Gençliğin sorunlarına kaynaklık eden siyasal konjüktür ve sistem olduğuna göre, onun sorunlarının çözümünü açacak olanda stratejik ve taktik planda siyasal tavırlar olacaktır. Bu yönüyle ülkenin genel siyasal yaşamının, gençlik üzerinde dolaysız bir etkisi söz konusudur. Gençlik bu siyasal yaşamın dışında değildir. Bu anlamda da tartışılan konu ve alınan kararlar gençlik mücadelesi ile ilgili olsa da özünde ve temelinde dünya ve ülkedeki genel siyasal konjüktür üzerinedir. Gerçekte de gençlik kurtuluşunu sağlayacak sorunların kaynağını oluşturan genel siyasal mozaığe en derinden bir ilgi duymak zorundadır.

PG-Örgütsel özerkliğe dönelim....

- Biraz önce söylediğim gibi TMLGB demokratik bir anlayışla kongre ve konferanslarında üyelerin özgür iradeleriyle kararlarını almaktadır. Ancak alınan tüm kararlar KP'nin onayına tabidir. Bu noktada en yüksek irade KP'sidir.

PG-Bu durumda TMLGB açısından demokrasi şekilsel olmuyor mu? Kendi iradesi ortadan kaldırılmış olmuyor mu?

- Sorunu böyle koymak doğru olmaz. Bu dar bir bakıştır. Kuruluş sürecinde örgüt bünyemizde ortaya çıkan ve daha sonra özeleştirilerek geri dönen hizibin de çıkış noktası buydu. Onlar gençlik için "demokrasi" istediklerini söylüyorlardı. Ve hatta KP'den ideolojik-politik anlamda bağımsız olmayı savunmaktaydılar. Ancak gelinen noktada bu yanlış mantıklarını terk ettiler.

Bu kavrayışın neden yanlış olduğuna gelince; Konuşmamın başında TMLGB'nin toplumsal dönüşümün motoru olmadığını, olamayacağını söylemişim. Bu anlamda başarımızın teminatı KP'nin önderliğidir. Bu ülkemizde devrim isteyen her yaştan ve sınıftan insan için devrimin olmazsa olmazıdır. İşte bu bilinç TMLGB açısından temel bir halka ve bilincin en yüksek aşamasıdır. Bilincin en yüksek aşamasıdır, çünkü bizleri devrim ve özgürlüğe götürecektir esas halka budur. TMLGB kavrayışını bu temel ve öncelikli halka üzerine oturttuğu içindir ki; "KP'den bağımsızlık" fikirlerini k.burjuva demokratizmini dar kafalılık olarak red ederek programının ilk maddeleri içine "KP'ye ideolojik-siyasi olarak bağlı, örgütsel olarak özerktir" anlayışını almıştır.

Bu bakış gerçekte KP ile komsomolu eşitle-

mesi ya da komsomol iradesini KP iradesi üzerine çıkartmasıyla aynı zamanda Troçkist bir teorik kavrayıştır. KP'nin yol göstericiliği ve en yüksek irade vasfı TMLGB'nin kalıcı başarılarının teminatıdır. Bu noktada en temel güvencedir. Biz komünistler KP'yi işçi sınıfının örgütlü-öncü kurmayı olarak görmekle kalmayıp, aynı zamanda onu sınıf örgütlerinin en yüksek biçimi olarak da ele alırız. KP sınıf bilincinin en yüksek tarzda dışavurumunun billurlaşmış ifadesidir.

Bu açıdan komsomolun KP'nin şemsiyesi altında olması, onun demokratik bünyesini ortadan kaldırmamanın yanında; demokrasinin bir amaç değil, amaca giden yolda araç olduğunun kavranmasıyla da en sıkı tarzda, dolaysız bir bağ taşımaktadır. Komünistler açısından her demokrasi aynı zamanda bir diktatörlüktür. Ve de bizlerin amacı demokrasiyi koşullayan diktatörlüğü yıkmaktır. Yani diğer açıdan demokrasiyi yıkmaktır.

"Saf demokrasi" ya da "amaç haline getirilmiş demokrasi" komünist bilincin dışında kalan savlardır. Bizim amacımız halk gençliğin üzerine çöken dağları, devrim perspektifiyle kaldırıp atmaktır. Yukarıda çürüttüğüm mantık soruna dar ve yanlış bakmakla kalmamakta, komsomol iradesini KP iradesinin üzerine çıkartmakla aynı zamanda komsomolun bir gençlik teşkilatı olarak işlev ve fonksiyonunu KP seviyesine yükselterek, gerçekte KP'yi toplumsal dönüşümün motor ve öncü gücü olmaktan çıkarmaktadır.

Bu mantık, gençlik ruhunu okşayıp, geri duyguları beslese de, gerçekte halk gençliğin ihtiyaç ve taleplerinin devrimle karşılaşma şansını tamamiyle ve kökten ortadan kaldırmaktadır. KP bir tarafa, komsomol başka bir tarafa atılmaktadır. Halk gençliğinin çıkarlarının güvencesi olan KP ile en sıkı tarzda tesis edilmesi gereken bağlar koparılmakta, aynı zamanda KP ile komsomol çatışan iki kutup haline sokulmaktadır. Birinci olarak, bu açıdan yukarıdaki mantık anti ML'dir.

İkinci temel yanlış ise şudur; Bu mantık gençliği hareketli görmemek, kalıcı görmek anlayışıdır. Görünüşte savunulmasa bile, gençliği bir sınıf olarak kavramaktır. Oysa halk gençliğinin devrime muazzam katkılarının yanında, devrimi TMLGB gerçekleştiremez. O herşeyden önce bir gençlik teşkilatı ve devrimin bir yan gücü, KP'nin kadro kaynağıdır.

Eğer sözde değil, özde komünizm programı özgürlüğe giden yol olarak görülüyorsa, Komünizm programını savunanların yapması gereken kendini iyi bir komünist olarak yetiştirmek, KP üyesi haline gelmek ve de mücadelesini salt gençlik yığınlarıyla sınırlı tutmayıp, KP'nin demokratik iradesi altına girmektir. Bu açıdan gençlik bir geçiş dönemi olarak kavranmalı ve de TMLGB'ye misyonunun ötesinde işlevler yüklenmemelidir.

Üçüncü bir hata ise; TMLGB'nin kendi içindeki demokratik dünyasının gençlik ruhunun kamçılanması ve insiyatifinin gelişmesinin, böylelikle komünist eğitiminin en sağlıklı tarzda yürütülme gerçeğinin saptırılmasındadır. Eğitim ve disiplin karşı karşıya konulan olgular değildir. Bu bir. Öte yandan demokrasi ve merkezîyetçilikte iradi olarak bir yan kesip atamazsınız. Bu yaklaşım diyalektik olmaz. Bizler faşist düzenin disiplinine karşı çıkarken, bizleri düşünmekten uzak tutan, tekyanlı robotlar haline getiren kör disiplinine karşı çıkıyoruz. Bunun temelinde de sınıf çıkar ve güdülerini söylüyoruz. Burjuvazinin çağımızdaki gericileşen karakterinin, yeninin ve ilerinin karşısında yer almasını koşulladığını söylüyoruz. Ancak aynı şey

yeninin ve ilerinin temsilcisi proletarya için söylenebilir mi?.. Tam tersine proletaryanın ideolojisi ve politik programı, gençlik ruhuna en sıkı tarzda uyumlu bir mozaığe sahiptir. Bu amaçla gençliğin düşünme, üretme ve insiyatifini geliştirmesine karşı çıkmak bir yana, bunu bizzat KP desteklemekte, teşvik etmektedir. TMLGB'nin tüzüğünde de açıkça görüleceği üzere kendi üyelerinin özgür iradeleri ile belirlenen demokratik kongreler, kararların alındığı meclislerdir. İşte bu tüzük ve yaklaşım gençliğe özgür iradelerini kamçılama olanak ve anlayışını vermektedir. Ancak, bir çok kez söylediğim gibi bizler kararlar almak için kararlar almazız. Aldığımız kararlardaki mantık, bizi kurtuluşa götürecektir bir dizi siyasal saptamanın gerekliliğinden kaynaklanmaktadır. İşte tam da bu noktada devreye bilinç faktörü girmektedir. Bizlerin KP'ye irademizi teslim etmemizin nedeni, birinci olarak komünizm programının halk gençliğini özgürlüğe çıkaracak yegane program olduğu ve ML'nin kılavuz olduğu bilincine erişmemiz, ikinci olarak da bu program ve ideolojiye hayat veren işçi sınıfının öncü kurmayı KP'nin bilinç ve deney hazinesinin enginliğine duyduğumuz güvenden kaynaklanmaktadır. Bu iki temel halkadaki bilinç faktörü örgütsel yaşamımızı demokratik olmaktan çıkartmamasının yanında, örgüt içi hayatımızda genç sesin ve genç düşüncenin kendini özgürce ifade etmesinin önünde engel de değildir. Soruna başka herhangi bir tarzda yaklaşım; halk gençliğinin bilincinin; burjuva disiplinin sınıfsal özünü, proletaryanın disiplininin sınıfsal özünü aydınlatarak daraltmasıdır. Karşı-devrimci kampa objektif olarak hizmet etmektir. Bu mantık aynı zamanda anarşist bir teorik hareket noktasıdır.

Öte yandan bu mantığın bir adım ilerisi, TMLGB içerisinde de demokratik merkezîyetçiliği ortadan kaldırmaktadır. Çünkü TMLGB'nin demokratik kongrelerinde çıkan kararlar, pratik yaşamda örgütsel bir disiplini de içermektedir. Aynı mantıkla hareket ederse, TMLGB içinde de gönüllü ve özgür irade ve eylem birliğinin reddine, örgütlü disiplinin reddine varırız. Bu anlayış daha önce söylediğim gibi anarşist bir gençlik mantığıdır. Ama komünist gençliğin mantığı değil.

PG-O halde TMLGB'nin acil olarak KP'nin varlığına ihtiyaç duyduğu sonucu çıkarıyor. Peki bu Parti nasıl yaratılacak?

- TMLGB'nin KP'nin varlığı ve önderliğine ihtiyaç duyduğu doğru. Ancak KP'nin varlığının acil bir sorun olduğu ve bu oluşumun yaratılma ihtiyacı yanlış. Çünkü ülkemiz proletaryasının örgütlü öncü kurmayı 20 yıldan bu yana mevcut.

PG-Bu oluşum nedir?

- Bu parti Türkiye Komünist Partisi/ Marksist Leninist'dir. TMLGB TKP/ML'yi ülkemizdeki işçi sınıfının yegane kurmayı olarak kabul etmekte ve onun ML ideolojik-politik hattına derinden bir güven ve sıcaklık duymaktadır. Esasen TMLGB, TKP/ML'nin ML ideolojik, politik hattına sahip çıkması ve savunmasında saklıdır. Programımız incelendiğinde, hiçbir kuşkuyla yer vermeyecek bir açıklıkla bu gerçek, programın temelini çivi-lenmiştir.

PG-Dünya ve Ülke kamoyuna TMLGB'nin tarihte devrim öncesi tek ve yegane yegane komsomol olduğunu ilan ettiniz. Ancak ülkemizde GKB, GKH gibi komsomol olduğunu iddia eden başka gençlik teşkilatları da mevcuttur.

- Burada iki ayrı soru var. Öncelikle birinciyi cevaplayayım. Bilindiği üzere tarihte ilk komsomol GKB'dir. Ve SSCB'de Ekim Devrimi sonrasında kurulmuştur. Devrim öncesi ise, Bulgaristan'da yş. Dimitrov önderliğinde ilk komsomol kurulmuş, ancak kısa bir süre sonra fesh olmuştur. O süreçten bu yana dünyada devrim öncesi kurulan ve yaşayan tek komsomol olma özelliği TMLGB'ye aittir.

İkinci soruyu ise şöyle cevaplayayım. Evet GKB,GKH gibi "komünist bir örgüt" olma ve de komsomol olma iddiasında olan kimi örgütler ülkemizde mevcut. Ancak komsomol kelime anlamıyla KP'nin yan-gençlik teşkilatıdır. Bu anlamda bir örgütün komsomol olmasının ilk şartı Komünist Partisinin önderliği altında olması ve de komünist bir ideolojik-politik hatta sahip olmasıdır. Ancak sözünü ettiğiniz örgütler; birinci olarak anti-ML bir ideolojik, politik hatta sahip olması, ikinci olarak da ülkemiz proletaryasının yegane öncü kurmayı TKP/ML'nin örgütlü iradesi dışında kalmalarıyla hem komünist bir teşkilat değildir, hem komsomol değildir.

PG-Ancak onlar da KP'nin önderliğini savunmakta ve TDKP,TKP/ML Hareketi gibi örgütlerin yan örgütü olduklarını söylemektedirler.

- KP'nin önderliği soyut bir kavram değildir. Tersine ideolojik ve politik planda berrak bir içeriğe, somut bir tasarıma haizdir. Bu örgütlerin nasıl ki komünist adını taşımaları onları sadece buna bakarak komünist kılmaya yetmiyorsa; aynı şekilde salt "KP'nin yan örgütü" gerçeğini kabul etmeleri de onları komsomol yapmıyor. Bizce bu örgütlerin programları oportünisttir. Ancak bu programa hayat veren ve esas belirleyici olan TDKP, TKP/ML Hareketi gibi oluşumların Komünist değil, k.burjuva devrimci-demokrat nitelikte örgütler oluşudur. Ülkemizdeki gerçek öncü kurmayı TKP/ML'dir. TKP/ML'nin ideolojik, politik, örgütsel çizgisinin dışında ve hatta karşısında yer alarak komsomol olma iddiası sadece gülünç olmakla kalmayıp, aynı zamanda k.burjuva bir tasarımın en berrak bir tarzda dışa vurumudur.

PG-TMLGB halk gençliği diye sınıflandırdığınız küme içinde, esas olarak hangi gençliğe dayanmaktadır?

-Bizler komünist bir örgüt olabilmenin ilk şartlarından biri olarak; kendi gücüne dayanma ve güvenmeyi esas olarak alıyoruz. Bu teorik kavrayıştan hareketle, ülkemizde temel sınıflar olan işçi ve köylü yığınlarının gençliği TMLGB'nin dayandığı ve temel aldığı gençlik kitlesidir.

Bizler Dev-Genç gibi devrimci-demokrat örgütlerin aksine, gençliğin "aydın özelliğinin" devrimci saflarda yer almasında etkileyici, ancak belirleyici bir faktör olmadığını savunuyoruz. Devrim ve karşı-devrim mevzilenmesinde gerek saf tutuşta, gerekse de bu mücadelede süreklilik örgütlülük ve dayanıklılık üçgeninde belirleyici olanın sınıfsal konum olduğu ve ancak bu sınıfsal mevzilenme ile birlikte "aydın" faktörünün bir anlam ve önemi olduğunu söylüyoruz. Bu inançla temel olarak öğrenci gençliği değil, işçi-köylü gençliği alıyoruz.

Ancak burada kafa karışıklığı yaratmaması için özellikle şu noktayı açmak gerekir: TMLGB'nin işçi-köylü gençliği temel alması, öğrenci gençliği temel almadığı anlamına gelmiyor. Ülkemizde okulların ve eğitimin işlevi ülkenin kapitalist gelişimine uygun teknik kadro yetiştirmek şeklinde şekillenmemektedir. Tersine ülkedeki kapitalizmin komprador

niteliği ve ülkenin ekonomik-siyasal yapılanmasının yarı-sömürge, yarı-feodal niteliği üretici güçlerin gelişmesini değil, kösteklenmesini koşullamaktadır. Okulların bizim ülkemizdeki işlevi; işsiz-başboş gençlik yığınlarına hem umut vaadederek elde tutmak, hem de okullar içinde istihdam ederek faşist-feodal-şoven tarzda eğitmek suretiyle geniş halk yığınlarının gençliğini düzen için potansiyel bir tehlike olmaktan çıkarmaktır.

Ekonominin cılızlığı, geriliği ve gelişme düzeyi ile okullarda istihdam edilen öğrenci sayısı arasındaki farkı karşılaştırsak, bunu daha net olarak ortaya çıkmaktadır. Bugün üniversite kapılarında girenlerin ancak %20'si ekonomide istihdam edilebilmektedir. Bu %20'nin yarısında, kurulan özel üniversiteler gibi üst sınıfa mensup gençlerin okuma olanağı bulabildiği yerlerden karşılandığı düşünülürse tablonun çarpıcılığı daha da artmaktadır.

Ülkemizde yüksek öğrenim bir kurtuluş kapısı değil, ancak umut kapısıdır. Yalnızca umut. Ancak bu umudun gerçekleşme şansı ancak %10 gibi bir azınlığa, oda torpil, iltimas ve ayrımcılıkla şekillenen bir tarzda "kısmet" olabilmektedir. Bu doğru mantık içerisinde bakarsak; ülkemizdeki öğrenci gençliğin, gerçekte işsiz konumda olan işçi ve köylü kökenli ailelere mensup gençlik olduğu ortaya çıkmaktadır.

Umut ve özlemle, olgular farklı şeylerdir. Bizim ülkemizin emperyalist, kapitalist ekonomilerin tersine, gerçeliği budur. TMLGB bu bilimsel gerçeği gördüğü içindir ki; %10 için gerçekleşme şansı olan bir umudu değil, %90 için somut bir gerçeklik olan butoplumsal olgudan hareketle, işçi-köylü gençliği temel aldığı ilan ederken; toplumsal gerçeklikte işsiz vasfından öteye gitmeyen ve işsizler ordusuna daimi yedek sağlayan okullar içinde kalan işçi-köylü kökenli gençliği bunun dışında bırakmamaktadır.

Bizler I.Kongremizde (Kuruluş Kongresi), bu konuda kafa karışıklığı yaratmamak için, programımıza "işçi-köylü-öğrenci gençliği temel alır" ifadesini aldık. Fakat burada özellikle tekrar belirtmek isterim ki; temel, Dev-Genç vb. gibi devrimci-demokrat örgütlerin savduklarının aksine öğrenci gençlik değil, işçi-köylü gençliktir.

Biraz önce açıkladığım temelde, ülkemizde öğrenci gençliği ancak geçici bir süre için üretimden kopartılmış, gerçekte işsiz statüsünden öteye gitmeyen, üretimde istihdam edilebilme şansının %90'ı için bir aldatmaca olduğu gerçeğinden hareketle, onların ait olduğu yerin son tahlilde ailelerinin sınıfsal statüsü olduğunu belirtiyoruz. Öğrenci gençlik içindeki çalışmalarımızda da esas işçi-köylü kökenli ailelerden gelen gençliğe veriyoruz.

PG-Burada bir çelişki ortaya çıkmıyor mu? Yani TMLGB komünist bir örgüt, ancak bünyesinde esas işçi-köylü gençliğe veriyor. MLMZD köylülüğün ideolojisi değildir. Bu durumda TMLGB komünist olmaktan çıkıp, bir nevi halk örgütüne dönüşüyor mu?

- Güzel bir soru. Size şöyle açıklayayım. TMLGB'ye komünist niteliğini veren onun programıdır. Ancak TMLGB'nin KP'den bir farklılığı vardır. KP'nin üyeleri komünist olmasına rağmen, TMLGB üyeleri henüz komünist değil, komünist olmaya aday statüsündedir. Komünist olmanın ilk şartı KP üyesi olmaktır. Bu durumda KP'ye üye olmayan biri komünist olamaz mı? gibi bir soru aklaya gelebilir. KP üyesi olmayan biri komünizmi

savunabilir, komünist programa sahip çıkabilir, ancak onun komünist olabilmesi KP'nin irade ve disiplinine dahil olmayı taahhüt etmesine bağlıdır. KP'nin örgütsel çatısı dışında kalan birine komünist denilemez. Bu kişi zaten komünist programı iktidara getirme pratiği içinde ise doğal olarak KP'ye üye olacaktır. Komünist salt dünyayı yorumlayan değil, bunu dünyayı değiştirme pratiğiyle somutlayan kişinin adıdır.

Sorunuza dönersek; KP işçi sınıfının öncü kurmayı olurken, komsomol Lenin yş.ın deyişiyle "işçilerin ve köylülerin birliğidir". Bu itibarla TMLGB KP'den daha geniş bir yelpazeye sahip; bir nevi kitle örgütüdür. Ancak o, sıradan bir kitle örgütü değil, gerek program ve tüzüğüyle, gerekse de KP'nin önderliğini doğrudan kabulü ile ML nitelikte bir örgütür. Bu perspektif hem TMLGB'nin vurucu gücünü artırmasıyla, hem de varoluş aslı nedenlerinden birisi olan, bir nevi Parti okulu işleviyle düşünürsek tamamıyla doğrudur. TMLGB'nin bir sınıf örgütü değil, ancak bu sınıfın gençlik örgütü olduğu gerçeğini hatırlarsak, burada önemli olan TMLGB'nin programının ML olması ve bu programın korunmasının tüzükle garanti altına alınmasıdır. Bu program proletaryanın programıdır. Ve de hangi sınıfsal konumdan gelirse gelsin TMLGB'ye üyeliğin ilk şartıdır. Bu program kabul edilip korunduktan sonra üyelerinin kökenlerinin işçi-köylü vb. nitelikte oluşu önemini yitirmektedir.

TMLGB "komsomol işçilerin ve köylülerin birliğidir" yapısını ileri sürerken, komsomol ile KP'nin farklılığını anlatmaya çalışmaktadır. Komsomol üyelerinin niteliği ile KP üyelerinin niteliğine dikkat çekmekte ve komsomolun KP'den daha geniş bir yelpazeye sahip olması gerektiğini belirtmekteyiz.

TMLGB program ve tüzüğüyle şekillenen üyelerinin son tahlilde KP'nin irade ve otoritesini kabul etmeleri komünist olma açısından bir adımdır. Ve de bu niteliğe bakarak, komsomol üyesi komünist üyeliğin eşigidir diyoruz. Oysa KP bilindiği üzere bırakalım işçi sınıfının dışında kalan sınıfları, o işçi sınıfının bütününün bile dışındadır. Yani işçi sınıfının sınıf bilincine erişmiş en ileri kesimini örgütsel bünyesinde toplar.

Tekrar etmek gerekirse; burada önemli olan program ve erişilen sınıf bilincinin niteliğidir. KP proletaryanın kendisi için sınıf olma bilincine erişmiş en ileri kesiminin sözcüsü olurken, pekalada KP üyeleri köylü ya da herhangi bir başka kesimden gelmiş olabilir. Komünist olmak için illada işçi kökenli olmak şartı Troçkist bir mantıktır. Ve hatta ülkemizde köylü kökenden gelen parti üyelerinin sınıfsal çoğunlukta olması bile sorunun özünü değiştirmemektedir. Kaldı ki, ÇKP, AEP gibi partiler incelenirse halk savaşıyla iktidara gelen partilerde köylü kökenden gelen üyelerin daha fazla olduğu görülür.

Burada karıştırılmaması gereken komsomol "işçilerin-köylülerin birliğidir" yargısının ideolojik-siyasi ve programatik anlamı değil; ancak bu ML ideolojik, politik ve programatik hat üzerinde şekillenme sürecidir (üyelerin niteliği açısından) ifade ettiğidir.

Bu mantığımızı daha çarpıcı olması açısından şöyle ifade edeyim; Komsomol ekmek üreten bir fırın gibidir. Bu fırına giren hamurlar ekmek olarak fırından çıkmaktadır. Ancak fırın ateşinde pişmeden önce hamurunun hamur olduğu ne denli bir gerçekse; fırında hamur yoğrulmuş bir mekan değil, ekmek üreten bir fabrika olduğu o derece bir gerçektir. Komsomol hamurhane değil, belli bir standart ve kalitede ekmek üreten bir fırındır.

murun tavında pişeceği bir fırına ne kadar ihtiyaç varsa; fırının da ateşle tava getireceği hamura o denli ihtiyacı vardır. Birinin reddi ve yokluğu diğerini anlamsız ve işlevsiz kılmaktadır.

Öte yandan fırından çıkan ekmeğin buğday ve arpadan mamul olması; ekmeği ekme olmaktan çıkarmaz. Ona sadece hammaddesinden kaynaklanan bir lezzet farkı kazandırır. Ama ekmeğin ekme olarak, canlılığının yaşamsal aktivitesinin karşılansını ihtiyaç ve işlevini değiştirmez. Komsomolun komünist niteliğine karşın, üyelerinin henüz komünist olmama gerçeği ve bu gerçeğin koşullandırdığı "işçilerin ve köylülerin birliği" yargısı tıpkı hamur, fırın ve ekmeğin örneği gibidir. Bizler bu bilinçle komsomol komünist gençliğin öz, öncü örgütü; halk gençliğinin örgütlü devrimci önderliğidir demekteyiz.

PG-TMLGB'nin komünist niteliği ve karakteri ülke devriminin niteliğini düşünürsek örgütsel bir darlık yaratmıyor mu?

- Bakın, bu anlayış Dev-Yol, Dev-Sol, Dev-Genç gibi devrimci-demokrat örgütlerin yaydığı ideolojik bir yanlısıma ve sapmadır. Bu anlayışlara göre komsomolu bir tarafa bırakalım, bizzat "KP'nin varlığı için iktidar alternatif olabilecek bir örgütsel genişliğe sahip olunması gerektiği" ve "KP'nin iktidar alternatif olabilecek duruma gelmeden, varlığının yanlış ve de salt adının Parti olduğu" anlayışı yıllardır ülkemizde savunula gelmiştir. Ancak Dev-Yol'un bugünkü durumuna baktığımızda, bizzat pratiğin bu düşünceyi mahkum ettiği ortadadır. Ideolojik-politik ve programatik planda net bir çerçevenin olmaması, bu örgüt saflarında yer alan bir çok devrimciyi bugün SHP kapılarında hepten mücadele dışı bırakmıştır.

Bu mantık aslında düzene alternatif olmayı ön plana çıkarıyor görünse de, gerçekte bu ideolojik bir yanlısamadır. Gerçekte bu anlayış ve bu anlayışta yer alanlar açısından aslan düzene alternatif olmak değil, muhalefet olmaktır. Önce muhalefet olup, güçlenelim; sonra alternatif olalım mantığıdır.

Gerek komsomol, gerekse KP açısından ise, sözkonusu olan bu mantığın tersten ele alımıdır. Bizler düzene muhalefet olduğumuz için değil, ama düzene alternatif bir programa, ideolojiye, politikaya sahip olduğumuz için muhalefet olduğumuzu ilan ediyoruz. Proletaryanın ve komünizmin insanlık açısından olumlu eylemini doğuran da bizzat bu bilimsel felsefedir. Yani bir şeyi kaldırmanın yanında, onun yerine ne konulacağı da önemlidir. Hatta alternatif olabilmek muhalefet olmayı anlamlı ve tutarlı kılmaktadır. Bu açıdan "düzene alternatif olabilecek bir genişlikten" bahsedildiğinde, biz bu mantığın gerçekte düzene muhalif olan halk tabakalarının kendiliğinden eyleminin kuyruğundan kopamayan, ekonomist-reformist bir mantık olduğuna işaret etmekteyiz. Çünkü bu mantıkta sözkonusu olan, alternatifin çevresinde yani nitel-somut bir programın ekseninde örgütsel bir genişlik değildir. Bu bizim mantığımızdır ve bir siyasal çizgi, anlayış sorunudur.

Yukarıdaki mantık açısından ise; önemli olan niteliktir. Ancak doğru olan niteliğin nicelleşmesi ya da niteliğin niceliğidir. Düşmanı ve düzeni terleten de gerçekte kendisine karşı yürütülen muhalefetin gücünün yanında, esas olarak onun niteliği ve programı olmaktadır. Çünkü bizzat düşmanın karşı planlarını oturttuğu zemin, hasmının programatik platformu ya da onun niteliğidir.

Tüm bu açıklardan dolayı, asgari ve azami

zeminde ML bir programa, ideolojik-politik ve örgütsel birliğe sahip Komünist Parti ya da sorduğunuz soru açısından komsomolun mevcudiyeti açısından "alternatif olabilecek bir güce erişmek" koşulu KP'nin önderlik vasfının reddi ve mücadelenin önderliğinin proletaryanın elinden alınması noktasında tasfiyeci bir anlayış, aynı zamanda neden ve sonuç diyalektiğini tepe takla etmektedir. Çünkü düzeni altedecek bir güce ve genişliğe erişmek neden değil, sonuçtur. Bu sonucun gerçekleşme şansının garantisi ve güvencesi olan KP'nin varlığı ise temel ve baş zemin olmaktadır. Biraz önce belirttiğim gibi nicelik ve güç sorunu çizgi sorunudur. Yani somut koşulların somut tahlili üzerine oturmuş doğru bir stratejiye, ideolojik-politik-programatik planda net ve doğru bir anlayış

lerden kaçmazlar, ancak onun esiri de olmazlar. Olgulardan yola çıkarak kendi öz programlarını titiz ve tutarlı bir ruhla koruyarak alt dengeler, programlar ve stratejilerle gerçek ve nihai amaçlarına gidecek yolu açan bir dizi proje ve programlar üretirler. DHD'nin bizzat kendisi, zaten KP'lerin, komünistlerin ürettiği bir programdır. Bu programın gerçekliği içinde Halk Ordusu ve Halk Cephesi bizzat pratiğin içinden çıkmış Çin, Arnavutluk, vb. bir dizi devrimin kanıtlandığı gibi komünist önderliği ne reddetmiş, ne de onunla antagonist bir yapıya bürünmüştür. Birbirlerini tamamlayan 3 bileşen olarak, her biri diğerinin varlığına en derin bir tarzda ihtiyaç duymuştur. Bu derinliğin somutluğunu veren ise bizzat bu ilkelerin pratikten çıkmış olmasıdır.

TMLGB bu bilinç içinde olduğundan ko-

(...) Bilekler kan içinde, dişler kenetli, ayaklar çıplak. Ve ipek bir halıya benzeyen toprak bu cehennem, bu cennet bizim

N.HİKMET

birliğine varma ve sahip olma sorunudur. Artı olarak ülke devrimimizin karakteri ve bizlerin asgari program olarak kavradığı DHD açısından komünistlerin ideolojik, politik ve örgütsel varlığı bir ön koşuldur. Bu açıdan temel bir sorundur. Ancak DHD'nin gerçekleşme şansı açısından KP'nin varlığı gerek şart olmasına karşın, yeter şartı oluşturmamaktadır. Bizler devrimimizin 3 temel ve stratejik silaha sahip olmadan başarıya ulaşamayacağını söylüyoruz.

Bunlar KP, Halk Ordusu ve Halkın Birleşik Cephesi'dir.

Sanırım bu mantık içinde karartılan bir diğer noktada budur. Bizler devrimimiz açısından KP'nin varlığını tek şart olarak ele alsaydık sözünü ettiğim mantık daha hoşgörülü olarak değerlendirilebilirdi. Çünkü bu durum da bizler, gerçeğin salt bir yanını görmüş olurduk, bu bizi zafere götürmezdi. Ancak belirttiğim üzere, devrimin asgari programının niteliği, bizleri bu program üzerine oturmuş geniş halk örgütlerinin varlığını reddetmeye götürmediği gibi, halkın önünü açacak, tek doğru ve bilimsel önderlik olan proletaryanın ideolojik-politik ve örgütsel birliğinin ifadesi olan KP'nin mevcudiyetini de yanlış ya da gereksiz kılmamaktadır. Bizler açısından DHD bir amaç değil, sosyalizme ve giderek komünizme geçişte zorunlu, stratejik bir basamaktır. Bu bir olguyu ifade eder. Komünistlerle, devrimci-demokratlar arasındaki kalın bir ayırım da bu noktada uç vermektedir. Komünistler gerçek-

münist niteliğinden ve programından bir milim bile taviz vermemenin yanında, kendisinin dışında yeni demokratik devrim programı üzerine oturan devrimci-demokrat gençlik-kitle teşkilatlarına karşı olmak bir tarafa, bizzat bunların varlığını kaçınılmaz görmekte ve desteklemektedir. Bu tip oluşumlar güçlü mevziler açısından elzemdir.

Bu konuda son olarak şunları söylemek isterim ki; sorduğunuz sorudaki iki öge birbiriyile çelişen değil, birbirini tamalayan bir diyalektik sahiptir. Kaldı ki sorunu sadece güç meselesi olarak koymak saçmadır. ÇKP'nin AEP'nin PKP'nin başlangıçta bir avuç kişiyle kurulduğunu sanırım bilmeyen yoktur. Kaldı ki sohbetimize tatlılık kazandırmak açısından söyleyelim; 1983'te ANAP'ın 200 kişi ile kurulduğunu hatırlamakta da fayda var. Bu noktada "onlar düzene değil, hükümete alternatif" demenin de mantığın teorik muhasebesi açısından bir önemi yoktur. Çünkü sorunun çıkış noktasını "iktidara gelmek ya da bu güce erişmek" oluşturuyor.

Sorduğunuz soru bizim açımızdan "önce nicelik, sonra nitelik" mantığı olarak reddedilmiştir. Biz böyle bir ikilem ve çelişkiye muhatap değiliz. Cevabım kısaca hem nitelik hem niceliktir. Nicelikten daha önce niteliktir. Çünkü niceliğin yolunu açan niteliktir.

PG-Teşekkür ediyoruz.

- Ben teşekkür ediyorum. ■

TÜRK RESTORASYONU 1:

Kemalizmin kökenleri

Osmanlı despotizminde yatar

Annelerin ninnilerinden
Spikerin okuduğu habere kadar
yürekte
kitapta
ve sokakta,
Yenebilmek yalanı
Anlamak sevgilim,
O bir müthiş balıhtırlık
Anlamak gideni
ve gelmekte olanı.

NAZIM HIKMET

ÖN yargı kördür... Gerçeği ön yargıyla arayan insan, karanlık bir odada, olmayan bir siyah nesneyi arayan bir kör kadar garip durumdadır. Kuruntular üretir kafasında ve sonra onu aramaya başlar. Koca bir yalandan başka birşey değildir oysa aradığı. Onu aramak, hep o yalanı yinelenektir. Yalanlar tekrarlanarak pekiştirilir. Önyargı, iki kez

kördür. Kendi körlüğünü ne denli bulaştırabilirse, kuruntuları o denli gerçek olacaktır. Bu nedenle herkese sürekli yineler yalanını. Aydınlik ne kadar azsa, önyargı o denli erdem olabilecektir. Yeni doğan çocukların kulaklarına bile fısıdanmalıdır yalan:

EN BÜYÜK TÜRK ATATÜRK!

Taptaze fidanlar, sabah güneşini görememeli-dir. Öyleyse hep yeniden üretilmelidir yalan, hep başka biçimlerde yeniden ve yeniden üretilmelidir ki, kimse kendi körlüğü içinde bu kuruntulardan başka şeylere çevirmesin gözlerini. Karanlıkta, körleşmiş gözleriyle ancak ve ancak kuruntularına baksın:

Yurdu düşmandan

O dur kurtaran.

Ey büyük ATA'm...

Yetmez. Renkleri sorabilir fidanlar. Siyahtan öte renk var mıdır diye merak edebilir. Merak duygusundan uzaklaştırılmalıdır... "Acaba?" Bu şüphe sözcüğü dağarcıklarında asla yer almamalıdır.

Yalan, öyleyse onlara da tekrarlatılmalıdır. Aç sınıfların çocukları, bir tanrıya taparcasına, kuşkusuz tapmalılar ön yargılarına:

EY BUGÜNÜMÜZÜ SAĞLAYAN ULU ATA-TÜRK!..

Yetmez! Ufukları karartıldı mı güneşe yükselir fidanlar. Işığa yükseldikçe büyürler, büyüdükçe aydınlığa daha bir istekle uzanırlar. Engellenmelidir. 15'inde 16'sında hâlâ ışığı düşleyen, güneşe uzanan, mesela "savaşa hayır!" diyebilen fidanlar, siyasi şubelerde işkence tezgahlarında kırılmalı, bükülmeli ama 17'sinde mutlaka kurşunlanmalı, illâ da asılmalıdır.

OSMANLI DESPOTLUĞU:
BİR TALAN AYGITI

ULUSLARARASI ticaretin Osmanlı despotluğuna yönelik yanına baktığımızda, kapitalizmin bütün yağmacı ve talancı niteliğini gözardı etsek bile, değişimin eşitsizler arası eşit bir değişim olduğu gerçeğiyle yüz yüze geliriz. Salt bu olgu bile ülkede üretici güçlerin tahribine yeterdi. Ama ilk adım olan eşit değişim ve serbest ticaret yalnızca ikinci büyük adım basamağıydı. İkinci adım, iktisadi sömürünün sınırlarının, ekonomi dışı yağma ve sömürü biçimlerini de içine alacak biçimde genişletmek üzere siyasal hegemonyanın kurulmasıdır. Eğer Osmanlı İmparatorluğu'nda ilk adımı kapitülasyonlar oluşturuyorduyorsa, muhakkak ki ikincisini de 1838 Baltalimanı Ticaret Antlaşması oluşturuyordu.

"Trabzon ticareti, Rusya ile İngiltere'nin çıkarlarını, İç Asya'da bir kez daha çatışma durumuna getirdiği için, önemli bir siyasal hesap konusu haline geliyor... İngiltere ile Rusya arasındaki ticari savaş alanı İndüs'ten Trabzon'a kaymıştır." (1)

İngiltere, kendisi için pazarlık gücü oluşturacak ortamı, zaten daha önceden hazırlamıştı. Osmanlı donanmasını yakarak, önce Mısır Valiliği'nin Osmanlı despotluğundan uzaklaşmasını destekledi ve Mısır, 'Hidiv'lik olarak despotluğa bağlı ama özerk bir yönetim haline geldi. İngiltere, ticaret antlaşmasını dayatırken, bu özerk gücü, bir söpö olarak Osmanlı despotluğuna sallıyor ve gözünü korkutuyordu. İngiliz büyükelçisi Ponsonby bir mektubunda şöyle yazıyordu: "Eğer Osmanlı Sarayı, önerdiğimiz ticari koşulları reddederse, İngiltere yalnız dil değil tutumunda değiştirecek; ben de Mehmet Ali'yi (Mısır Valisi) İstanbul üstüne yürütmenin, İngiliz çıkarlarına uygun olduğu anın gelip çatdığı kanısındayım." (2) Sopa o denli etkili oldu ki, İngilizlerle bile bunu inanılmaz bir başarı olarak şaşkınlıkla karşıladılar. Doğan Avcıoğlu, antlaşmanın İngilizlerce (Capo d'Opera) şaheser diye adlandırıldığını anlatır. Antlaşma, bir yerli tüccarın, imparatorluğun bir bölgesinden bir diğerine mal nakledebileceği % 12 içgümrük vergisi ödediği koşullarda, İngilizlere % 5 gümrük vergisi ile diğer tüm vergilerden muafiyetini ve harçlardan kurtulma olanağı gibi bir diler kolaylık sağlıyordu. İşin en ilginç yanı, Kavalalı Mehmet Ali'yi Osmanlı despotluğunun ticaret antlaşmasını imzalaması için koz olarak kullanan İngiltere, daha sonra Mehmet Ali'nin Osmanlı despotluğunun imzaladığı antlaşmaya uyması için kendi donanmasını kullanacaktır.

Antlaşma, imzaya açık tutulmuştur ve İngiltere'nin peşinden hemen tüm Avrupa devletleri peşpeşe antlaşmayı imzalar. İngiltere, beklediği sonucu elde etmekte de gecikmez. Antlaşmanın ardından ihracat miktarı hızla yükselir:

Türk Topraklarına İngiltere'nin İhracatı	
1840	1.440.592
1842	2.068.342
1844	3.271.333
1846	2.707.571
1848	3.626.241
1850	3.762.480
1851	3.548.595

Yerli sosyal demokratların ideolojik açmazları

KISA bir süre önce *Partizan* dergisinin 5 Kasım 1992 tarihli 5. sayısında "Genç Sosyal Demokratlar Ne İstiyor?" başlıklı bir yazı yayımlanmıştı. "Genç Sosyal Demokrat" dergisi ise, 15 Aralık 1992 tarihli 6. sayısında hemen yanıt verdi. Genç Sosyal Demokrat yazarı, beş sayfalık yazıdan "budala" ve "alçak" sözcüklerini cimbizla çekiyor ve bu iki sözcük nedeniyle "küfürbaz papağan" olarak nitelediği *Partizan* yazarını terbiyeye davet ediyordu. Bu terbiyesizlik nedeniyle "Partizan'ın küfürbaz papağanına cevap verme" mişti (!) Sosyal demokrat yazar Gülek Kandıralı, 055'e telefon eden sorumluluk sahibi bir vatandaş gayretkeşliğiyle, "Partizan adlı bu derginin görüşlerine kanal olduğu politik örgüt"ü de gerekli yerlere bildirdikten sonra marksizm dersi vermeye başlıyordu; Marksizm bir bilimdi ve bu bilimi yapmaya heves edenler, matematikten dilbilgisine bir dizi disiplini öğrenmeli ve nesnel olmalıydı. Ama anlaşılan *Partizan* yazarına bu burjuvaca ehlileştirilmiş entellektüel Marksizmin yetmeyeceğini düşünmüş olmalı ki, *Partizan*'ın küfürbaz papağanının (!) emekçi kitlelere ve devrimci Marksizme olan ilgisini, derhal yüzüne "köylü" sözcüğünü çarparak cezalandırıyordu. ("Köylü milletin efendisi-dir" Örnek: Ali Efendi, Hasan Efendi (!) gibi.)

Ama bu elbette yetmez. "Marksizmin köylü versiyonu" eğer hâlâ kendisine "bir takım misyonlar" yüklüyorsa sosyal demokrat yazar hemen önlemli alır; devrimci Marksizmin önüne öyle bir paradoks koyar ki, bu paradoks değil "küfürbaz papağan", Karl Marx gelse çözemez. Yazara göre bu misyonu yüklenmenin "koşulu, gönüllü çoğunluk tarafından onaylanma"ktır. Düzeni tehdit eden her karşı çıkışın acımasız bir şiddetle bastırıldığı, işkencenin ve sokak ortası yargısız infazların olağanlaştırıldığı bir ülkede böylesi bir çağrı ne paradoks! Bu ulusal ölçekteki şiddet duvarını aşmayı başaran Şili'de Allende hükümetinin başına gelenler gibi, emperyalizmin uluslararası terörüyle ezildiği bir dünyada, Hayyam'ın dediği gibi:

"Doldur kadeli, tersine tut, dökme fakat"

Evet, *Partizan* dergisinin ağzına biber sürülmüş ve terbiyeye davet edilmiştir. Artık utancından yanıt bile veremeyecektir!

Tabii tüm bunlar bir yana, Gülek Kandıralı'yı, *Partizan*'daki yazının bütün somut içeriğini bir hamlede mucizevi bir şekilde yok edebildiği, tam beş sayfalık yazıyı iki sözcüğün, "budala" ve "alçak" sözcüklerinin arkasına saklamayı başardığı için tebrik ederim. Diğer yandan yazar, "bilimin keskin ışığını" da istemeden edemiyor. Ve içimizde "ironiden anlayan birileri" -mucizevi olarak varsa- tartışabileceklerdir. İmzasız yazılarla dolu *Partizan* adlı derginin "küfürbaz papağanı" nı büyük utancıyla (!) başbaşa bırakıp, bilimin istenen keskin ışığını sunmak bu durumda bir gereklilik oluyor. Bu durumda "Genç Sosyal Demokrat"ın yazarından tek bir şey istemem gerek: Arzu ettikleri tartışmayı, tümüyle aşağıda sunacağım yazı ve gelecek yanıt üzerinden sürdürmeyi öneriyorum. Bu tartışma odağının üzerindeki bulanıklıkları önleyebilmek için bir zorunluluktur. İçtenlikle gerek *Genç Sosyal Demokrat* dergisinin okurlarının gerekse yazarlarının bu tartışmadan yararlanabilmelerini, resmi ideolojiyi ve bu ideolojinin türevlerini sorgulama fırsatı bulmalarını, yaşamımızın her anında karşıma çıkarılan, beynimize sokuşturulan, bizi kuşatan yalanlardan arınmalarını, bu yalanların karşısına dikilebilmelerini diliyorum ve bunu umut ediyorum.

Türkiye'de sosyal demokrasinin temelini belirleyen şey, Avrupa sosyal demokrasisinin aksine Marksizmin revizyona uğramış değerleri değil, Kemalizmin ilkeleridir. Oysa Avrupa sosyal demokrasisinin değerleri, Kemalist sosyal demokrasinin üzerinde pek iğreti bir elbise gibi durmaktadır. Örneğin Avrupa'da sanırım hiçbir sosyal demokrat, soykırımları, sıkıyönetimleri, olağanüstü hal uygulamalarını savunamaz; bunu savunana da herhalde faşist partilerin adresleri verilir. Oysa Kemalist sosyal demokratlar, bu tür uygulamaların hep göbeğinde yer almış, çoğunlukla da uygulayıcısı olmuşlardır. Sanırım bu, yerli sosyal demokratların önemli bir ideolojik açmazıdır. Oysa bu çelişkinin kökenleri, sosyal demokratlarımızın, tarihsel ve ideolojik ilk örneğini oluşturan Kemalizmin gerici, faşist niteliğindedir. Bu nedenle yazıyı, sosyal demokrat çevrelerin devamı olmakla övündükleri Kemalizmin analizine ayırıyorum.

Doğaldır ki, Kemalizmin kendisi tarihsel bir biçimleniştir ve tarihsel olan herşey gibi öncelleriyle, oluşum koşullarıyla sıkı sıkıya bağlantılıdır. Bu nedenle inceleme, Kemalizmin kendisini tarihsel bir sonuç olarak ortaya koymalı ve açıklamalıdır.

Es
kariye
masi
bir de
müstr
uzun y
nın" de
Cannin
Lord
Hatırala
edilmiş
lardı" de
Babiali'de
kalçının k
girecek de
karşısında
devlet elç
kaytarma c
brali'de boy
alıyordu. V
reimnek iz
na koşuyora
bir mektup
Resit'le Sad
yenden vazif
fa, Hariciye
lar akarak b
Ülkede ün
yandan ticar
mektedir. Ye
meni, istisna
ve oradan Av
si, köylünün ü
kaynakları da
sanayiinin hiz
hemem tümüyle
may ürünleri o
ave bu ticari z
husunda azimlik
bu durumda m
in kılcal kanalla
ikle müslüman
İnglemen tümüyle
1838 Baltalim
esinden empery
stirmek üzere
oktu. Dinsel öge
(İstisna ve tica
pa dinsel ayrımla
meniler eskiden
taret konusunda
i konuda hayli av
esiyile birlikte, lin
lgelere doğru mis
in ve buna parale
yayıma süreci d
al tutan parmağın
in en üst tabakası
yını aidi:

"Ülkenin yabancı sermayeye git gide artan bağımlılığı, dış ticaret dengesinde de açıkça yansımaktaydı. XIX. yy'ın ortasına doğru, Osmanlı İmparatorluğu bütçesinde açık yoktu ve ihracat ithalattan üstündü. Ama 50 yıllarından başlayarak dış ticari denge önemli bir açık vermeye başlamıştı. 1880 yılında ithalat ihracatı hemen hemen iki kat aşırıyordu. 60 yıllarının dış ticaretine değgin bilgiler, dış ticaretin, yabancı sermaye için bir sırım pazarı ve hammaddede kaynağı haline geldiğini göstermektedir. İhracatın ana maddeleri, ham ipek, yün, pamuk, tütün, afyon vb. gibi çeşitli tarımsal hammaddelerdi. Buna karşılık tekstil, deri, metal ve çeşitli tüketim maddeleri ithal ediliyordu. Osmanlı İmparatorluğu'nun dış ticareti, bu dönemde, onu emperyalist devletlerin hammaddede deposu haline dönüştüren bir süreci yansıtıyordu."(4)

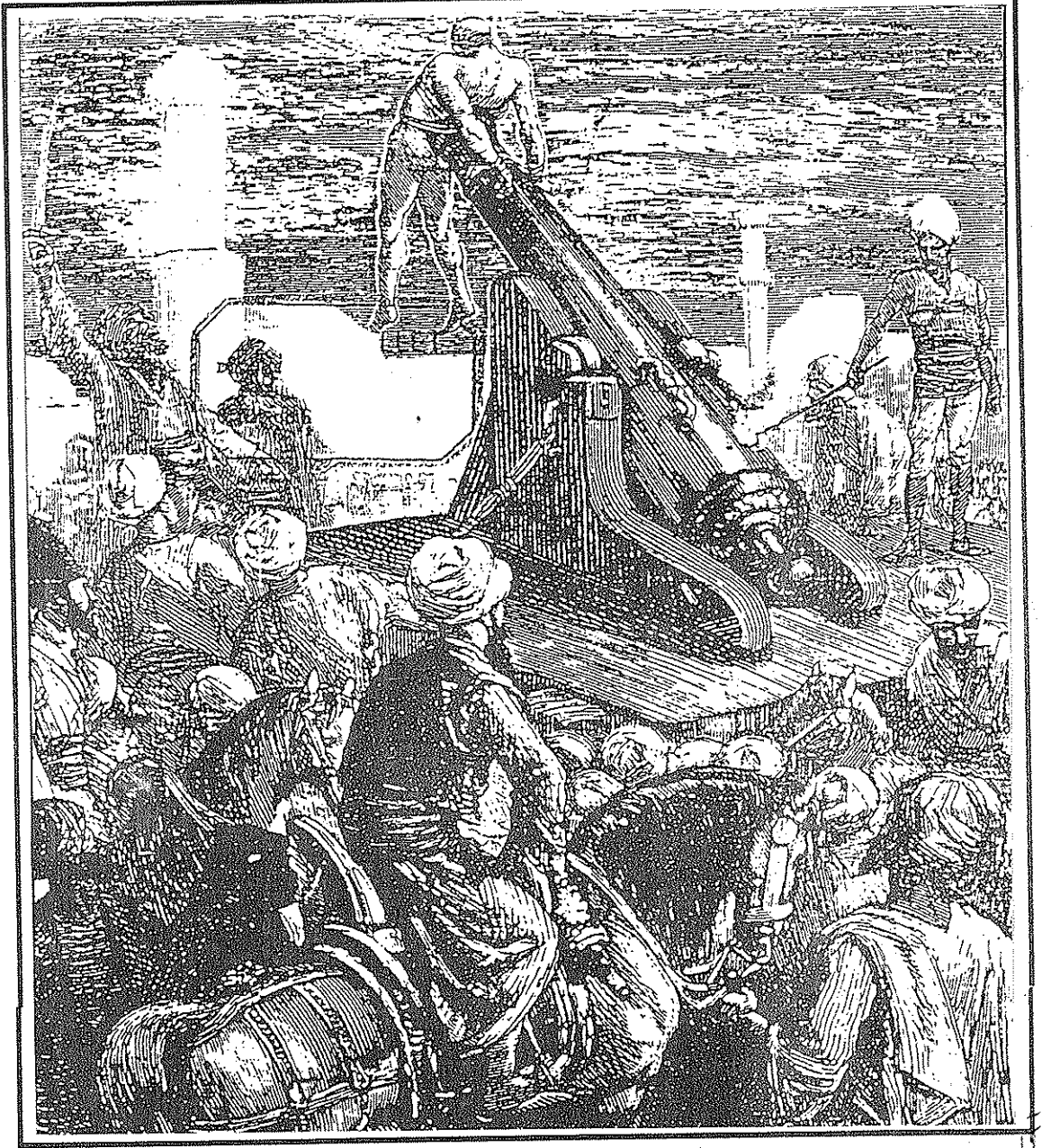
Avrupa kapitalizminin, Osmanlı despotluğunda yarattığı ilk somut etki, şüphesiz endüstriyel gelişimi oluşturabilecek bütün dinamikleri süpürüp atmaktır. Döneme ilişkin hemen tüm kaynaklar, ilkin endüstriyel gelişme eğilimi göstermiş olan pamuklu, çelik, çini, ipekli, un vb. tüm sanayi ürünlerinin 19. yy ortalarında hızla yok olduğunu bildirir.

Yüzyılın ikinci yarısında ise, emperyalizmin el attığı hemen her alanda ulusal sanayii çökmüştür. Bir yandan gelişmiş Avrupa sanayiiyle rekabet güçlesiyordu, öte yandan, "keyfi yönetim, iç gümrük vergileri, her türlü vergi ve harçlar, yerel endüstri üretimini eziyordu... Endüstriyel girişimler, yerli iş sahiplerinin bölgesel girişimlere olan heveslerini kırarak yönetsel oyalamalarla doluydu. Çoğunlukla vali, herhangi bir ayrıcalık için büyük paralar istiyordu. Eğer iş, inceleme için başkente giderse, hükümet valinin de düşüncesini istiyordu. Vali akıl almaz bahaneler altında, büyük bir rüşvet almadıkça istenilen ayrıcalığın memleketin gelişmesi için kazançlı olmayacağını bildiren işi engelliyordu."(5) 19. yy ikinci yarısında hemen tüm yerli sanayii çökmüştür. Emperyalizm giderek iktisadi üstünlüğünü pekiştirdikçe, baştan sona tüm Osmanlı despotluğunu kendi talanının aygıtı durumuna getirdi. Osmanlı yöneticileri, alt kademelerden sadrazamlara kadar, şu ya da bu sefaretin, bu despot aygıtın temsilcileri durumuna geldiler.

Eskiden nüfuzlu paşaların himayesine girerek kariyer yapıpırken, Resit Paşa (1838 ticaret antlaşması ve Tanzimat reformlarının mimarı), yabancı bir devlete dayanarak kariyer yapma çığırını açmıştır. Resit Paşa'nın koruyucusu, Türkiye'de uzun yıllar kalan ve kendisine "Sultanların Sultanı" denilen İngiliz büyükelçisi Lord Stradford Canning'dir. Tanzimat reformlarının gerçek mimarı, Lord Stradford'dur. Lord Stradford'un Türkiye Hatıraları adlı kitapta, "Canning'in yardımıyla kabul edilmiş yasaları uygulamayan paşalar, tepe taklak olurlardı" denilmektedir. Yine aynı kitapta, Canning'in Babıali'deki nüfuzu şöyle anlatılmaktadır: "Büyükelçinin kendilerini ziyaret edeceğini öğrenen nazırlar, gelecek delik arıyorlardı. Resit Paşa hariç, Büyükelçinin karşısında yılmılgıla kapılmayan kimse yoktu. Obür devlet elçileriyle görüşme yapıldığı zaman, oyalama, kaytarma çareleri pekala yünüyordu, ama Canning Babıali'de boy gösterdiği zaman, memurları bir korkudur alıyordu. Vezirzamanı bile acele toparlanıp, arzularını öğrenmek üzere telaş ve teredditle bu azut İngiliz'in yanına koşuyordu." Canning, 1853'de karısına yazdığı bir mektupta, "Osmanlı hükümeti apansız değişiverdi. Resit Paşa Sadrazamı azledildi. O saat Padişah'a çıktım, yeniden vazifeleri başına getirildiler." Yine aynı kitapta, Hariciye Nazırı Resit Paşa'nın gözlerinden yaşlar akarak büyükelçinin elini öptüğü yazılıdır.(6)

Ülkede üretici güçlerin hızlı çöküşüne, diğer yandan ticari sermayenin hızlı yükselişi eşlik etmektedir. Yerel eşraflardan genellikle Rum ve Ermeni, istisna olarak bazen de müslüman tüccarlara ve oradan Avrupa'ya bağlanmış bir ticaret şebekesi, köylünün ürününü (tabii ki madenler ve diğer kaynakları da) büyük bir gayretkârlıkla Avrupa sanayinin hizmetine sunuyor, oradan alınan ve hemen tümüyle tüketim maddelerinden oluşan sanayi ürünleri de Osmanlı pazarına sürülüyordu. Ve bu ticari zincirin ana kanallarını oluşturma konusunda azınlıklar tarihsel bir avantaja sahiptiler. Bu durumda müslüman eşrafına da bu aynı zincirin kılcal kanalları rolünü üstlenmek düştü; böylelikle müslüman eşrafın etkinlik alanı hemen hemen tümüyle bölgesel pazarlarla sınırlandı.

1838 Ballıbalımanı Ticaret Antlaşmasının hemen peşinden emperyalizm, kendi hareket zeminini iyileştirmek üzere Tanzimat reformlarını devreye soktu. Dinsel öğelere dayanarak etkin ticaret ağını oluşturdu ve ticaretin gelişmesine paralel olarak da dinsel ayrımlar hızla körüklenmeye başladı. Ermeniler eskiden beri sarraflık ve büyük boyutlu ticaret konusunda uzmanlaşmışlardı. Rumlar da bu konuda hayli avantaja sahiptiler. Ticaretin gelişmesiyle birlikte, liman kentlerinden başlayarak iç bölgelere doğru misyoner okulları ve konsoloslukların ve buna paralel olarak azınlık tüccarların hızlı bir yayılma süreci de başlamış oldu. Doğal olarak "bal tutan parmağını yalayacak"tı. İşbirlikçi sınıfların en üst tabakası da bu talan sürecinden arslan payını aldı.

Osmanlıdan kalan miras bugün sokak infazları görünümündedir. Despotun keyfine göre 'suçlu'; kazıklara, iplere ve top ağzına bağlanırken, halka korku vermek hedeflenmiştir.

"İstanbul ve özellikle Asya Türkiye'sinde Trabzon, Asya içlerine, Fırat ve Dicle vadisine, İran ve Türkistan'a yapılan kervan ticaretinin başlıca pazarlarıdır. Bu ticaret de çok hızlı artıyor. Adını andığımız iki kent Rum ve Ermeni tacirleri, büyük ölçüde manuel İngiliz malı ithal ediyorlar. Bu mallar, düşük fiyatları nedeniyle, hızla Asya haremelerinin yerli sanayinin yerini alıyorlar... Bu ticaretin ve genel olarak Karadeniz ticaretinin ne kadar önem kazanmakta olduğu, Rumca ve Güney Slav şivelerinin, Almanca ve İngilizcenin yanında işitilir olduğu Manchester Borsasında görülebilir."(7)

YÖNETİM MÜSLÜMANLARA EKONOMİ AZINLIKLARA

BÖYLESİ bir yükseliş sürecinin doğal sonucu olarak Ermeni ve Rum komprador unsurlar, yalnızca uluslararası borsalara değil, Osmanlı despotluğunun yönetsel organlarına da el attılar. Zaten bu unsurlar kapitülasyon ayrıcalıklarından yararlanmanın yollarını bulmuşlardı. Onlara bu ayrıcalığı sağlayan şey, yaptıkları işti. Hukuksal ya da benzeri sorunlar karşısında kadılardan çok, elçilikleri kullanıyorlardı. Gerektiğinde ise uyruk değiştiriyorlar ve işlevlerini İngiliz, Fransız vs. vatandaşları olarak sürdürüyorlardı. Galata bankerliği ise Osmanlı despotluğuna gereksinim duyduğu kadar, Osmanlı despotluğunun gereksinim duyduğu bir oluşumdu. Ama bir yandan Osmanlı toprak sisteminin hızla çözülmesi ve feodallerin ortaya çıkışı, diğer yandan Osmanlı maliyesinin dış borçlanma vb. nedenlerle büyük ölçüde yozlaşması sonucu bürokrat tabakanın gücünün büyük ölçüde azalması, kompradorlar için devlet mekanizmasında etkinliklerini doğrudan hissettirmenin önemli bir fırsatını oluştuyordu.

"Traşadaki iltizamların ihale karşılığının ödenmesi veya önemli mevkiilerin 'parayla satın alınması' hemen sağlanması gereken önemli para tutarlarına gereksinim gösterir. Ancak tefecilikle veya dış ticaret yoluyla biriktirilen mali sermaye böyle bir isteğe yanıt verebilecek güçtedir. Sarraflar tefeciliği bir de paşaların iş koruyur-

ması veya vekilharçlığıyla birleştirirler. Vezirlerin, vezir-i âzamın, sivil ve askeri bütün devlet adamlarının böyle birer vekilharçları vardır."(8)

Şüphesiz bu ilişki tekil ilişkilerde olduğu gibi, sınıflar bazında da karşılıklı bir çıkar birliğine dayanıyordu. Hem büyük kompradorlar, hem de bürokrasi, yerel unsurlara gereksinim duymakla beraber, onların gelişmesini ve etkinlik alanlarını sınırlamak eğilimindeydi. Kendi ekonomik ve siyasal güçlerini tehdit edebilecek bu yerel unsurlara karşı, bürokrasi, kendisini, iktidarın merkezi niteliğini pekiştirerek, kompradorlar ise bu unsurların ekonomik ve siyasal güçlerinin yerellik boyutunu aşmamasını sağlayarak koruyabilmisti. Aştığı takdirde paylaşımında daha büyük pay almasının koşulları doğabilecekti.

Oysa bütün bunlara karşın ithalat-ihracat dinamiği ve bu temelde oluşturulan pazara yönelik üretim süreci yerel eşrafın da yükselişe geçmesi sonucunu doğurdu. İller yasasına dayanarak oluşturulmuş olan il meclisleri de eşrafın, yerel düzeyde de olsa siyasal bir güç kazanmalarına zemin hazırladı.

S. Yerasimos'un bildirdiğine göre sadrazam Mahmut Nedim Paşa yerel meclislerin yetkilerini kısıtlamaya kalkışıyor, ama görevinde tutunamıyor ve yerine Mithat Paşa getiriliyor. Mithat Paşa, 1864'de yeni iller yasasının denemesi için, Tuna Valiliğine getirilmiş ve 1868'de de merkezi bir meclis oluşumunda ara basamak sayılabilecek Devlet Şurası'na başkanlık ediyor. Ayrıca kırsal kesimdeki mülkiyet sahiplerine kredi açmak üzere Ziraat Bankasını kuruyor. Kur'andaki meşveret kavramına dayanarak, kurtuluş yolunun meşrutiyet olduğunu düşünen eşrafı ve küçük-burjuva muhalefetin hem gelenekçi hem de ilerici kanadını birleştirmeyi hedeflemektedir.

Oyleyse 19.yy'ın ikinci yarısında, yerel eşrafın ekonomik ve siyasal bir güç odağı haline geldiğini söyleyebiliriz. Osmanlı despotluğunu bir sömürge haline sokan sürecin iki temel eksenini, tüketim maddeleri ithalatı ve tarımsal ürünler ihracatıdır. Doğal olarak ithalat tüccarlara, ihracat ise hem tücc-

carlar hem de büyük toprak sahibi ağalar vs. yararına bir gelişme ortamı kazandıracaktır. Oysa, ayrı ayrı isimlendirilebilmelerine karşın, genellikle tüccar-tefeci ve ağa aynı kişidir; ve bu üç rolün aynı kişilikte toplanması bu sınıfların yükselişine büyük bir ivme kazandıracaktır.

"Bununla birlikte, iç bölgelerin ürettikleri malların ticaretiyle uğraşan Türk ticari burjuvazisi de doğmuştu... 60-70 (1860-70) yıllarında tarımsal hammaddeye rağbetin artışıyla ve büyük toprak sahiplerinin sayısının fazlaşmasıyla ticaret amacıyla mal üretimine ilgi doğmaya başladı. Bu büyük toprak sahiplerinden birçokları, ticarete aktif olarak katılıyorlardı." (9)

Bütün bu asalak sınıfların ve tabakaların yanında, Osmanlı despotluğunun kendisi, emperyalizmin ticari biçime bürünmüş talanının yanında, istikrazlar (dış borçlanma), demiryolları yapımını emperyalistlere sunması vb. nedenlerle düştüğü mali açmazların zorunu sonucu olarak üretici sınıfların üzerinde gittikçe ağırlaşan bir yağma aygıtı durumuna gelmişti. Despotluğun boyunduruğu altındaki halkların durumlarını ve bu halkların

ile burjuva arasındaki en önemli kavrayış farkıdır.

Burjuva üretim sürecine sokulduğunda, (ister sanayii sermayesi ister ticaret sermayesi vs. olarak) para sermayedir. Ama o, aynı zamanda sahibinden aldığı (yoksa ona kazandırdığı mı demeliyim?) bir meziyete de sahiptir: İki yüzlülük derecesine varan bir esneklik. Kendi artışını, başkalarının alın terinden sağlayabildiği gibi, pekala uygun koşullarda alınteri sahibinin bedenini kemirerek de daha yüksek bir büyüme hızına ulaşabilir. Paranın tarihsel olarak erken sahibi olmuş olan tüccar-tefeci, bu durumda konumuz açısından özel bir öneme sahip oluyor.

"Pahalı satmak için ucuz satın almak ticaretin kuralıdır. O halde ticaret eşdeğerlerin mübadelesi değildir. Ürünlerin nicel mübadele oranları önceleri tamamen keyfidir." (12) "Ticaret sermayesine bu çok değerli fırsatı veren, tam da pazarın gelişmesidir. Üreticilerin, ürünlerinin mübadelesini yöresel düzeyden daha öteye yayamamalarıdır. Ticari kazançın kaynağını, hammaddenin zanaatkârdan, zanaatkârın da tüketiciden bu dönemde ayrılması ile üreticinin elindeki kaynakların çok zayıf olması ve bu zayıflığın da onun ufkunu zaman ve mekânda çok dar sınırlara hapsedmesi oluşturuyor." (13)

Tüccar-tefeci unsurlar için Osmanlı pazarı, tam da bu özellikleri göstermektedir. 1885 yılında

Afyon'un okkası 5 Osmanlı lirasıyken, 1890 yılında 80 kuruşa düşmüştü. 1884'te tütün rejisi kurulmadan önce tütün Biga'da 12 kuruş idi. Oysa rejî kurulduktan sonra 1891'de 3 kuruşa düşmüştü. Hemen her alanda benzer durumlar yaşanıyor. Tefeci faizlerinin ise %200-300'e çıktığı oluyordu. Tefeci-tüccar sermayesine bu olanağı sağlayan Osmanlı pazarının, Avrupa'ya bağlanmasındaydı. Ve doğal olarak bu iki pazarı, alabileğine yoz bir biçimde birbirine bağlamak suretiyle olağanüstü kâr sağlayan her bir tefeci-tüccar grubu, bu zincirleme ilişkilerindeki konumunu, payını büyütme isteğe, ama bu zinciri terk etmeyecektir; herhangi bir dışsal nedenle bozulmuş denge, yine bu zincir üzerinde kurulacaktır.

Bu zincir üzerinde grupların aldıkları konum; ekonomik, tarihsel etkenlerin yanında dinsel-kültürel etkenlerin de rol oynadığı bir süreçte belirlenmişti. Üstelik emperyalist çıkar çatışmalarının yoğun olduğu Osmanlı pazarında, her bir emperyalist ülke, bu dinsel öğeleri sürekli körükleyerek, açıktan oluşturamadığı etkinlik alanına, bu temel üzerinde bir zemin aramaktaydı. Çıkar çatışmalarının yoğunlaşması, 20. yüzyıla doğru, dinsel-kültürel ayrımları, uçurum haline getirdi ve yaratılan bomba 1893'te patladı. Hem 1893 ve sonrası hem de 1. Dünya savaşı egemen güçler dengesinin altüst oluşu için gerekli ortamı fazlasıyla sağlamıştı. 1893'lerden 1923'e kadar hem Ermeni-Rum tefeci tüccarlar, hem de müslüman eşraf bu dengeyi kendi lehine yeniden kurmayı çabaladı. Çatışmaları müslüman unsurların mı yoksa hristiyan unsurların mı başlattığı konumuz açısından belirleyici bir öneme sahip değildir. Önemli olan her iki gurubun da, çatışma zeminini oluşturan ekonomik temelini üzerine benzer, ayna simetrisi bir ideolojik örtü germeleridir. Bir yanda hristiyan-millîci bir tema, diğer yanda müslüman-millîci bir tema.

"Adana faciasında... Köylüler, özellikle Kürd Dağı'nda oturan köylüler bazı eşrafın teşvikiyle toplanarak Dörtiyol'un kuşatılmasına ve diğer olaylara katılmışlardır... Köylüler o kadar inandırılmışlardır ki, adeta bir mübarek gazaya gider gibi birbirleriyle yarışıyorlar... Ayaklanmalarına en büyük sebep Ermenilerin her yerde islamları kestiği ve islamiyetin mahvedildiği, şu kadar Ermeninin filan taraftan hücum ile kendilerini de kesecekleri korkusu imiş." (14)

Ahmet Şerif'e göre bu çatışmanın tohumları Ermeniler arasında da atılıyor. **Ahmet Şerif**, özellikle protestan misyonerlerinin Ermenilerle ilişkilerinin çok sıkı olduğunu ve onları yönlendirdiklerini belirtiyor. Savaş boyunca islam ağırlıklı tema elbetteki etkin oldu. Ermeni ve Rum kesimi, zincirin alt ucunu oluşturan islam tefeci-tüccar ve ağaların lehine büyük ölçüde mülksüzleştirildi ve yok edildiler. Katledilen Ermeni sayısı Osmanlı kaynaklarına göre bile 800.000 idi Avrupa kaynakları ise bir buçuk milyona varan rakamlar veriyorlar. Düşman keşfedilmişti, Ermeni ve Rum azınlıklar! (Ne gariptir ki Cumhuriyet hükümeti, Hitlerden aldığı ilhamla Yahudileri keşfedecek ve varlık ver-

gisi uygulamasıyla onları mülksüzleştirilecekti.)

Savaş bitti. Mondoros Ateşkes Mütarekesiyle bu defa koşullar tersine döndü. Ermeniler ve Rumlar, oku tersine çevirmek üzere işgalcilerle birlikte yeniden döndüler.

KEMALİZM 'EFANESİ'

BUGÜN resmi ağızların 'Kemalizm' ya da 'Atatürkçülük' diye önümüze sürüp durduğu plastik ideoloji aslında, **Mustafa Kemal**'in adına bağlansa da, **Mustafa Kemal** taraf olmazdan daha önce şekillenmeye başlamıştı. Bu ideolojiye plastik diyorum; çünkü Kemalizm, ticaret sermayesinin her koşula uyabilen yapısı tarafından şekillendirilmiştir ve bu plastiklik, ticaret sermayesinin iktisadi nitelikleriyle düğümlenir. Kemalizm bugün değin uzanmasının, hem resmi faşist ideolojiyi belirlemesi, hem de küçük burjuva radikalizmine sirayet etmiş oluşunun temeli de, tefeci-tüccar sermayesinin plastik niteliği etkisiyle oluşmuş bir ideolojik şekilsizlik olmasında yatar. Resmi faşist ideologlardan, radikal-sola ve dinci akımlara kadar çok geniş bir yelpaze içerisinde, **Mustafa Kemal**'in ideolojik çizgisi ve politikaları konusunda, birbirine taban tabana zıt belirlemeler yapılmaktadır. İşin ilginç yanı şu ki, bütün bu anlayışlar, tezlerini doğrulamak için 'tarihsel kanıt' bulabilmektedir. Zaman zaman en sağdan gelen belirlemelerle, en soldan gelenler çakışabilmektedir.

Örneğin, Kurtuluş Savaşının önderliği konusunda Devrimci Sol, Devrimci Yol ve diğer bazı THKP-C kökenli hareketlerin değerlendirmeleriyle, **Nazlı Ilıcak**'ın değerlendirmesi aynı noktaya varır; asker sivil bürokratlar, küçük-burjuva asker ve bürokratlar, Kurtuluş Savaşının önderliğini yapmışlardır.

Sağ değerlendirmeleri bir yana bırakırsak, Marksizme öykünen sol değerlendirmeler için şunu söyleyebiliriz: Diyalektik, bir yöntem olarak kullanılmaktadır ama, materyalizmin ve tarihsellik kategorisinin gözardı edilmesi nedeniyle diyalektik, sofistیک bir biçimde kullanılmaktadır. Kemalizmin doğuşu öncesi, doğuşu ve gelişim yönü bütün olarak dikkate alınmadığından, her bir tezin, en az karşıt tez kadar doğrulanabildiği skolastik bir tartışma alanı açılmıştır. Aynı anda Kemalizmin bağımsızlığı ve işbirlikçi, demokrat ve faşist, ilerici ve gerici olduğu ilan edilebilmektedir. Zaten, bir rine tümüyle karşıt olarak mistik bir metafizik kavrayışla konan bu yanlar, Kemalizmin farklı koşullarda kendini ortaya koyduğu biçimlerdir. Oysa, bilimsel kavrayış, bütün bu farklılaşmalara temel oluşturana eklenmiş belirmeli ve bir uçtan diğer uca savrulan **Kemalizmin** karşıt tutumlarını, bu sene dayanarak açıklamalıdır.

Oysa bu sofistیک kavrayış nedeniyle Kemalizm tümüyle bir varsayımca halini almakta; yüzyılların başlarında fizik bilimi için 'esir' varsayımca ne ise, Kemalizm de, kendisinde istenen her nitelik bulunan ve istenen her çıkarsamaya dayanak teşkil eden bir tarihsel varsayımca işlevi gören bir ideolojik kaos olarak ortaya çıkmaktadır. Bu sofistیک kavrayışın engellenen yolu da doğal olarak Kemalizmin gelişim yönünü belirlemektir. Doğru bir kavrayışın ve bir ideoloji olarak olgunlaşmasıdır. Bu rol oynayan tarihsel koşulları ve koşullar karşısında Kemalizmin aldığı tutumlar içerisinde sınıfların temellere dayalı olan gelişim yönünü görülebilir hale getirilmelidir.

Devam edelim:

Mondoros Ateşkes Mütarekesi sonrası **Mustafa Kemal**, bulunduğu Güney cephesinden İstanbul dönmüştü. Aslında **Mustafa Kemal**'in kafasında hemen tümüyle siyasal çözümler yatmaktaydı. Bunun çok somut kanıtları var. **Mustafa Kemal** henüz İstanbul'a dönmeden, Sadrazam **Ahmet İzzet Paşa** ile bağlantı kuruyor ve sadrazamın kılmesini önlemeye çalışıyor. Amacı, her zaman karşısında komplekse düştüğü, sabık Harbiye ziri **Enver Paşa**'nın yerini almaktır. Ancak savaş bitiminde herkes tarafından lanetlenmiş İttihatlarla dolu bir kabinenin tutunma şansı yoktu kabine düşer. İstanbul'a dönen **Mustafa Kemal** **Ahmet İzzet Paşa**'yla görüşür. Yeni kurulan **Besi Nutuk** **fik Paşa** kabinesinin yumuşak bir geçiş kabinesi olacağını ve bundan sonra kurulacak kabine için Sivas'ta kâhîhatçı Meclis-i Mebusan'ı dağıtacağını düşünür ve bu işi yiterdir. Bu nedenle **Ahmet İzzet Paşa**'yı kendine düşman olarak de Harbiye Nazırı olacağı bir kabine kurması merkez nusunda ikna eder. (14 Kasım 1918) Fakat önmektedir. **le Tefvik Paşa** kabinesinin güvenoyu alamaması, Sivas'ta Karabük'te bulunan ve gizli bir toplantı yapıyor. **tin**'le sık sık görüşmektedir.

İstanbul'a döndüğünde, işgalci subayların basın mensuplarının kaldığı Pera Palas'a taşınmış ve bendenir. Onlara yakın olmaya ve diyalog kurmaya çalışmaktadır. Pera Palas günlerinde Daily Mail'in habiri **Waard Price**'le görüşme talebinde bulunmuş ve bendenir. **gelişmeleri** **iş gibi davra**

VERGİ TABLOSU (10)

	(FRANK) 1863-64 MALİ YILI GELİR.	(FRANK) 1874-75 MALİ YILI GELİR.
- Vergi (Gelir Vergisi).....	70.173.000	74.973.000
- Ist. Taşınmaz Mal Vergisi,		
Temettü Resmî ve Öteki Gelirler	—	17.250.000
- Askerlerden Bağışıklık Bedeli	13.934.000	19.156.000
- Öşürler	94.891.000	201.250.000
- Ağnam Resmî	20.305.000	50.025.000
- Domuz Resmî	335.000	744.000
- Gümrükler	57.500.000	47.725.000
- Tütün	13.800.000	34.500.000
- İpek Vergisi	—	5.244.000
- Alkollü İçkilerden Alınan Resim.....	2.875.000	1.750.000
- Tapu	2.875.000	17.750.000
- Damgalı Kağıt	3.450.000	11.500.000
- Sözleşme Harçları	361.000	2.300.000
- Mahkeme Harçları.....	—	2.875.000
- Öteki Harç ve Resimler.....	31.719.000	10.465.000
- Çeşitli Girdiler	—	—

nasıl bir yük altında olduklarını görmek için 1863-64 ve 1874-75 yılları arasında vergilerin artışına bakmak yeterli. Üstelik bu yıllar arası dönem yoğun kıtlık yıllarıdır.

Tüccar ve tefeci, hemen yanı başında büyük toprak sahipleri ile el ele, çoğunlukla iç içe, köylülüğün sefalet koşullarını emperyalizme bağlayarak yükselmektedir. Bu yükseliş, her zaman kendi yoz niteliklerine uygun bir ortam hazırlar. 19. ve 20. yy Osmanlı aydınlarının, köylülüğün durumu konusundaki yakınlıkları aynı odaklarda birleşir; tefeci-tüccar-ağa üçgeninde yürütülen talan ve buna eşlik eden rüşvet, adam kayırma ve ilgisizlik.

Ancak yine de bu zincirin en üstünde Rum-Ermeni tüccar ve tefecilerinin, Galata bankerlerinin kurulmuş olması, elbette zincirin alt ucunda yer alan yerel eşrafın hoşuna gitmeyecektir. Aldıkları bir dizi imtiyazla Osmanlı iç pazarını güçlü bir şekilde denetleyen ve azınlık tüccarları aracılığıyla köşe başlarını tutmuş bulunan büyük ticaret sermayesi, yerel eşrafın yükselmesini engellemektedir. Varlık koşullarını borçlu olduğu emperyalizmin, aynı zamanda yerel eşrafın gelişmesinin ve büyümesinin önüne set çekmesi elbetteki çelişkili bir durum gibi gözükür. Ama dikkat edilmeli ki, yerel eşrafın hoşnutsuzluğu artırsa el koyma biçimine yönelik değildir. Tam tersine bizzat kendisi bunun sayesinde vardır. Hoşnutsuzluk, daha çok bu sömürü zinciri üzerinde yer alacağı konumun, karşı koyamayacağı bir güç tarafından, uluslararası ticari sermaye tarafından, kesin olarak belirlenmiş olmasına yöneliktir. Bu durumda aynı zincirin bir ucundaki halkalardan yükselen, imtiyazların artırılması yolundaki seslere, diğer uçtan bu imtiyazların kaldırılması gerektiği karşılığı verilir.

"Anadolu'nun zengin hayvan ticareti ve İngilizlere, Fransa, Almanya ve İtalya'ya yapılan hayvan ihracatı, hep Türklerin elinde toplandı. Ama Türk patronlar çarçuk tehlikeli bir rakiple karşılaştılar: Kendilerine her türlü imtiyazı kolaylıkla sağlayıveren yabancı kapitalistler." (11)

Doğal olarak bu birlik çelişkili de olsa bir denge üzerine kurulmuştur ve eğer bir dış faktörle sarsılmazsa süreklilik arzeder. Ancak, eğer bu denge bir dışsal nedenle bozulur, kırılırsa, her katman bu dengeyi kendi kazanımlarını artırarak kurmak ister. Ama denge, yine de aynı zincir üzerinde kurulacaktır. Tefeci-tüccarımızın parası, bu zincirin dışında kaldığında alelade bir yağma aracı haline düşebilir. Oysa parayı basit bir yağma aracı değil de doğurgan bir kadın gibi düşünmek, pinti

ve bir demec verir:

"Eğer İngilizler, Anadolu için sorumluluk kabul edecek olurlarsa, İngiltere yönetiminde bulunan tecrübeli Türk valileriyle çalışmak gereğini duyacaklardır. Böyle bir yetki çerçevesinde hizmetlerimi sunabileceğim uygun bir yerin mevcut olup olmayacağını bilmek isterim." (15)

İngiliz istihbarat subayı Albay Heywood, bunu İngiltere'ye kendi düşüncesini de ekleyerek iletir: "İssiz Türk generalleri kendilerine iş arıyorlar." Yine de İngilizler, Mustafa Kemal için Erzurum valiliğini uygun bulurlar!

Yine aynı dönemde Mustafa Kemal, arkadaşlarıyla çıkardıkları "Minber" gazetesine (17 Kasım 1918) İngilizlerin ne yüce bir millet olduğunu anlatan bir demec verir.

Mustafa Kemal'in, "Eğer İngilizler, Anadolu için sorumluluk kabul edecek olurlarsa..." sözleri, açık bir biçimde İngilizlerin güdümünü (manda) istemek demektir. Ayrıca Mustafa Kemal, vereceği hizmeti de ifade ederek talebini pekiştirmektedir. (Manda konusunu ileride ele alacağız.)

Kemalistler, Mustafa Kemal'in bu türden denizliklerini daha çok Kurtuluş hareketi örgütlemek için başvurduğu ön-taktikler olarak açıklamaya çabalarlar. Bu yorum, daha çok resmi ideolojinin dayandığı temel belge olan ünlü "Nutuk"tan türetilmektedir. Mustafa Kemal, Nutuk'unda savaş sürecini, daha işgalin başında kafasına koyduğunu ve herkese, her şeye karşın bu planı uyguladığı varsayımından hareketle anlatır. Kemalistler de bu yorum üzerinden düşünürler. Bu teleolojik tarih yorumu bilimsellik taban tabana zıttır. Hangi düzlemde olursa olsun teleoloji, olayların açıklamasını, olayın yönelik olduğunu kabul ettiği bir hedefe dayanarak açıklar. Burada garip olan, bir politikacı olarak, Mustafa Kemal'in istiklal Mahkemeleri vb. zorbaca uygulamaları hakkı göstermek üzere, kendini ve rejimi aklamak için böyle bir yalana başvurması değildir. Hatta burjuva siyasal tümayle bu tür yöntemlerle işler. Garip olan, ortaçağ özgü bilim dışı bir tutuma dayanarak tarih bilimi yapmaktır!

Mustafa Kemal'in bu arayışlarla taktik üretmediği yalnız tarih biliminin ilkeleri değil, somut olgular da göstermektedir. Kasım 1918 ortalarında, yani bu demecleri verirken Mustafa Kemal, aynı zamanda Ahmet İzzet Paşa'nın kabine kurmasını ve bu kabinede nazır olarak kendisine görev vermesini sağlamaya çalışmaktadır. Yine aynı günlerde Pera Palasta kalmasının nedeni, işgalcilere yakın olmaya çabalamasıdır. Tevfik Paşa kabinesi güvenoyu alınca (19 Kasım 1918) ise komitacı İttihatçı liderlerle bir hükümet darbesi planlıyor. Teşkilat-ı Mahsusa'nın Anadolu'ya yönelik kolu olan 'Karakol' adlı örgütün liderleri Kara Kemal ve Kara Vasıf'la hükümeti devirmeyi planlamış fakat İsmail (Canbulat) Bey'in bu girişime sıcak bakmaması sonucu girişimden vazgeçmiştir. Bir hükümet darbesi planlamak, sanırım hükümeti ele geçirecek siyasal uzlaşmalar üretme düşüncesinin ciddiyetini gösterir.

Mustafa Kemal bu dönemde sürekli olarak 'fahri yaverliğini yaptığı Vahdettin'le görüşmektedir. Bu görüşmelerinde Vahdettin'e arkadaşlarıyla 'Ay-yıldız' adlı bir örgüt kurduklarından ve kendisinin de lider olduğundan söz etmiştir. Mevlanazade Rifat'ın bildirdiğine göre Vahdettin, bundan memnuluk duyduğunu belirtiyor ve Kazım Karabekir'in etkinliğindeki Vilayet-i Şarkıye Müdafaa-i Hukuk Cemiyetiyle birleşmelerini önerir.

Kazım Karabekir bu dönemde İstanbul'a gelmiş ve Vahdettin'le iki defa görüşmüştür. Kanun-ı Muhafaza Cemiyeti'nin ilişkide olduğu karakol örgütünü Vahdettin'e 'Ay-yıldız' olarak aktarması kuvvetli bir olasılıktır. Çünkü ne kaynaklar, ne de Mustafa Kemal'in arkadaşları böyle bir örgütten söz etmiyor. Mustafa Kemal, İttihatçıların prestijinin iyice düştüğü ve açıkça sakıncalı kabul edildikleri bir dönemde zaten 'karakol'dan bahsedemeyiz.

Burada bir an durup resmi ideolojinin temel telgesi Nutuk'a dönmek durumundayız. Mustafa Kemal, Anadolu'ya geçtikten ve Erzurum'dan sonra Sivas'ta Karakol örgütünün bir bildirisi geçer ve bu işi yapanların Kara Vasıf ve arkadaşları olduğunu anlar. Bildiri, Karakol Cemiyetinin gizli bir merkezi ve komutanları olduğundan bahsetmektedir.

"Sivas'ta Kara Vasıf Bey'e, gizli merkezin, gizli başkanının ve gizli genelkurmay başkanının kimler olduğunu sorduğum zaman: 'Hepsi siz ve arkadaşlarımızı yandırmıştı. Bu beni büsbütün şaşırtmıştı. Bu şük, elbette aklı ve mantığı uygun olamazdı. Çünkü, hiç kimse bana böyle bir düzen ve kuruluşun açılması ve beninden bu iş için izin almış değildi.'" (16)

Demek ki, Mustafa Kemal'e dayanarak bilim kalmak olanaksız. Bir dönem tam ortasında yer aldığı gelişmeleri, işine geldiğinde ilk defa duyulmuş gibi davranabiliyor. Ama konumuzu açısın-

dan daha önemli olan, Mustafa Kemal'in Anadolu'ya geçmeye ne zaman ve neden karar verdiği idi.

'VATAN HAINİ VAHDETTİN! VATAN KURTARAN MUSTAFA KEMAL'

KAZIM Karabekir'in padişahı ziyaretlerinde Mustafa Kemal'in adı geçmiş olmalı ki, Kazım Paşa bu dönemde Mustafa Kemal'i ziyaret ediyor ve Anadolu'ya gelmesi konusunda ikna etmeye çabıyor. Karabekir'in Mustafa Kemal'le son görüşmesi 11 Nisan 1919'da ve Mustafa Kemal bu tarihte Anadolu'ya geçmeye hâlâ karar vermiş değil! Anadolu'ya geçme kararını 11 Nisan görüşmesinden sonra vermiş olmalı. Bu durumda Kasım 1918'den Nisan 1919'a değin Mustafa Kemal'in işgalcilerle vs. uzlaşma çabaları ve siyasal çözümler üzerinde düşünmesi taktikler olarak yorumlanamaz. Şimdi bu noktada Mustafa Kemal imajını düzeltirken Vahdettin imajını da düzeltmek gerek. Çünkü 'vatan haini satılmış Vahdettin' imajı ne kadar güçlendirilirse, 'vatan kurtaran kahraman Mustafa Kemal' imajı o denli inandırıcılaşmaktadır. Kahraman Mustafa Kemal, 'hain Vahdettin', 'hain Ethem' gibi karalamaların üzerine kurulmaktadır.

Resmi tarih Vahdettin'i katıksız bir satılmış, işbirlikçi, vatan haini ilan etmektedir. Oysa kendi sorumluluğu dışındaki bir savaşın içinde padişah olmuş olan Vahdettin'in aslında savaşın sorumluluğunu en kestirime yoldan üzerinden atmaya çalıştığını düşünmek gerek. EK: 1) Yani işgalciler, Ermeni ve Rum çeteci faaliyetlerine sevindiğini düşünmemiz için hiç bir neden yok. Bu tür çeteci faaliyetler, işgalcilerle dayanak olduğundan, bunlardan rahatsız olmuş olmalı. Amacı, işgalcilerle mümkün olduğunca kayıpların anlaşmaya çalışmak olmalı. Savaştaki müttefiklerinin toprak bütünlüğünün korunması da bu düşünceleri pekiştirecek bir etkidir. İşgalcilerle çatışmayı düşünmek ise, dönemin koşullarında pek mümkün görünmemektedir. Karabekir, ziyaret sırasında askeri hareketin mümkün olmadığını söylediğinde "vah vah öyle mi?" diyerek üzüntü gösteriyor. İşgalcilerle çatışmayı alternatif olarak görmeyenlerin içinde Mustafa Kemal'de var. (Bu konu Erzurum kongresi tartışmalarında geniş olarak işlenecek.)

Ancak, Ermeni ve Rum çeteci faaliyetleri, siyasal uzlaşmalar için gerekli zemini ortadan kaldırmaktadır. Vahdettin, diğer yandan uluslararası kamuoyunu etkilemeye çabalayan Vilayet-i Şarkıye Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti gibi hakları korumaya yönelik cemiyetlere karşı değildir. Fakat bunların da kendi denetimini dışına çıkmasına hoş bakmayacağı da muhakkak. Mustafa Kemal'e, Ay-Yıldız örgütünü, Karabekir'in bahsettiği Vilayet-i Şarkıye Müdafaa-i Hukuk Cemiyetiyle birleştirilmesini önermesi, böyle bir denetim isteğine yönelik olsa gerek. Mustafa Kemal'in Anadolu'ya gönderilmesi yukarıdaki amaçlar doğrultusunda bir manevra olmalıdır. Aksi halde, Mustafa Kemal'in Samsun'a hareketinden önce Vahdettin'e yaptığı veda ziyaretinde, onun "Paşa, paşa şimdiye kadar devlete çok hizmet ettin, bunların hepsi artık bu kitaba kurtulmuş, tarihe geçmiştir. Bunları umutun, asil şimdi yapacağın hizmet hepsinden mühim olabilir. Paşa, paşa devleti kurtarabilirsin" şeklindeki sözlerini anlamlandıramayız. Yani Vahdettin'de Mustafa Kemal gibi ve onun kadar uzlaşmacıdır; daha fazlası değil.

Bu imajı düzelttikten sonra şunu söyleyebileceğiz: Mustafa Kemal, Anadolu'ya gitmek için resmi görev almamıştır. Anadolu'ya resmi görevle gönderilmiştir. Ve Vahdettin'le aynı paydaşı paylaştığı için Erzurum Kongresinde direniş anlayışını "Ermenilik ve Rumluk kurmaya yönelik faaliyetlere karşı" olarak sınırlamaya çaba göstermiştir. (Bunu ve Nutuk'ta olayın nasıl çarpıtıldığını Erzurum Kongresi konusunda ele alacağız.) Diğer yandan Mustafa Kemal'den bağımsız olarak Anadolu'da yoğun bir müdafaa-i hukuk örgütlenmeleri ve kongreler süreci başlamıştır. Bu örgütlenmeler ve kongreler, Mustafa Kemal'in ileride bağlanacağı genel bir direniş eksenini oluşturmaktaydı.

Resmi tarih versiyonlarının iddialarının aksine, Mustafa Kemal bu direniş eksenine yön vermemiş, bu direniş eksenine tabii olmuş ve bu zeminde politika yapmıştır.

Osmanlı despotluğu için Mondros Ateşkes Mütarekesi 7. ve 24. maddelerden geliyordu.

Madde 7 - Müttefikler, güvenliklerini tehdit edecek durum olduğunda herhangi bir strateji noktasını işgal hakkına sahip olacaklardır.

Madde 24 - Velayet-i Sittede (Erzurum, Van, Bitlis, Diyarbakır, Elazığ ve Sivas) karışıklık çıkması halinde bu vilayetlerin herhangi bir kısmının işgali hakkını ittifak devletleri muhafaza ederler.

Ateşkes sözleşmesinin imzalandığı 30 Ekim 1918 tarihinden itibaren işgal maddeleri de işletilmeye başlandı. Bu süreç aynı zamanda yerel örgüt-

lenmelerin ve direniş hareketlerinin oluşumunun hız kazandığı dönemdir. Genel olarak bu örgütlenmeler Müdafaa-i Hukuk Cemiyetleri adıyla anılır. Oysa daha savaşın içerisinde, Sarıkamış bozgunu ve benzer yenilgiler, savaşın kaybedileceği düşüncelerinin uyanmasına neden olmuştu. Buna karşılık İttihatçı önderler, böyle bir tehlikeye karşı, uzun süreli bir milis savaşını öngörüyorlardı. Teşkilat-ı Mahsusa'nın Anadolu örgütlenmesi ise Kara Kemal ve Kara Vasıf Bey'lerin önderlik ettikleri 'Karakol'du. Savaşın bitimiyle birlikte 14-19 Kasım tarihli kongresinde İttihat ve Terakki Fırkası kendini feshetti. Yine İttihatçılar, bu tasfiyenin getireceği boşluğu doldurmak için Teceddüd Fırkası adıyla yeni bir siyasi parti kurdular. Parti yeni olmasına karşın, eski İttihatçı kadrolardan oluşuyordu. İttihatçı kadroların ise Anadolu eşrafıyla çok somut bir bağı vardı.

İttihat ve Terakki Cemiyeti, Meşrutiyet'in ilanıdan beri her restorasyon çabasının boşa çıkarılmasının sıkıntısını çekmişti. 1908'de Meşrutiyetin ilanından sonra sürekli kapitülasyonları kaldırma, despotluğun mali islahuna yönelmişti. Oysa bu yöndeki her girişim emperyalistlere çarpmış ve geri dönmüştür. Örneğin serserilerin falakaya yatırılması hakkındaki kanun bile, İngilizlerce azınlıklara uygulanabileceği gerekçesiyle reddedilmiş ve engellenmiştir. 1. Dünya savaşı, İttihatçılarda, isteklerini gerçekleştirilecekleri bir ortam olarak algılanmış ve savaşın başlamasından hemen sonra Osmanlı despotluğu savaşa girmezden bir kaç gün önce kapitülasyonlar kaldırılmıştır. EK: 2) Kapitülasyonların kaldırılmasına en sert tepki Almanya'dan gelir. Osmanlı despotluğunun iki ay kadar sonra müttefiki olarak yanında savaşa gireceği Almanya'nın büyükelçisi, henüz o tarihte savaşa girmemiş bulunan İtalyan elçisinin aracılığıyla, savaş halinde olduğu İngiltere, Fransa ve Rusya'nın mutabakatını alarak ortak bir protesto metni düzenleyip Osmanlı Hükümetine yollar.

(Sürecek)

DİPNOTLAR

- (1) Karl Marx-Friedrich Engels, **Doğu Sorunu** (Türkiye), Sol Yayınları, s.31
- (2) Stefanos Yerasimos, **Az gelişmişlik Sürecinde Türkiye**, Gözlem Yayınları, s.313
- (3) Karl Marx-Friedrich Engels, A.G.E. S.31
- (4) Y.A. Petrosyan, **Sovyetler Gözüyle Jön Türkler**, Bilgi Yayınları, s.30
- (5) Y.A. Petrosyan, A.g.e., s.24
- (6) Doğan Avcioğlu, **Türkiye'nin Düzeni**, Tekin Yayınları, s.120
- (7) Karl Marx-Friedrich Engels, **Doğu Sorunu** (Türkiye), Sol Yayınları, s.30
- (8) Stefanos Yerasimos, A.g.e., s.326
- (9) Y.A. Petrosyan, A.g.e., s.40
- (10) Stefanos Yerasimos, age, s.441
- (11) Y.A. Petrosyan, A.g.e., s.234, Aktaran
- (12) Karl Marx, **Kapital**, Sol Yayınları, c.3, s.38
- (13) Maurice Dobb, **Kapitalizmin Gelişimi**, Belge Yayınları, s.212
- (14) Ahmet Şerif, **Anadolu'da Tanın**, Kavram Yayınları, s.21
- (15) Aktaran Doğan Avcioğlu, **Milli Kurtuluş Tarihi**, Tekin Yayınları, s.121
- (16) Gazi Mustafa Kemal, **Nutuk (Söylev)**, TTK Yayınları, c.1, s.101

EK:1) Vahdettin 4 Temmuz 1918 tarihinde tahta geçmişti. Padişah olduğunda Şeyhülislam Musa Kazım Efendi'ye şunları söylüyor:

"Ben bu makama için hazırlanmadım. Çocukluğundan beri vücutta rahatsız olduğundan lâyiklikle tahsil edemedim. Sınnim kemale erdi. (57 yaşında idi) Dünyada bir emelim kalmadı. Biraderlerle (Velihaht Yusuf İzzettin intihar etmişti) hangimizin evvel gideceğimizi malum olmadığımızdan bu makama intizarıda değildim. Fakat takdirî ilâhi ile teveccüh etti, bu ağır vazifeyi deruhte ettim. Şaşırılmış bir haldeyim. Bana dua ediniz."

Vahdettin bir başka gün de eski Adliye nazırlarından İbrahim Bey'e:

"Aczim var, korkuyorum. Maddeten hiçbir şeyden korkmam. Fakat ağır bir vazife deruhte ettim" diyerek zavallılığını ifade eder.

Meclisi Mebusan'ın kapatılması konusunda şöyle yakınıyor:

"Ecnabilerin zihniyeti bizimkine uymuyor. Bir kere kafalarına koydukları şeyi bir daha çıkaramıyorlar. Ve o katiller heyetinin (İttihatçılar) seçtiği Mebusan Meclisi'ni nasıl tutuyorsunuz? Siz neye dayanıyorsunuz? diyorlar."

Kaynak: Sebahattin Selek, **Milli Mücadele**, cilt 1, s.61-62

Bu yakınmaları yaptığı Musa Kazım Efendi ve İbrahim Bey'de Damat Ferit döneminde 10 Mart 1919'da tehcir suçlusu olarak tutuklanacaktı.

EK:2) "Memaliki Osmaniye'de mukim tebaai ecnebiye hakkında dahi hukuku urumiyeyi düvel ahkâmı dairesinde muamele olunmak üzere elyevim cari mali ve iktisadi ve adil ve idari (kapitülasyon) namı altındaki bilcümle imtiyazatı ecnebiyenin ve onlara mütecerri eyya onlardan mütevellit bil cümle müsaadât ve hukukun fimabaad ref'i ve ilgası Meclisi Vükela kararıyle tensip olunmuştur. İşbu iradei seniyeyi 18 Eylül 1330 tarihinden itibaren mer'ülâhkam olacaktır."

Küba'nın Politik-Ekonomisi Üzerine Notlar:

'Şeker Kamışı Tarlalarını Ateşe Ver!'

II. Bölüm

V. Yeni-Sömürge Planlamanın Evrimi

1963'te Kastro ticaretin artırılmasını görüşmek üzere SSCB'ye gitti; bundan kısa bir süre sonra, Küba'nın şeker üretimini kısma planları, yerini şeker üretimini artırma planlarına bıraktı.

Küba ekonomisinden sorumlu olan Che Guevara için, "sosyalizm" ve sanayileşme sözcükleri bir ve aynı anlama geliyordu; üretici güçlerin geliştirilmesi. Amaç, mümkün olduğu kadar bol miktarda ve hızla artık biriktirmektir -bunun da anlamı şeker üretmektir. Onun ifade ettiği gibi, "Küba'nın tüm iktisadi tarihi göstermiştir ki, şeker kamışı üretiminden başka hiçbir tarımsal faaliyet onun sağladığı getiriye sağlamaz. Devrim'in başlangıcında, birçoğumuz bu temel iktisadi gerçeğin farkında değildik, çünkü fetişist bir düşünceyle, gerçek nedenlerini, eşitsiz ticaret dengesi ile bağımlı tahlil etmeden emperyalizme bağımlılığımızı ve kırsal alanlardaki sefaleti şekere bağlıyorduk."(53) Bir başka deyişle, Che Guevara, Küba'nın bağımlılığının belirleyici özelliğinin dışsal olduğuna inanıyordu -bağımlılığı Küba'da sermayenin örgütlenişinde görmek yerine, şekerin kime ve kaçta satıldığına arıyordu. Yani "sosyalizm", aynı plan-tasyonları işletmede daha becerikli olmaya indirgeniyordu.

1960'ların ortalarından 1970'e kadar Küba hükümeti, ekonomiyi üst düzey hükümet görevlilerinin doğrudan komutasıyla yürütmeye ve üretilecek artığın daha sonra sanayileşmeyi satın almada kullanılabileceği düşüncesiyle, 'şeker üretimini önemli boyutlarda arttırmak için mümkün olan tüm kaynakları seferber etmeye çalıştı. Burjuva amaçlar uğruna, bu dönemde halkın şevklendirilmesi yönündeki resmi çabalarından ötürü, ve Guevara'nın maddi mükafatlardan ziyade "manevi" mükafatları vurgulamasından ötürü, Küba'yı akademikçe eleştirenlerden bazıları bu dönemi yanlışlıkla Küba'nın "Çin'ci-Guevara'cı" ya da "Mao'cu-Guevara'cı" dönemi olarak nitelmişlerdir, ve bu hataya karışıklığı ardından, önde gelen Küba-yanlı akademisyenler tarafından da benimsenmiştir.(54) Küba önderliğinin "bir yandan Çin tipi sloganları benimserken aynı anda tüm kozlarını Rus tipi bir gelişmeye yatırdığına" işaret eden yazar daha doğru bir anlayış ortaya koyuyordu. (55) Yazar bununla, Küba hükümetinin, "Rus" amaçlar uğruna, yani ekonomiyi tarım, hafif sanayi ve ağır sanayinin dengeli ve eşzamanlı gelişmesi temelinde her yönlü inşa etme yerine artığı ekonominin en karlı alanlarında biriktirme amacı için, "Çin" yönetimini ya da daha ziyade onun bir karikatürünü- kullanmaya çalıştığını kastediyordu, zira Çinlilerin kitlelere dayanma şeklindeki devrimci siyaseti onların duygularını körüklemeye diye bir mesele değildi tersine siyasi bilinçlerine, siyaset ve ekonomide her yönlü insiyatiflerine dayanıyordu ve emeğe göre ödeme yapılmasını da dışlamıyordu.

Küba hükümetinin bu dönemde maddi teşviklerden "manevi" teşviklere çarketmekten başka çaresi yoktu, çünkü ekonomi felaket bir durumdaydı ve on yılı aşkın bir süre öyle kaldı. Bu, izlenen siyasetin devrimcileştiği anlamına gelmiyordu, zira bizzat Mao'nun 1950'lerde Polonya'daki benzeri gelişmeler hakkında belirttiği gibi "Maddi teşviklerin aşırı vurgulanmasının her zaman tersine yol açtığı görünüyor. Bol bol çek yazmak doğal olarak üst kesimleri mutlu tutar, ama geniş işçi ve köylü kitleleri bundan yararlanmak isteyip de yararlanamayacaklarını anladıklarında, 'manevi' çarketme basıncı şartıcı değildir."(56)

1960'ların ortalarından itibaren Kastro hükümeti herşeyi 1969-1979 hasadında 10 milyon ton şeker kaldırma amacına tabi kaldı. Şeker peşin kontratlarla satılıyordu ama hasat başarısızdı ve ekonominin geriye kalanından yapılan fedakarlık, adayı berbat bir durumda bırakmıştı. 1970'lerde Küba, Sovyetler Birliği'nde 1965 Liberman reformları sırasında yürürlüğe konan iktisadi hesaplama metodlarını kullanmaya başladı. Bu metoda göre, iktisadi planlar üretim araçlarının çoğu üzerinde devlet mülkiyeti korunurken, serbest pazarı matematiksel olarak taklit etme, ve her seviyede kapitalist kıstaslar uygulama gibi karmaşık iktisadi hesaplamalarla belirlenen kâr ve zarar bularak formüle edilir. Nitekim, Sovyetler Birliği'nde Kosigin'in adıyla anılan bu teknikler, Gorbaçev'in iktidara gelişine dek tam anlamıyla uygulamaya konmamıştı, bu anlamda *perestroika*'nın getirdiği ekonomik önlemlerin bazıları açısından Küba'nın bir öncü olduğu söylenebilir.

1975'te yapılan Küba Komünist Partisi'nin Birinci Kongresi, devrimden o yana ülkenin genel yönelimini alttan alta belirlemiş olan mantığı kurumsallaştırdı; tek değişiklik, bu andan itibaren bu man-

tiğin açıktan, etraflı, sistematik ve tepeden tırnağa bir şekilde, tahminlerle değil bilgisayarlarla uygulanacak olmasıydı. Kongre, "Peso gerçekten ekonomik faaliyetin tümünü kontrol etmelidir" kararına vardı.(57) Bu, sermaye birikimini Küba ekonomisinin amacı olarak ilan etmekle eş anlamlıdır. Ancak, böylece iktisadi politikaların Küba açısından neticeleri SSCB'dekinden farklıydı. SSCB emperyalist bir süper güç idi, ancak Küba, 1972'de Comecon (Sovyet bloğu ortak pazarı)'na katılır katılmaz, Sovyetler önderliğindeki işbölümünde şeker üreticisi rolü ile yetindi ki bu, bir zamanlar ABD önderliğindeki Batı bloğunda kendisine tahsis edilen konumun aynısıydı.

1975'te Küba Komünist Partisi'nin Birinci Kongresi'nde taç giydirilen SDPE (İktisadi İdare ve Planlama Sistemi), işçi ücretlerini, üretim normlarına ulaşılması veya aşılması temelinde belirlenen ikramiyelere göre ayarladı (taban-ücretin yüzde 30'una kadar), idari ve teknik personele senede fazladan bir aylığa eşit prim verilmesine izin verdi. 1980'de "serbest veya dolaysız iş sözleşmesi" sistemi, idareye, çok az kısıtlamayla, işçi alıp çıkarma hakkı sağladı. 1980'lerin ortalarında, "kalıcı verimlilik tugaylarının" takdimiyle birlikte sistem daha da mükemmelleştirildi, öyle ki işçiler çalıştıkları küçük-çaplı iş birimlerinin kârlılığına göre ücret alıyorlardı.

Ardından 1986'da, şeker ve petrol fiyatlarının çöküşünü takiben, Küba Komünist Partisi'nin Üçüncü Kongresi "Guevara'cılığa dönüş" ve "manevi teşviklerin" yeniden vurgulanması için çağrıda bulundu. Guevara'nın "manevi teşvikleri" öven yazı ve sloganları 1970'lerin başlangıcından beri küflenmekte oldukları bodrumlardan çıkarıldı, ve onbeş sene boyunca Guevara'nın adını dahi anmayan Kastro, hararetle Guevara'ya atıflarda bulunmaya başladı. Gorbaçev'in perestroikasının Küba'da daha sıkı bir kemer-sıkma anlamına gelebileceği tehlikesi, Kastro'nun boş nutuk pazarında Guevara'nın hisselerinin değerini müthiş arttırdı ve hala devam etmekte olan bir "rektifikasyon" kampanyası başlattı. Bunun temel içeriği kemer-sıkma politikasıdır. Kastro "Guevara'cılığı" Guevara'nın daha sabırsız idare tarzının yerini alan Sovyet-güdümlü "iktisadi hesaplama" ile birleştirmede hiç zorluk çekmedi, çünkü altında yatan yönelimini her ikisi de paylaşmaktadır.

Bugün artık, Küba'nın iktisadi geleceğinin Latin Amerika'nın diğer ülkelerindeki kadar ümitsiz olduğu inkar edilemez. Ama Guevara'nın savunduğu "mukayeseli üstünlük" teorisi, şeker kamışı sayesinde Küba'nın hiç değilsen bir miktar gelişme satın alabildiğini iddia edenler tarafından bugün hala öne sürülmektedir. Bu iddiayı reddetmek için, *söz konusu gelişmenin kendisinin Küba'nın içinde bulunduğu bugünkü felaketin itici gücü olduğu*, veya başka bir deyişle, şeker satışından elde ettiği parayla Küba'nın sosyalizm değil artan bağımlılığa "satın aldığı" gösterilmek zorundadır.

VI. Bağımlılığın Sanayileşmesi

Küba'nın devrim-sonrası otuz yıllık gelişmesinde ve SDPE'nin benimsenmesinden bu yana geçen on beş sene içinde neler başarıldı?

En dramatik değişiklik, şekerin yüklenme ve kesme sürecinin büyük bir bölümünün makinalaştırılması olmuştur - dünyanın hiçbir yerinde ulaşılmamış bir başarıdır bu. Eğer bu başarılmayacak olsaydı, ailelerin hasatlar arasındaki "ölü mevsimlerde" üzerinden geçimlerini sağladıkları küçük toprak parçalarını ortadan kaldırmak mümkün olmayacaktı.

Ancak şekerde bu derecede sanayileşme, Küba'yı birtek ürünü dayalı tarımdan kurtarmamıştır. Şeker işçileri ve aileleri toplam nüfusun altıda birini temsil etmektedir. Şeker aynı zamanda ülkenin en önemli ihracat ürününün üçte birini işgal etmektedir. Ülke ihracatının yüzde 82'sini temsil etmektedir(58) -ki bu, 1920'lerden bu yana yüzde 80'leri temsil etmiştir.(59) Kastro öncesi ile şimdiki durum arasındaki tek gerçek fark, şimdi şekerin yüzde 69'unun ABD'ye SSCB'ye ve onun bloğuna ihraç edilmesidir.(60)

Şeker kamışı ekimine ayrılan toprak oranı yüzde 75'e çıkmaya rağmen, genelde ekilen toplam toprak miktarı azalmıştır.(61) Bu, kinayla kârlı bir şekilde işleme açısından çok elverişsiz veya tepki görülen şeker kamışı tarlaları şimdi başıboş bırakılmaktadır, ve yüzde yüzden hükümet, şeker üretimini, Batista zamanı ile aşağı yukarı aynı olan bugünkü ortalama sekiz milyon tonluk seviyeden arttırmaya çalışmamıştır. (Küba'nın ikinci büyük ihracat mahsülü olarak tütünün yerini alan) narenciye gibi birkaç ihracat ürünü bir yana konursa, şeker mahsülü üretimi azalmıştır. Bu, daha fazla gıda mahsülü üretilmeyeceğinden veya buna ihtiyaç olmadığından değil, emperyalist kıstaslara göre kârlı bir şekilde üretilmeyeceğinden ötürüdür. Ş-

Che Guevara, Küba'nun bağımlılığının belirleyici özelliğinin dışsal olduğuna inanıyordu- bağımlılığı Küba'da sermayenin örgütlenişinde görmek yerine, şekerin kime ve kaçta satıldığında arıyordu. Şeker kamışı üretimini teşvik amacıyla Che Guevara ve Fidel Kastro fotoğrafta görüldüğü gibi şeker kamışı tarlalarında çalıştılar. Niyetleri ne olursa olsun şeker kamışı üretimini her teşvik, aslında emperyalizme bağımlılığın yeniden üretilmesiydi.

harici tarım, 1962'deki toplam tarım üretiminin yüzde 35'inden (tarımsal bir tepe nokta) 1976'da yüzde 26'ya düştü, hayvancılık yüzde 34'ten yüzde 31'e indi, şeker üretimi ise buna mukabil arttı(62) Üretim emek-yoğunluklu metotlardan sermaye,-yoğunluklu metotlara (Yani "Çin" modelinden "Amerikan" modeline) kaydırılarak pirinçte az da olsa yatırım yapılmasına rağmen, Kübalıların bu en temel gıda maddesinin kişi başına düşen miktarı 1970'lerde kısılmış, 1980'lerde de düşük tutulmuştu, çünkü talep iç üretimi sürekli aşmaya devam ediyordu ve genelde ithalat bir yerlerden kısılmak zorundaydı. (63) Yucca, malanga ve fasulye üretimi müthiş bir hızla düştü; süt üretimi azaldı; patates, domates ve domuz eti üretimi nüfus artışından biraz daha hızlı arttı. Sadece (yüksek teknolojiye dayalı sermaye-yoğunluklu üretime özellikle uygun düşen) yumurtada büyük ilerleme olabildi. (64) Fakat tavukların tükettiği arpa Sovyetlerden geliyor.

Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Örgütü (FAO)'ne göre Küba, şeker de dahil genel tarımsal performansta, 1962-1976 arasında Latin Amerika'da sonuncu sırayı işgal ediyordu. (65) 1976'dan bu yana şeker ve narancıye üretimi kayda değer ölçüde artarken, kitlelerin temel yiyeceğini oluşturan maddelerin üretiminde artış olmadı.

Tarımsal toprağın sarasıyla yüzde 8 ve yüzde 12'sini kullanan bireysel mülkiyetli çiftlikler ve kooperatifler karmaşık bir durum arz etmekteydi (66), zira bunlar hem ihrac ürünleri (tütün, kahve, hatta şeker kamışı) hem de kök-ürünleri, sebze, süt ürünleri ve iç yiyecek maddelerinin büyük bir bölümünü yetiştirmektedirler. Genelinde, bu topraklar 1962 ile 1984 arasında üretkenliklerini devletten daha fazla arttırdılar. (67) Buna rağmen, bu sektör (özellikle 1976'ya kadar) ürüne verilen düşük hükümet fiyatları ve (serbest çiftçi pazarlarına izin verildiği 1982-1986 döneminde) vergilerle kurutuldu. (68) 1986'dan sonra, bu pazarlar ortadan kaldırıldı ve yeniden mecburi hükümet fiyatları belirlendi. 1986'daki müdahale, döviz kıtlığından dolayı şeker kamışı tarlaları için kimyasal girdiler temin etmedeki zorluklara denk geldi ve Küba hükümeti de beklenen tepkiyi gösterdi. Bu da Küba kapitalizminin yapısal bağımlılığını gösteren unsurlardan biridir, zira soyut olarak kapitalizm açısından yani üretim verimliliği açısından ele alındığında, bireysel ve kooperatif sektörün, daha az değil daha çok devlet desteği alması gerekirdi, ancak şeker, ekonominin müptelası olduğu yabancı sermayeyi elde etme açısından çok daha hayati ve Küba'nın komprador-bürokrat hakim sınıfı için canalıcı öneme sahip üründür.

Devrimden sonraki birkaç onyıl içinde, Küba sanayisi, Kastro aleyhtarı bir eleştirinin yaptığı tahmine göre 1959-1972 yılları arasında ortalama %5 (69), Kastro'ya daha yakın bir araştırmacının buna rakip tahminine göre ise 1965-1980 arasındaki yıllarda yüzde 6.5 bir hızla büyüdü. (70) Bu kendi başına çok çarpıcı bir rakam değildir. İlk on beş yıl zarfında imalatın üretimin bütünündeki payının keskin bir düşüş gösterdiği söyleniyor. (71) O zamandan bu yana biraz da olsa sanayi gelişme kaydedilmiştir; ürettiği malların değerinin artması açısından Küba sanayisi tarımdan daha "başarılı" olmuştur. Fakat nitel

açından bakıldığında, sanayi ile tarım arasındaki ilişkilerden ötürü, sanayinin kendisinin çeşitli dalları arasındaki ilişkilerden ötürü, ve de Küba ile emperyalist sermaye arasındaki ilişkilerden ötürü, sadece bağımlılık sanayileşmiştir. Güney Kore, emperyalizm tarafından ezilmesi son bulmadan mamül mallar ithalatında önemli bir ithalatçı statüsüne ulaşmış bir ülke örneğidir. Bir başka deyişle, Küba'nın en temel sorunu, onun üretici güçlerinin seviyesi değil üretim ilişkileridir. Yine, Mao'nun Çin'i ile karşılaştırma faydalıdır, zira Çin tamamen farklı bir güzergah izleyerek Küba'dan daha fazlasını başaran çok daha fakir bir ülke idi.

İlkin, tarıma ilişkin olarak, Mao'nun çizgisi önderliğinde politik ekonomi üzerine yazılan bir Çin ders kitabının açıkladığı gibi, Mao "tarımı temel, sanayiye öncü unsur" olarak ele alma şeklinde genel bir siyaset ortaya koydu. (72) Bu "tarımın tüm ticaret ve sanayi ile desteklenmesinin, sosyalist ekonominin önemli bir özelliği" olduğu anlamına gelmektedir.(73) 1949'dan 1970'e Çin'in tarımsal üretimi 1.5 kat

arttı, bu dönem zarfında gıda tahıl üretimi iki misline çıktı, sanayi üretimi ise 18 kat arttı.(74) Mao, tarımın birikimin önemli bir kaynağı olarak görmekle birlikte, özellikle şunu vurguluyordu ki, ekonominin bütünsel gelişmesi için tarım mümkün olduğu kadar hızla geliştirilmeli ve sanayi inşa etme uğruna tarım talan edilmemelidir. Küba'da tarımsal üretim son 30 yıl içerisinde durgunlaştı ve özellikle yiyecek üretimi darbe yedi. Mao, proletaryanın köylülerle ittifak kurma ve onları dönüştürme yeteneği açısından tarım ile sanayi arasında uygun bir denge olmasını vazgeçilmez olarak gördü, ve bunun nasıl burjuva toplumda tarımın sanayi tarafından, kırsal alanların da şehirler tarafından sömürülmesiyle tezat teşkil ettiğini gösterdi.(75)

Halkı beslemenin tek yolu olan tarım devrimi, onun yeni demokratik devrimdeki önemini yalnızca bir yönüdür. Öteki yönü, ücret mallarını ucuzlatma (halkın ücretlerle satın aldığı yiyecek ve diğer mallar), kendi kendine yeterli sanayi için gerekli olan önemli hammaddeleri temin etme (işlenecek yiyecekler, pamuk, kenevir, deri, kereste vs.) ve hem tüketim hem de üretim mallarının sanayi üretimi için bir pazar sağlama açısından sanayinin gelişmesinin aynı zamanda tarımın gelişmesine bağlı olduğudur. Emperyalist ülkelerin çoğunda tarım, sanayileşmenin en ilk aşamalarında gelişti. Ancak Küba'da, Kastro'nun devriminden hem önce hem de sonra, tarım ile sanayi arasındaki bağlantılar zayıf kalmış, sanayi üretim, tarımın ve bütünsel ekonomik gelişmenin ihtiyaçlarından ziyade yabancı sermaye tarafından yönlendirilmiştir. Küba'daki tarım ile sanayi arasındaki bu eklemsizlik, Latin Amerika ve başka yerlerdeki diğer ezilen ülkelerdeki gelişme modelinden farklı değildir.

Sanayileşmenin entegre olmuş bir ekonomiye hizmet edip etmediği sorusu, üretilmekte olan maddelerin bileşimi ile, yani üretim araçlarının üretimi (makina ve fiziksel girdiler, yani I. Kesim maddeler) ile ücret mallarının üretimi (tüketim için, yani II. Kesim maddeler) arasındaki denge de dahil, sanayinin çeşitli dalları arasındaki ilişkilerle de bağlantılıdır. Bu iki üretim kesimi arasında varolan aşırı dengesizlik ve eklemsizlik, Küba'yı yabancı sermayeye esir eden zincirin önemli halkalarından bir başkasıdır.

Son on yıl içinde Küba birkaç I. Kesim malını kısmen veya tamamen üretme yeteneğini arttırdı, öyle ki bugün kullandığı üretim araçlarının yaklaşık üçte birini üretmektedir. Bu, burjuva iktisatçılar tarafından Üçüncü Dünya'da sanayi gelişiminin "olumlu" örnekleri olarak görülen Brezilya, Meksika veya Güney Kore'ye kıyasla oldukça düşüktür, imalat malları bakımından esasta kendi kendine yeterli hale gelen devrimci Çin'den ise nitel olarak farklıdır. Bundan da öte, Küba'nın üretim araçları üretiminde kaydettiği ilerlemeler, ülkeyi dengeli sanayi gelişmeden ve kendi kendine yeterli bir ekonomiden uzaga götürmektedir.

Küba'nın içte ürettiği imalat mallarının yaklaşık yüzde 30'u şeker kamışını ekme, hasat etme, yükleme ve öğütme makinaları içindir; makinalardan sonra ikinci büyük kategoriyi oluşturan nakliyat malları gibi dolaylı olarak kamuya hizmet eden maddeleri saymazsak.(76) Şeker kamışı hasadının makinalaştırılması imalat malları üretiminin

gelişmesine ve gerçekten de Küba'nın sınai gelişmesine önderlik etmiştir. Ancak kökleri şeker kamışının bağlantılarına dayandığından (yani esasta kamışın ekim ve hasat sürecini ihtiva eden geri bağlantılar ama aynı zamanda şeker ve kamış ürünlerini işleme sürecini içeren ileri bağlantılara dayandığından), Küba'nın sermaye oluşumu emperyalist üretim ilişkileri tarafından dayatılan genel hattan dışarı çıkmayı başaramamıştır. Hatta aslında ithalatta artışı gerektirmiştir. Küba ne buldozer, traktör, kazıma makinaları vs. ne de haşere ilacı, zararlı ot ilacı, ve kimyasal gübre gibi ihtiyacı olan diğer tarımsal girdileri üretmektedir. Aynı zamanda, hem çalışan halkın tarımsal ve sınai tüketim ihtiyaçlarını karşılayabilecek hem de üretim malları için bir pazar ve bir birikim kaynağı olarak hizmet görecektir olan tarıma dayalı bir hafif sanayi geliştirme yerine, sınai kaynakların şeker kamışının ihtiyaçlarına tahsis edilmesinden ötürü, (esas olarak tüketim maddelerine yönelik) hafif sanayi ülke ihtiyaçlarının çok gerisinde kalmıştır.

Hafif sanayiden yoksunluk, dövizle ödenmesi gereken tüketim malları ithalatının büyük bir yük olmaya devam etmesine yol açmıştır, öte yandan şeker-harici tarımın kaynaklarının kurutulması, ülkenin temel yiyecek maddelerinin büyük bir yüzdesinin ithaline devam edilmesini gerektirmiştir.(77) Dolayısıyla tüm bunlar, Küba'nın, en iyi ürettiği şeyden -şeker- daha çok ihraç etmesini zorunlu kılıyor. Bu faktörlerden ötürü, ithalatın toplam üretime oranı 1970'lerin sonlarında kaydadeğer ölçüde artmıştı.(78) Güya ihracat da buna paralel artacaktı, ama 1980'lerin ortalarına gelindiğinde, Küba, ekonomisini onsuz işletemeyeceği ithalatı ödeyebilmek için yeter miktarda ihracat yapamıyordu. Bugünkü hastalığının sebebi de, dünya çapında ele alındığında sermayenin Küba'da örgütlenişinin bir krizden başka birşey değildir -ki ülkenin "sosyalist" etiketine rağmen sorun sermaye sorunudur, zira emperyalist dünya pazarı olmadan, Küba'nın şeker sanayisinin işe yaramaz bir metal yığından ve çamurlu tarlalardan başka bir anlamı yoktur. Bu, muazzam ölçüde artan miktarda şeker kamışı fazlası yaratan bir emperyalist dünya ekonomisi çerçevesinde Küba'da şeker kamışına yatırılan sermayenin gerçekleşmesindeki (metaların para sermayeye çevrilmesindeki) artan güçlüğüne ateşleyici unsuru oluşturduğu bir krizdir.

Peki, Küba'nın şeker dayalı olmayan sanayileri? Bugün Küba'nın en büyük sınai başarı hikayelerinden biri, üretime geçişten sadece birkaç yıl sonra Küba'nın toplam imalat malı üretimini yüzde 2'sini oluşturan bilgisayar parçası imalatıdır.(79) Bunlar, Doğu Avrupa'daki bilgisayar imalatı için ihraçata yöneliktir. Comecon tarafından tahsis edilen emperyalist "işbölümü" içerisinde bu tür bir sınai büyümenin, Küba'nın gelecekteki sanayileşme çabaları üzerinde önemli bir rol oynayacağı hesaplanıyordu(80), ancak Doğu Avrupa'daki kabarıklar bu planları önemli ölçüde değiştirebilir.

Küba'nın başlıca diğer sanayileri arasında şunlar var: buğday işleme (ithal buğday kullanarak); pamuk, dokuma iplik ve tekstil ürünleri (ithal pamuk kullanarak); çelik ve metal işleme (eski Amerikan makinalarının bulunmayan yedek parçalarını yapmak için ithal hammadde kullanarak); motorlu vasıta montajı, lastik (ithal petrol kullanarak); ve kimyevi maddeler (yine ithal maddeler kullanarak). Çimento üretimi, esas olarak yerel maddelere dayanan sayılı üretim dallarından biridir.(81)

Küba, şeker ek olarak, ayrıca yüksek kalitede tütün ürünleri (elle sarılı püro en önemli mamül mal ihracatıdır), deniz ürünleri, narenciye, kahve ve nikel ihraç etmektedir. Petrol, makina, nakliye malzemesi, yiyecek (pirinç, buğday, bitkisel yağ, düşük kaliteli kahve ve tütün), kimyevi maddeler, tahta, küspe, pamuk ve doğal gübre gibi yenilebilir olmayan hammaddeler ithal etmektedir(82) -ki özellikle kahve ve tütün ithal kitleleri oldukça öfkelenmektedir. Bu listeden açıkça görüldüğü ki, Küba'yı bağımsız bir ekonomi inşa etmekten alıkoyan, esas olarak doğal kaynak kıtlığı değil meta ilişkilerinin hakim konumudur, zira ithal edilen şeylerin çoğu Küba'da pekala üretilebilir veya başka bir maddeyle değiştirilebilir niteliktedir, geriye kalanların çoğuna olan ihtiyacın derecesini ise büyük oranda bu aynı mevcut ilişkiler belirlemektedir.

Küba'nın yeterli petrole sahip olmaması çok ciddi bir engeldir. Hidrokarbon (petrol, gaz ve kömür) ve hidroelektrik potansiyeli (baraja uygun akarsular) açısından yoksul olması nedeniyle, Küba'nın, eğer sadece ithal petrole çalışabilen sanayilerin gelişmesi neticesinde doğacak daha da büyük bağımlılıktan kaçınmak istiyorsa, "güneş enerjisi" ile çalıştığı söylenen şeker kamışından başka birşeye dayanma şansı olmadığı öne sürülmüştür.(83) Herşeyden önce, Küba az da olsa biraz petrol üretmektedir ve gelecekte, devrimci bir Küba'nın, Batılı uzmanlar tarafından eskiden "petrol bakımından yoksul" ilan edilen ama Çin'i işçi ve teknisyenlerin petrol arama ve üretme sorunları çözmeleri sayesinde petrole kendi kendine yeterli hale gelen Çin'in tecrübesini tekrarlaması olasılık dışı bırakılamaz. Bugünkü Küba hükümetinin politikası bu olasılığa yer vermemektir; son zamanlarda, petrol açısından ümit verici bir mevki olarak bakılan Vederero'daki kuyu çalışmaları, Kastro burada turizmi geliştirmeye karar verince terkedilmiştir.(84)

İkincisi, Küba, *bagasse*'yi (şeker, sapından koparıldıktan sonra arda kalan kuru küspe) yakıt olarak kullanmakta büyük adımlar at-

mıştır. Diğer ülkelerdeki tecrübeler göstermektedir ki, *bagasse* ve *bagasse*'den elde edilen ürünler (mesela alkol) sanayi ve ulaşım için enerji sağlayabilir. Brezilya bu konuda göz kamaştırıcı başarılar elde etmişti, ta ki dünya petrol fiyatlarındaki düşüş, petrolü etanoldan daha ucuz hale getirene dek. Değer yasası bu potansiyel ekonomik bağımsızlık tedbirinin terkedilmesini talep etti. Bugüne değin, Küba *bagasse*'yi genelde kamış sanayiine enerji temin etmek için kullandı, kamışın hakimiyetine saldırmak için değil. Üçüncüsü, Küba'nın ithal ettiği petrolün çoğu, enerjinin en büyük sınai tüketicilerinden birisi olan nikel gibi, ihraç ürünlerinin işleminde kullanılmaktadır; devrimci bir Küba, bu politikayı durdururdu.

Küba'nın gerçek statüsünü canlı bir şekilde kavramanın yolu, şeker ihracatı ile Küba'nın bütünsel ekonomik performansı arasındaki ilişkiyi kurmaktır. Aralarındaki ilişki tam anlamıyla doğrudan bir ilişki değildir, fakat genelde, herhangi bir dönemde (ödenen fiyat ve satılan miktar ile hesaplanan) şeker satışlarının değeri, ekonominin bütünsel performansı üzerinde sözkonusu dönemde belirleyici bir rol oynamaktadır; bu hem şeker kazançlarının ülkenin ekonomik göstergelerinde oynadığı merkezi rolden ötürü, hem de sanayinin büyük ölçüde şeker gelirleriyle satın alınan dış girdilere bağımlı olmasından ötürüdür.(85) Kastro ne söylüyorsa veya ne yapıyorsa, bu çerçevede, bu sahnede ve bu sınırlar içerisinde gerçekleşmektedir. Köleci ve sömürgeci zamanlardan geri kalmayacak ölçüde, Küba hala zincire vurulmuş bir ekonomidir.

Devrimci Çin'de, hangi yıl olursa olsun başarılı hasatlar ile sınai gelişme arasında da yakın bir ilişki vardı. Fark şudur ki, Çin'in tarımsal ve sınai üretimi birbirinin gelişmesine hizmet ediyordu, buna mukabil Küba için, şeker kamışı denilen metanın değerinin gerçekleşeceği ve daha fazla sermayeye dönüşebileceği uluslararası sermaye kanallarının işleyişi olmaksızın, şeker kamışı hiçbir işe yaramaz.

Böylesi şiddetli ölçüde artan bağımlılık pahasına elde edilen bütünsel ekonomik büyüme oranı oldukça vasat olmuştur; Kastro'nun verdiği rakamlara göre; 'bu oran 1959'dan 1989'a kadar GSMH'nin yüzde 4'ü kadardır.(86) Komşu Dominik Cumhuriyeti'nin yıllık ortalama GSMH büyüme hızını aynı dönem için yüzde 4.5 olarak hesaplayan bir Londra şirketine göre, Küba'nın ortalama GSMH büyüme hızı 1973-1982 arasında yüzde 4.8 idi.(87) Güney Kore'nin 1962-1985 arasında yıllık ortalama GSMH büyüme hızı ise yüzde 8.5 idi.(88) Küba'nın 30 yıllık ortalaması olarak Kastro'nun bize verdiği rakamlarda, aslında yakın geçmişteki gidişat saklıdır: 1980'lerin tüm ikinci yarısı boyunca ya pek az büyüme olmuş ya da hiç olmamıştır.(89)

Elbette, yıllık ortalama büyüme hızı bir ülkenin kurtuluşunun göstergesi değildir, zira mevcut üretim ilişkileri hakkında çok az şey ağza vurur. Ancak vurgulanmak istenen şudur ki, Kastro, bağımlılık yolunu izlemeyi tercih etti, çünkü kendi yanlış iddiasına göre Küba böylelikle ulusal kurtuluşun zorunlu bir önşartı olduğunu ileri sürdüğü ekonomik büyüme hızına erişecekti. Otuz yıl sonra, Küba her ikisini de başarabilmiş değildir.

Çin ise, bunun tersine, ABD hükümeti istatistiklerine göre, 1959-1974 arasında yılda ortalama yüzde 5.6'lık bir GSMH büyüme hızı tutturdu.(90) Bu, herhangi bir dış maddi yardım olmadan, 1957'den önce biraz ve bu tarihten sonra hiçbir dış kredi olmadan, ve kesinlikle herhangi bir borçlanma, yabancı yatırım veya ulusal esaretin herhangi bir biçimine boyun eğilmeden gerçekleştirilmişti. Bu büyüme hızı aynı zamanda, yoğun emperyalist sermaye yatırımı için seçilen bir dizi ülkenin belirli bir süre için muazzam büyüme hızı elde ettikleri, ardından dengersiz ve eklemsiz büyümenin sınırlarına dayanıp dıkları Üçüncü Dünya'nın diğer tüm yerlerindeki emperyalist kafaletli büyümenin doğurduğu aşırı dengersizlik temelinde değil, yönüyle dengeli ekonomik gelişme temelinde başarılmıştı.

Sosyalist Çin'deki büyümenin nitel doğası nicel büyümesinden çok daha çarpıcıdır -ama yine de, Çin tecrübesi, nicel ekonomik büyümenin, emperyalizme ve onun yerel müttefiklerine karşı tepeli tırnağa devrim temelinde başarılabileceğini göstermektedir. Şayet Küba, şeker kamışı tarlalarını yakmış, latifundiaların toprağını önceleri köylü ve köle olanlara dağıtmış, başkentte üretken bir sektörü istihdam edilebilecek olanağı bulunmayanların kırlara dönmelerini önlemiş, ve sanayii esas olarak tarımın kendi kaynakları ve ihtiyaçları temelinde inşa etmiş olsaydı, ekonomisi belki de, daha yavaş da olsa, daha hızlı büyüyebilirdi; her halükarda, ulusal bağımsızlığın kazanmış ve sosyalizmi inşa etmiş olurdu, emeğiyle her saat kendisini esarete daha sıkı mahkum etmiş olmazdı.

Peki ya halkın yaşamı? Çeşitli derecelerde Küba-yanlısı araştırmacılar tarafından son yıllarda yapılan incelemeler bazı temel bağımlılık verilerini şu veya bu derecede teyid etmiş olsa da, fakat Küba halkının yaşam standardının en azından diğer Latin Amerika ülkelerinin çoğundan daha yüksek olduğu tartışması ısrarla sürdürülen bir savunma olmuştur. Okuma yazma oranı yüksektir, sağlık şeklinde bazı sağlık göstergeleri de. Küba'da bebek ölüm oranı (1950'lerden beri canlı her 1000 doğumdan 11.9'u) Latin Amerika'daki en düşüktür, hatta Kastro'nun biraz daha haklı olarak övündüğü gibi, azınlıkların yaşadığı birçok gecekondu mahallesinde olduğu kadar daha düşüktür.(91) Eleştirmenler Küba'nın Kastro devriminden

de Latin Amerika'nın en düşük bebek ölüm oranına ve genel ölüm istatistiklerine sahip olduğuna işaret etmişlerdir.(92)

Küba'da yaşam ortalaması 73'tür, ki bu emperyalist ülkelerle rahatça kıyaslanabilecek bir rakamdır.(93) Küba başka bir yönden de emperyalist ülkeleri andırmaktadır: intihar oranında ileri dünya standartlarına ulaşmıştır (100,000 ölümden 21.7), ve bu oran 1970 ile 1985 arasında iki misline çıkmıştır.(94)

Küba'da yaygın açlığa dair herhangi bir belirti yoktur. Ancak ortalamada gıda tüketimi besleyicilik bakımından çok yoksuldu. Halkın yeğlediği kök ve fasulyeleri temin etmek zordur, çünkü hükümet bunları yetiştiriminin aşırı emek-yoğunluklu olduğu görüşündedir, oysa emeğin tahsis edildiği Küba'nın ihracat ürünlerinin çoğunun tersine *vıandas*'lar çok az yabancı gübre, haşere ilacı ve makinaya gerek duymaktadır. Pek az taze sebze mevcuttur. Bol üretilen meyve, ihracat içindir. Aynı sebepten dolayı, bir tas kahve içmek, kahve-ihracatçısı bu ülkede bir lükstür. Kübalıların şikayet ettikleri şeylerden birisi de, resmi günlük gıdaya protein kaynağı olarak haddinden fazla (ve çoğu zaman ithal malı olan) süt ürünü ve yumurtanın dahil edilmesi, ve bunların, daha fazla tercih ettikleri (yerel) domuz etinin yerini almasıdır. Şeker tayını, ev tüketimi için, (bölgelere göre) kişi başına ayda 4 ila altı libredir (aşağı yukarı 2 ila 3 kilo -çn); umumi yemekhanelerdeki sonsuz bedava şekeri saymazsak. Yaygın bir fikraya göre, halkın şeker katabileceği birşey daha olsun diye, hükümet yordu takdim etti.

Bu gıda rejimi, ihracat-plantasyon ekonomisinin ihtiyaçları tarafından belirlenmektedir. Bağımsız ekonomik gelişmeyi teşvik etmemektedir. Sağlıklı değildir (Küba'da hükümet basını, ülkedeki gıda rejiminin "ileri bir ülkenin hastalıklarına" -yüksek oranda kalp krizi vakaları, yüksek tansiyon ve buna bağlı rahatsızlıklar, oburluk vs.- yol açtığı ile övünüyor, sanki bu Küba'nın kalkınmasının bir işaretiymiş gibi.) Üstelik kitleler beğenmemektedir bile.(95)

Havana, esas olarak nüfusun son birkaç on yıl içinde çok az artmasından ötürü, diğer birçok Latin Amerika başkentini çevreleyen köylülerle dolu şişkin gecekonduardan sakinabilmiştir. Doğum oranını düşük tutmuş ve nüfus "fazlasını" ABD'ye postalamıştır. 10 milyonluk nüfusunun yaklaşık yüzde 8'i, Küba'nın kırsal alanlarında yaşayan halkın ABD'deki fabrika ve getolara akın etmeye ilk başladıkları 1940'larda başlayan bir geleneği devam ettirerek, tavadan ateşin içine atılmışlardır.

Kübalı ailelerin çoğunluğu, ailelerinin Kastro'dan evvel ikamet ettikleri evlerde yaşamaktadır.(96) Bu, ne kadar az toplumsal dönüşüm gerçekleştiğinin çarpıcı bir yansımasıdır. 1948'te Küba, kiracılarn içinde yaşadıkları hükümet evlerini satın almalarını şart koşarak kamu-mülkiyetli konut programını terketti. Bu, konut bakımının hükümete maliyetini azaltma (toplam konut masraflarının yüzde 70'i -ki bu, ne kadar az yeni konut inşa edildiğine de işaret ediyor) ve şahsi yeni konut inşaatı ve mülkiyetini teşvik etme amacını güdüyordu.(97) Kastro'nun Thatcher'dan ders almakta olduğu görülüyor.

ABD ve müttefiklerinin pek azı tuttukları türden "insan haklarına" gelince, Küba, 1976 Anayasası altında yerel, bölgesel ve ulusal hükümet için seçimler düzenlemektedir, ki bunlar ABD'nin Küba'yı yönettiği dönemlerden çok daha az kanlıdır, ve (temel kitlelerin hiçbir hak sahibi olmadığı) Üçüncü Dünya'daki herhangi bir seçim kadar da demokratiktir. Hapishanelerdeki nüfus oranı hemen hemen ABD'deki kadardır, dolayısıyla iki tarafın da bu konuda konuşmaya hiçbir hakları yoktur.(98)

Bugün, Küba'nın çok devrimci bir toplum olduğunu savunacak özellikle ülke dışında, çok az ciddiyet sahibi insan mevcuttur. Karanlık siyasi atmosferi görmemezlikten gelemeyiz. Bunlar, iddialarını nüfusun en üst ve en alt yüzdeleri arasındaki nakit gelir dağılımı açısından Küba'nın Brezilya'dan daha "eşit" olduğu gibi nicel tartışmalarla sınırlamaya meyillidirler.(99) Ne tür toplumlar oldukları yolundaki belirleyici meseleye dokunmadan, aynı tür tartışmalar Almanya karşısında İsveç için de yürütülebilir. Bundan da öte, eğer Sovyetler Birliği'nin Küba'sı ile ABD'nin Puerto Rico'su karşılaştırılacak olursa, Küba'nın emperyalist efendisini yanlış seçtiği şeklinde bir iddia da pekala öne sürülebilir. Bir diğer ezilen ülkeden daha iyi durumda görünen bir ezilen ülke her zaman mevcuttur; emperyalizm ve emperyalist tahakküm lehine bir tartışma değildir bu.

Bugün Küba'da, çeşitli sınıflar eskiden oynadıkları rolleri yine oynuyorlar, ve şayet bugünkü hükümet yetkilileriyle fabrika ve plantasyon sahipleri arasında yeni çehreler varsa, bu, kendilerinden başkası için fazla önemli değildir. Bir zamanlar Küba-tarzi "sosyalizmin" önemli bir ögesi olarak yüceltilen İşçi Konseyleri genelde faal değildir ve unutulmuşlardır. Çeşitli işletmeler için formüle edilen planların nasil tamamlanacağı hakkında tartışmalar olmaktadır; ama daha fazlasını yapma iddiası dahi mevcut değildir. Küba'nın ekonomik planlama dairesinin başkanlarından biri, Küba'nın "sosyalistliğini" ıspatlamaya hevesli bir araştırmacıya "fabrika işçileriyle ödeme dengesi meselelerini tartışmıyoruz" demiştir.(100) Zaten bugünkü durumda herhangi bir türden "işçilerin özyönetimi" sahte birşey olurdu, zira gerçek bir devrim olmaksızın, Küba'da olanlar esasta oralarda belirlenmemektedir. Mao'nun "emeğin en büyük hakkı" dediği şeye -

tüm toplumun yönetimini üstlenme ve dünyayı dönüştürme hakkına gelince,(101) ona Küba'daki boş nutuklarda dahi rastlanmıyor.

VII. Sovyet "Yardımları" Sermaye İhracından İbaretir

Bazıları, Küba'ya Sovyetler tarafından yapılan "yardım", "hibe" ve ödemelerin, sermaye teşkil etmediğini öne sürüyor. Ama incelendiğinde, bazı kuşku götürmez özellikler açığa çıkıyor.

Küba'ya yapılan Sovyet transferleri şu üç biçime bürünüyor: belirli projeler için yardım, ithalat ve ihracat metalarına elverişli fiyat verme biçiminde sübvansiyonlar, ödeme dengesi kredileri (Küba'nın ihrac ettikleri ile, doymak bilmez ithalat ihtiyaçları arasındaki farkı kapamak için). Bu biçimler pratikte oldukça içiçe geçmiştir, zira "yardımın" her türlü o denli yıkıcı olmaktadır ki, hemen ardından yeni bir "yardım" talep etmektedir.

İlkin, doğrudan kalkınmaya yönelik Sovyet bloğu "yardımı", toplam içinde en küçük payı oluşturmaktadır -bu rakam 1986'da 883.5 milyon dolardı.(102) 1980'lerin sonunda, bu paralar, 11 yeni şeker fabrikası inşasında ve Küba'nın 159 şeker fabrikasından 23'ünün modernleştirilmesinde kullanıldı.(103) Şimdiye kadar tartışılanlar gözönüne alınır, bu "yardımın" iğrenç niteliği açık olmalıdır.

İkincisi, SSCB'nin şeker alımında Küba'ya dünya piyasasının çok üstünde fiyat ödediği yolundaki ünlü gerçek aldatıcıdır. Dünya şekerinin sadece yüzde 20'sinden azı o fiyata satılmaktadır. Geri kalanı uzun vadeli sözleşmelerle veya kota temelinde ya da başka tercihli koşullarla satın alınmaktadır. Örneğin şekerin "dünya pazarı fiyatının" 0.11 ABD doları olduğu 1988'de, ABD, Filipinlerden şekerini libre başına 1.85 dolardan satın aldı.(104) ABD'nin bunu iyilikseverliğinden ötürü yaptığını iddia etmek zor olur. Siyasi kaygılar bir yana, bu tür uzun vadeli piyasa üstü fiyat düzenlemelerinin avantajları vardır, çünkü böylece güvenilir miktar ve kalitede şeker güvenilir bir zamanda teminat altına alınmış olur, ki bu dev rafinerilerin ve muazzam pazarların aksamiyati işlemesi için büyük öneme sahiptir. Nitekim, ABD'nin hakimiyeti altında olduğu dönemde, ABD Küba'ya sürekli uygun fiyattan ödeme yapmıştır.

Biraz Küba-yanlısı bir iktisatçıya göre, 1960'ların başlarından 1976'ya kadar SSCB'nin şeker için Küba'ya ödediği toplam ortalama fiyat, dünya pazarı fiyatının üstünde, ama ABD'nin aynı dönem zarfında ithal şekerine ödediği ortalama fiyatın altındaydı.(105) Bu tarihten sonra, Sovyet ödemeleri, ilk zamanlarda daha yüksek olan ama meta fiyatlarının dünya pazarındaki hareketi ile birlikte düşme eğilimi gösteren şeker fiyatlarına yolaçan bir dizi karmaşık ve değişen düzenlemelere göre belirleniyordu. 1980'lerin başında ve sonlarındaki Sovyet fiyatları ABD'nin ödediği ortalama fiyatların üstündeydi. Kamuy şekerinin dünya pazarı fiyatının 0.075 dolar ettiği 1987'ye gelindiğinde, ABD tercihli üreticilerine libre başına 0.21 dolar öderken, SSCB Küba'ya pesonun resmi kuruna göre 0.37 dolar(106) -eğer peso dünya pazarındaki gerçek dolar değeri üzerinden ifade edilse, belki de ABD'den daha az- ödüyordu.(107)

Dahası, Sovyet alımlarının büyük bir bölümü döviz ile değil Sovyet malları ile ödenmektedir. Bizzat Küba Merkez Bankası tarafından yapılmış olan da dahil birçok araştırmanın gösterdiği gibi, Sovyetlerin tahakkümü altındaki pazarlara gönderdiği mallara ödenen ortalama fiyat aynı kalitede mallar için dünya pazarında ödenen fiyatların iki katıdır.(108) Sovyetlerin Küba'ya yaptığı bu tür "yardımın", Sovyetlerin Küba'dan artı-değer sızdığını gizlediğini görmek için bu kadar ileri gitmeye dahi gerek yoktur.

Üçüncüsü, Küba'nın (1976'da toplam 5 milyar dolara ulaşan) ticaret açığını kapamak için SSCB'nin verdiği krediler vardır.(109) Bunlar, uzun-vadeli (10-12 yıl), nispeten düşük faizli (yüzde 2-3), ve şeker veya diğer ihrac malları ile ödenebilir olduklarından, çoğu zaman Sovyet "yardımının" bir başka biçimi olarak görülmüştür. Fakat ister uzun isterse de kısa vadeli olsunlar, krediler, Lenin'in ifade ettiği gibi, emperyalistlerin "öküzün derisini iki kez yüzmek" için başvurduğu birlinen bir araçtır: ilkin bir ülkeyi eşitsiz ticaret koşullarıyla soyarak, ardından bu soygunu finanse etmek için kullanılan borçları faiziyle ödeme zorunda bırakarak.(110) Bu borçların genelinde eşitsiz ticareti korumada oynadıkları rolden ötürü, görünürde düşük faiz oranları bir anlam ifade etmemektedir. Şayet bugünkü ekonomik şartlar SSCB'yi verdiği borçların ödemelerini ve faizlerini geçici olarak durdurmak zorunda bırakmışsa, bu, Küba'ya verdiği borçlara ilişkin olarak Batı Avrupalı ve Japon emperyalistlerin karşı karşıya oldukları duruma benzer, ve ABD'nin Küba'nın Latin Amerika'daki komşuları ile ve diğer yerlerdeki ilişkilerinde yapmak zorunda olduklarından farklı değildir.

Küba'nın SSCB ile arasındaki düzenlemeleri avantajlı bulmadığı, Sovyet bloğu ile olan uzun-vadeli sözleşmelerini karşılamak için gerekli olan fazlasını hasat ettiği yıllarda ürün fazlasını mantığı zorlayan fiyatlarla Batıya satması gerçeğinde de görülebilir, zira Sovyet fiyatlarını geçmekle Küba görünürde zarar etmektedir.(111) Bir ölçüye kadar, bu, Sovyetlerin, Küba'ya ihtiyacı olan miktarda ve kalitede mal her zaman temin edememesinden ötürüdür, ama aynı za-

manda göstermektedir ki, Küba, Batı ile arasındaki gerçek ticari koşulları Sovyet bloğu ile arasındakinden daha elverişsiz görmemektedir.

Şekerden sonra, Küba-Sovyet ticaretinin en önemli bileşeni petroldür. Petrol fiyatlarının yüksek olduğu 1970'lerin sonlarında ve 1980'lerin başlarında Sovyetler Birliği Küba'ya dünya pazarı fiyatlarının altında petrol sattı; petrol fiyatlarının düşük olduğu 1980'lerin ortalarında ise Küba Sovyetlere dünya pazarı fiyatlarının üstünde ödeme yapmak zorunda kaldı.(112) Küba Sovyetler'den, ihtiyacı olandan daha fazla petrol ithal etmektedir, bu petrolü de SSCB'ye yaptığı şeker ihracatının üçte birini ödemektedir.(113) Küba daha sonra bu petrolü dünya pazarı fiyatlarıyla yeniden-ihrac etmektedir. (Aslında çok az miktarda petrol el değiştirmektedir. Sovyetler, Doğu Avrupa'daki rafinerilerindeki petrolün belirli bir miktarını, Venezuela rafinerilerindeki aynı miktarda petrolle değiştirmektedir. Daha sonra, Sovyetler Venezuela'nın Avrupa'daki müşterilerine, Venezuelalılar da Küba'ya petrol temin etmektedir - Küba da bu petrolü, ihtiyaçlarını doğrudan Venezuela'dan temin eden diğer Latin Amerika ülkelerine satmaktadır.) Bunun yanı sıra, SSCB, Küba nikeline, sübvansiyonlu telakki ettiği fiyattan ödeme yapmaktadır.

Bu ticaret sistemi Batıdaki kadar iğrençtir, ve bazılarının ileri sürdüğü gibi, kullanım değerlerinin takası ile hiçbir alakası yoktur. Örneğin, şekerin dünya pazarı fiyatının aşırı ölçüde düştüğü 1983-1985'te, Küba elindeki dolarlarla Dominik Cumhuriyeti'nden şeker aldı, bu sayede Küba, orada şekerin bu denli ucuz malolmasına yolaçan ve Haiti'li tarım işçilerinin maruz kaldığı kölecilik-vari şartlardan kâr temin etti, sonra bu şeker petrol karşılığı SSCB'ye sattı, ardından da bu petrolü daha fazla dolar elde etmek için uluslararası piyasada sattı. Şeker hasadı ister iyi ister kötü olsun, öyle görünüyor ki Küba, dolarları rublelerden daha değerli buluyor.

Dünya petrol fiyatları 1973'ten sonraki on yıl içinde on misli arttı, SSCB'nin Küba'ya verdiği fiyat sadece iki kat arttı. SSCB'de petrol üretim fiyatlarının aşırı ölçüde değişmediğinden olacak ki, sonuçta Sovyetler, bu ticaret düzenlemelerinin bütünsel kârlılığını gözönünde bulundurarak, (ister şeker alımları ister petrol satışı olsun) tek bir ticaret dalında azami kârden daha azına razı oldu. Eğer sadece, bir ton Sovyet petrolü almak için kaç ton şeker gerektiği şeklindeki ilişkiyi gözönünde bulundurur, ve her iki metanın da diğer pazarlardaki olası değerini gözardı edersek, Küba-Sovyet ticaretinin şartları 1977'den 1982'ye kadar yarı yarıya kötüleşmiştir.(114)

Bugünkü ve gelecekteki petrol gelirlerinin gücüne dayanan Küba, tıpkı birçok Üçüncü Dünya ülkesi gibi, 1970'lerin sonlarında "borç-önderliğinde gelişme" stratejisini benimsedi. Kağıt üzerindeki muazzam Sovyet "yardımına" rağmen, 1988'e gelindiğinde Küba'nın ABD bloğu ülkelere olan borcu 5.7 milyar dolara ulaştı. Bu, kişi başına düşen borç temelinde, aşağı yukarı Dominik Cumhuriyeti'ninki ile mukayese edilebilir.(115) 1986'dan itibaren, Küba artık faiz ödemelerini yapamıyordu. Batı bloğundaki benzeri ülkelerde kriz başlatan faktörlerin -özellikle de uluslararası piyasada çoğu hammadde fiyatlarının genel çöküşü ve Batı emperyalizmine ödenecek borç faiz oranlarındaki yükselmenin- aynısı karşısında Küba'nın son derece korumasız olduğu kanıtlandı. Aynı zamanda, Küba'nın petrolü ve Batı bloğu şeker satışları dolar üzerinden işlem gördüğünden, dolar Batı Avrupa kurları karşısında değer kaybettiğçe, Küba'nın Avrupa ülkelerine olan dolar borcunun yükü ezici hale geldi. Küba'nın ABD ile hiçbir ticareti yok, ama dolar yine de intikamını aldı.

Küba, ticaret dengesi ve genel borç durumuna ilişkin hiçbir istatistik yayınlamamaktadır. CIA tarafından yayınlanan istatistikler, bu konuda en çok başvurulan bilgi kaynağı durumundadır. Bu istatistikler, Küba'nın ödenmemiş Sovyet kredilerinin 1986'dan itibaren 8.2 milyar dolara vardığını öne sürmektedir. Eğer bu rakam doğruysa, ve Küba'nın Batı'ya olan 5.7 milyar dolarlık ödenmemiş borcu da buna eklenirse (ki ödenmemiş faizler sermayeye dönüştürüldüğü için taze paranın kıt olduğu ortamda, bu borç giderek yığılmaktadır), bu Küba'yı Üçüncü Dünya'nın en yüksek dış borç/GSMH oranına sahip ülkelerinden biri yapar.

Küba'nın Sovyetler Birliği'ne kaç "mal olduğuna" ilişkin CIA tahminleri, petrol ve şeker dünya pazarındaki değerlerine göre hesaplayarak ve bununla gerçekte ödenen sübvansiyonlu fiyatlar arasındaki farkı hesaba katarak, bu rakamı kasten şişirmektedir. Bu temelde, SSCB'nin 1976-1982 arasında Küba'ya yılda ortalama 2.5 milyar dolar aktardığını iddia etmektedirler.(116) Fakat CIA tahminlerinin tersine, ABD Ticaret Bakanlığı için yazan bir akademisyen ekibi şu sonuca varıyor: "Küba'ya yapılan bir sübvansiyonmuş gibi görünen şey aslında SSCB için de kazançlı olmaktadır. Bundan kimin daha kazançlı çıktığını belirlemek ise zor."(117)

ABD hükümetinden, emperyalizmin işleyişini teşhir etmesini bekleyemeyiz. Ancak Sovyet-Küba ticareti ve mali ilişkileri, şimdiye kadar yayınlanan tahlillerin hiçbirinde tamamen aydınlatılmamış olan karanlık bir tablo sunmaktadır, çünkü birçok faktör hala gizli tutulmaktadır veya tespiti zor olmaktadır. Sovyetlerin (ticari) işlemlerinde neden bu yolu seçtiği sorusu ortaya atılmıştır; en makul tahminle, tam da işin içyüzünü bu denli iyi gizlediğinden ötürüdür di-

yebiliriz. Sovyetler ve onun Küba'lı kompradorları, aralarındaki ilişkinin gerçek içeriğini gizleyen hesaplama metodlarını bilinçli olarak seçmişlerdir.

Guevara'nın ve onun takipçisi olan "bağımlılık teorisi" yazarlarının yaptığı gibi, emperyalizmin, eşitsiz ticaret koşulları veya başka araçlar aracılığıyla zengin ülkelerin-yoksul ülkelere değer sızdırmalarından ibaret olduğunu düşünmemeliyiz. Marksist olduklarını söyleyen az sayılmayacak sayıda kişi, SSCB ile Küba arasındaki ilişkilerde hiç emperyalizm göremiyorlar, çünkü emperyalist tahakkümün sadece "az gelişmişliğin gelişmesine" yolaçacağını, belirli bir derecede büyüme ve sanayileşmeye yolaçamayacağını varsayıyorlar. Oysa emperyalist tahakküm, tahakküm altında olan bir ülkede ekonomik büyümeyi hiç de dışlamaz. Emperyalizmin önemli özelliklerinden birisi, Lenin'in işaret ettiği gibi, sermaye ihracıdır.(118) Bu, emperyalistlerin tahakkümü altındaki ülkelerde geliştirilen işletme ve endüstrilerin vs., hukukun ve ismen emperyalistlere ait olması gerektiği anlamına gelmez. Sermaye ihracıyla geliştirilen şey, ezilen ülke ekonomisinin giderek artan miktarlarda sektörünün emperyalist sermayenin uluslararası kanallarına entegre edildiği ve esas olarak onun ihtiyaçlarına cevap verdiği bir üretim ilişkisidir. Emperyalist tahakküm şartlarında ne kadar ekonomik büyüme gerçekleşirse, ülke ekonomisi o kadar eklemsizleşir ve çarpıklaşır. Sovyetler Küba'ya sermayesini petrol, makina ve kimyasal maddeler biçiminde ihraç etmektedir, ama bu onun sermaye vasfını ortadan kaldırmaz, o yine de sermayedir. Sonuç, bağımlılık ilişkilerinin genişletilmiş yeniden üretimidir. Sermaye, Küba'da sadece emperyalist sermayeye tabi olduğu ölçüde birikir, ve sadece sermayenin uluslararası kanallarının içerisinde, yani, Küba'daki sermaye alanında Küba'nın kendi sermayesi değil emperyalist sermaye olduğu ölçüde işlevini görebilir.

VIII. "Bağımlı Sosyalizm" Diye Birşey Olabilir Mi?

"Küba sadece devrimden vazgeçmenin acısına katlanarak bağımlılıktan sakınabilirdi" -bu, Küba'yı savunuların sık sık başvurduğu bir tartışmadır. "Küba'nın kayda değer başarıları"na değin bir Fransız yazar, cevap beklemeden şöyle soruyor: "Ne pahasına? Dönem dönem fırtınalı ilişkilere rağmen, SSCB'nin yanında yer alma (pahasına). Ama ABD'nin saldırganlığı ve uyguladığı ekonomik abluka karşısında Havana ne yapabiliirdi ki? Hiçbir ülke ekonomik otarşi içinde yaşayamaz, özellikle de ekonomik alışverişi, tüm kapıların aniden üzerine kapandığı tek bir mahsule -şekere- dayanıyorsa. Tek alternatif devrimden vazgeçmektir. Kastro ve Kübalılar bunu asla yapamazlardı. Üçüncü Dünya halkı kendisini yoksulluk ve ulusal eziklikten kurtarmak istiyor."(119)

Bu tartışmadaki varsayımına göre, Küba ABD'den koptuğunda (veya ABD Küba'dan koptuğunda), "devrim" görevlerini tamamlamıştı. Batista ve ABD-yanlısı latifundistalar ve kompradorlar alaşağı edilip, ABD suratına tekneyi yediğinde, bu gerçekten büyük bir adım, bir devrimdi. Ancak emperyalizm, komprador bürokrat kapitalizm, köleci toplumun ve feodalizmin kalıntıları kovulup atılmamış. Bunlar hala Küba'daki ekonomik yaşamın örgütlenişinin (dolayısıyla son tahlilde siyasi yaşamın da) temelini oluşturmaya devam etmektedir. Bu nedenle devrim, kalıcı bir köklü değişiklik gerçekleştirilememiştir, ve önderleri yeni bir karşı-devrimci hakim sınıf haline gelmişlerdir.

"Mülkiyet sistemi", diye vurguluyor daha önce alıntı yaptığımız Çin ders kitabı, "toplumsal bir ilişkidir... Marks bir zamanlar Aristo'nun şu ifadesine yer vermişti: 'Efendinin statüsü, kimin köleyi satın aldığından ziyade kimin ona hükmettiğine dayanır.' Marks şöyle devam etmişti: 'Kapitalistin statüsü, sermayenin sahibi olmasından ziyade -ki bu, ona emeği satın alma gücünü verir- emekçiyi, yani ücretli işçiyi, üretim sürecinde kullanma gücüne sahip olmasına dayanır.' (120) Bir başka deyişle, eleştirimiz, Küba'nın sermaye sahibi emperyalistlerle ilişkiye girmiş olması değil, bundan ziyade, Küba'nın emekçi halkının, sadece (yabancı) sermayenin birikimine yaradığı müddetçe çalışabildikleri ve emeklerinin tüm meyvelerinin tepelerinde ve karşılarında duran bir sermaye yapısını inşa etmek için harcandığı toplumsal bir ilişki içinde hapsolmaya devam etmesidir. Küba'nın emekçi halkı, ev bir başkasına ait olduğu müddetçe, yaşadıkları evin efendisi olamazlar.

Küba'da Küba halkına ne kadar az değer verildiğini sanki daha canlı bir şekilde ispatlamaya iyice kararlıymış gibi, Kastro, yılda, bugünkü ihracat gelirlerinin yüzde 40'ını oluşturan 400 milyon dolar gelir getirecek turizm planlarını açıklamış bulunuyor.(121) Valiz diye şadıkları tüm toplumsal ilişkiler ve ellerinin altındaki tüm dolarlarla emperyalist ülkelere gelen nispeten imtiyazlı yaklaşık iki milyon turist varlığı bir yana, sırf kaynakların ve toplumun maddi örgütlenmesi açısından dahi, böylesi bir temelde sosyalist bir toplum nasıl inşa edilebilir ki? Emperyalizmin turistlerinden geçinen bir ülke, dünya devrimini nasıl destekleyebilir? Eğer dünya devriminin ilerlemesini desteklemiyorsa, emperyalizmin dünyaya empoze ettiği eşitsiz gelişmenin üstesinden nasıl gelinebilir ve dünya nasıl komünist olur?

Turistik bir sömürge komünizm inşa etmek, bir şeker kamışı plantasyonunda komünizm inşa etmekten daha zor değildir, ama meselelerin saçmalığı daha da ortaya çıkıyor. Tek bir mahsule dayalı tarım temelinde sosyalist ülke inşa edilemez, ama mesele bundan daha derindir. Çin'de yayınlanan politik-ekonomi kitabının açıkladığı gibi, sosyalizmde "toplumsal üretimin niteliği değişti... Sosyalist üretimin amacı proletarya ve emekçi halkın maddi ve kültürel yaşam seviyesini yükseltmek, proletarya diktatörlüğünü pekiştirmek, ulusal savunmayı sağlamlaştırmak, ve dünya halklarının devrimci mücadelelerini desteklemektir. Nihayetinde, sınıfların ortadan kaldırılmasına ve komünizmin gerçekleştirilmesine hizmet etmelidir." (122)

"Üretim amacından kastedilen, ekonomiye ve topluma önderlik eden siyasi çizgidir. Mao'nun önderliği altında, Çin'in ekonomik inşası "savaşa hazır ol, doğal afetlere hazır ol, ve herşeyi halk için yap" (123) stratejisini izledi. Mao aynı zamanda şöyle der: "Leninizmin bakış açısına göre, tek bir sosyalist ülkede nihai zafer, sadece o ülkenin proletaryasının ve geniş halk kitlelerinin çabalarını gerektirmekle kalmaz, aynı zamanda dünya devriminin zaferini beklemek zorundadır..." (124) Bu, Çin'in ekonomisinin nasıl geliştirileceği yolunda bir dizi stratejik karar alınması anlamına geliyordu.

"Devrimden vazgeçmemek", emperyalizme karşı savaşta gerçekten sebat etmek ve devam etmek ne anlama gelir? İşte bu, tüm üretim ilişkilerinin mümkün olan en büyük devrimci dönüşümünü, aynı zamanda hem üretim ilişkilerinin daha ileri dönüşümünü, hem de her ülkede her dönem nihayetinde devrimin sınırlarını belirleyen üretici güçlerin gelişmesinin önünü açmak için üst yapının (siyaset alanı, ideolojik, kültür vs.) durmaksızın dönüştürülmesini ihtiva etmelidir. Bağımlı gelişme, sınıflar ve sınıf farklılıklarını, kafa ile kol emeği, şehir ile kırsal, ve sanayi ile tarım arasındaki çelişkileri, ve birbirini izleyen çeşitli sömürü biçimleri ile ilişki içinde ortaya çıkan erkeklerin kadınlar üzerindeki hakimiyetini ortadan kaldırmak için gereken maddi şartların geliştirilmesine ters düşer. Her alanda emekçi halkın kendi yeteneklerine ve inisiyatifine dayanmadan, emekçi halkın bilincini dönüştürmek ve onların diktatörlüğü altında toplumu başaşağı çevirmek mümkün değildir.

Dahası, bugünün dünyasında hiçbir ülke, emperyalist sistemden ekonomik, siyasi ve askeri olarak tecrit olma anlamında "otarşik" olmadığına göre, emperyalizm tarafından empoze edilen ve dünyayı ezen ve ezilen uluslara bölmüş olan çerçeveden kopmak, sadece dünya devriminin ilerlemesi için elden gelen herşeyi yapmakla mümkündür, ve sosyalist bir ülkenin ekonomik inşasında bu da hesaba katılmak zorundadır. Devrimci proletarya, değer yasasının -metallerin barındırdıkları toplumsal olarak gerekli emek-süresine göre değişiminin- süregelen varlığını kabul etmek zorundadır ve ekonomik planlamasında bunu hesaba katmalıdır. Fakat neyin nasıl üretildiğini bu yasa belirleyecek olursa, bunun anlamı, kapitalizmin tüm sömürü ilişkilerinin genişletilmesi yeniden üretimi olacaktır. O zaman ezen ve ezilen uluslar arasındaki de dahil, toplumsal eşitsizliklerin üstesinden gelinmesinin çok pahalıya mal olacağı düşünülecek ve bunlar devrimin hedefi haline getirilmeyecektir. Emperyalist ülkelerdeki ileri üretici güçler ve beraberinde gelen mamül malların ucuzluğu ve diğer avantajlar, bağımlı ülkelerdeki devrimcilerin emperyalizme teslim olmaları için neden değil, tersine niçin her yerde muzafer olana dek dünya devrimini ilerletmek üzere ellerinden gelen herşeyi yapmaları gerektiğinin sebeplerindendir.

Araştırmaları ile Küba'nın ekonomik gerçekliği hakkında bazı güçlü veriler ışık tutan, ama bunda yine de iyi birşeyler görmek isteyenler tarafından ortaya atılmış bir kavram olan "sosyalist bağımlılık" (125) diye birşey olamaz. Küba'nın karşı karşıya olduğu çelişki, ya kendi gücüne dayanma ya da enternasyonalizmin çelişkisi değil, bağımlılık veya enternasyonalizm çelişkisi idi, zira bir Üçüncü Dünya ülkesi kendi ekonomisini ne kadar emperyalist tehditlere ve saldırganlığa karşı koymasını sağlayacak tarzda inşa ederse, o kadar dünya devrimine hizmet eder. "Bağımlı sosyalizm" mümkün değildir, çünkü bağımlı bir ülke sosyalizmin görevlerini yerine getiremez.

Küba'nın "dünyanın son sosyalist ülkesi" olma yolunda Kastro'nun boş nutukları, sözkonusu görevlerin ciddiyetle kabul edilmesini değil, ülkenin, ya da daha ziyade komprador bir kliğin zavallı dar şahsi çıkarlarının pervasız bir şekilde dile getirilmesini temsil ediyordu. Küba'yı 1962'deki "Küba roket krizi" sırasında bir piyon olarak kullanması da dahil, Sovyet sosyal emperyalizminin son 30 yıl boyunca izlediği Çekoslovakya işgalinden Afganistan işgaline kadar uzanan tüm suçlarından sonra -ki Kastro bunların hepsini yüksek sesle övdü-; Küba'nın da içinde yer aldığı tüm gerici Sovyet müdahalelerinden sonra -ki bunlara Kastro'nun ilkin asker temin ettiği, ardından da Sovyetler onlarla işini bitirdiğinde bu askerleri sadakatle geri çektiği Afrika girişimleri de dahildir- şimdi de Kastro, Küba ile hesaplarını daha sıkı tutma eğiliminde görünen Sovyetlerin "sosyalist" olduğundan şüphe ettiğini söylüyor!

Kastro, Küba'yı savunma düşüncesiyle, Sovyetlerin bedavaya verdiği silahlara kucak açtı. Otuz yıl içinde, Sovyetlerin dış politikta amaçları haricinde, bu silahlar hiçbir zaman kullanılmadı. Çok yeni olan bir otomatik tüfek üretimi tesisi haricinde, Küba kendi silahını imal etmemekte, edememektedir. Hem silahları kimin kontrol ettiği

anlamında, hem de gerçekte, Küba hala kendi silahlarına sahip değildir, sadece Sovyetlerin silahını elinde tutmaktadır.

Küba'da son dönemlerde hissedilen zorluklara değinen Kastro, "tarihteki en büyük imparatorluğun doksan kilometre ötesinde ve sosyalist kamptan 10,000 kilometre uzakta" bir devrim yapmanın yükünden şikayet ediyordu. (126) Ama nedense, SSCB, Küba'nın ABD karşısında coğrafi korumasızlığını daha da arttıran bağımlı gelişmeyi empoze etme konusunda hiç de o kadar uzaklardaymış gibi değildi. Kastro'nun ekonomik ve askeri politikaları öyle bir duruma yönlendirmiş ki, Küba'nın tek gerçek savunma hattı Sovyetler Birliği'dir. Bugün, kendisini SSCB'ye sattığı çekin karşılıksız çıkma ihtimali karşısında şikayet etmeye hakkı yoktur.

Bazılarının ileri sürdüğü gibi, şu belki doğrudur ki, şayet Küba başlangıçta Sovyetlerin desteğini almasaydı, ABD Küba'yı belki de çoktan işgal etmişti. Ancak ABD'nin, 1960'larda tam-tekmil bir işgalin ve Küba'da uzatmalı bir savaşın neticelerini göze almaya hazır olmadığına dair delil mevcuttur. Kruşçev'in 1962'de Küba'ya Sovyet roketleri yerleştirmesinde amaç, adayı korumaktan çok, ABD karşısında üstünlük elde etmektir. Ardından gelen Vietnam işgali ABD'nin kana susamış olduğuna dair hiçbir kuşkuyla yer vermiyor, ve ABD'nin 1965'te Dominik Cumhuriyeti'ni işgal etmesi kendi "arka bahçesini" sağlama almaya kararlı olduğunu gösteriyordu, ancak ABD'nin aynı anda kaç tane savaşı birden yürütmeye muktedir olduğu ve bunun ABD emperyalizmi açısından ne tür neticeler doğuracağı tartışılabilir. Ne de olsa, ABD Vietnam'da girdiği savaşı kaybetmiştir.

Eğer Küba daha devrimci bir yol izlemiş olsaydı rejimin varlığı güvence altına alınmış olurdu diye birşey hiçbir Marksist kitapta yazılı değildir. Sosyalizm koca Sovyet Rusya'da ve Çin'de devrildiğine göre, ABD'nin burnunun dibindeki bu küçük Karayip adasında ayakta durabileceğinin kesin olduğu söylenemez. Küba halkının ABD ile birçok bağıları vardır, ve belki de bazı kesimler ABD emperyalizmi ile birliklilikleri sayesinde zevkini tattıkları nispeten yüksek yaşam standartını kaybetmelerini yediremeyecekler, hatta daha geniş kesimler dahi ABD'nin tehditlerine ve sunduğu cazibelere karşı direnemeyeceklerdi. Ama bu bile iki yönlüdür, zira eğer ABD Küba'da kendi adamlarına sahiptiyse, Küba'dan ilham alan Karayip ve Latin Amerika'daki, hatta ABD'dekiler de dahil milyonlarca kitleyle, Küba'da dışarda "kendi adamlarına" sahipti (veya sahip olabilirdi). 1960'da BM'deki konuşmasından sonra, artan resmi ABD düşmanlığı ortamında, New York'un Harlem semtindeki oteli önünde Kastro'yu binlerce kitle selamlamıştı. Küba, bir ihtimal ABD ile savaşa tutuşup kaybedebilirdi. Ancak bir diğer ihtimale göre de, eğer Küba gerçek bir devrim yoluna koyulsaydı, ve revizyonizm yerine Marksizm uğruna savaşmış olsaydı, neticeleri muazzam olabilirdi.

"Bağımlı sosyalizm" düşüncesine göre, Kastro rejiminin, çoğu zaman tatsız olduğu kabul edilen SSCB ile ilişkileri, "Amerika kıtasının ilk kurtarılmış toprağını" korumak ve geliştirmek için ödenen fiyattır. Kastro'yu öven yeni bir çalışma, onun Sovyetlerin Çekoslovakya işgali lehine yaptığı bir konuşmayı aktarıyor: "Eğer Yankee emperyalizmi ülkemize saldırırsa, hatta saldırma tehditinde bulunursa, (Sovyetler) Küba'ya Varşova Paketi birliklerini gönderecek mi?" Bak, diyor yazar, Kastro aslında SSCB'yi sevmiyordu: "Küba'yı basit bir şekilde Sovyet politikalarına tabi kılmaktan ziyade, Kastro, Küba'nın Çekoslovakya işgaline verdiği desteği, ABD emperyalizmine karşı Küba için daha sağlam bir Sovyet koruması elde etmek amacıyla taktik olarak kullanıyordu." (127)

Kastro'nun niyeti pekala bu olabilirdi, ama Küba tecrübesi göstermektedir ki, revizyonizm ve milliyetçilik ideolojik olarak birbiriyle bağdaşmakla birlikte, pratikte, Kastro'yu "Küba'nın" hatırı için dünya halklarını satmaya götüren bakış açısı, aynı zamanda Küba halkının geniş çıkarlarını da satmasına yönlendirmiştir. Kastro ve çevresinin görüşleri bazı milliyetçi eğilimler taşınmış olsa da, dünya devrimi ile birlikte Küba toplumunun tepeden tırnağa dönüşümünü gerçekleştirilemezlerdir.

Mao'nun işlerle varguladığı gibi, bugünün dünyasında, ezilen ülke burjuvazisinin hiçbir kesimi (feodalizme ve emperyalizme karşı) demokratik devrimin görevlerini yerine getiremez; yeni-demokratik devrim bütünsel proleter-sosyalist dünya devriminin bir parçasıdır. (128) Gerçi böylesi ülkelerde burjuva güçler emperyalizm ve feodalizm tarafından empoze edilen üretim ilişkileri ile sürekli çatışmaya girecek olmalarına rağmen, eğer önderlik etmelerine izin verilirse, ki bunu sürekli deneyeceklerdir, çıkarları ve bakış açıları devrimi yenilgiye götürecektir. Ezilen bir ülke ekonomisinin nicel "gelişmesini" kendi başına en üstün şey olarak telakki eden milliyetçi bir bakış açısı, o ülkenin kendisini emperyalizmin tahakkümünden kurtarmasına rehberlik edemez. Mao'nun "Çin'i sadece sosyalizm kurtarabilir" sözü, Küba için de geçerlidir.

1966'daki Üç-kıtasal Kongre'de, Kastro Mao'ya saldıran ünlü konuşmasını yaptı: "Şayet biyolojik kanun gereği bu ülkeyi yönetme kapasitemizi yitirmeye başlarsak, yerimizi, bunu bizden daha iyi yapacak olanlara nasıl bırakacağımızı bilelim." (129) Bu konuşmanın, o zamanlar kendisinin şimdiki yaşından daha yaşlı olmayan Mao'nun, Çin'i Küba'nın izlediği yoldan götürmeyi isteyen Çin Partisindeki revizyonist liderlere karşı ölüm-kalım savaşı verdiği, proleter dünya

devriminin şimdiye kadar eriştiği en ileri nokta olan Büyük Proleter Kültür Devrimi'nde Çin gençliğini ve bu sayede milyonlarca Çinli kitleyi ayaklandırdığı döneme rastgelmesi bir tesadüf değildi. İki karşıt yol bundan daha açık birbirinin karşısına dikilemezdi. 1989'da, Küba Partisi basını, Mao'nun haleflerinin deyrilmesine önderlik eden Teng Siao-ping tarafından gerçekleştirilen Tienanmen Meydanı Katliamını ateşli bir şekilde destekleyecekti.(130.)

Marks, Lenin ve Mao'nun bakış açısı ve metodu ile silahlanan ve Küba toplumunun en çok sömürülen ve ezilenlerini kendisine temel alan yeni bir Kübalı nesil, uluslararası komünist hareketin bir parçası olarak, ülkenin horlanmasının ve ezilmesinin tek çözümü olan gelecekteki gerçek komünist devrime önderlik edene kadar, Küba'daki üretim ilişkileri ve tüm toplumsal ilişkiler devrim için haykırmaya devam edecektir. Ancak o güne dek, Küba, proletarya ve dünya ezilenlerine kötü örnek olarak hizmet etmelidir. Onun dersleri, özellikle diğer ezilen ülkelerde ama aynı zamanda emperyalist ülkelerde de devrimci süreci başından sonuna dek ilgilendirdiğinden, hem uzun, vadeli hem de güncel öneme sahiptir.

Dipnotlar

53. Aktarmayı yapan, Brian H. Pollitt, "Sugar, Dependence and the Cuban Revolution -Şeker, Bağımlılık ve Küba Devrimi", *Development and Change -Gelişme ve Değişim* (Den Haag) 2 Nisan 1986.

54. "Çin'cilik -Guevara'cılık" terimi ilk kez 1970'lerde Carmele Mesa-Lago tarafından kullanıldı, ve en son olarak esasta Mesa-Lago ve diğer Kastro karşıtı Küba bilimcilerinin tezlerini çürütmeye yönelik olan *Cuban Political Economy -Küba'nın Politik Ekonomisi* (Andrew Zimbalist, ed., Boulder ve Londra: Westview Yayınevi, 1988) adlı kitapta yeniden tekrarlanıyor. Mesa-Lago ve Zimbalist, Küba'nın ekonomik performansı konusunda yapılan bir tartışmada, ilki genelde olumsuz, ikincisi genelde olumlu olmak üzere, iki zıt kutbu temsil etmelerine rağmen, temel tahlil yöntemleri birçok açıdan birbirine benzemektedir.

55. K.S. Karol, *Guerrillas in Power -Gerillalar İktidarda* (New York: Hill ve Wang, 1970) s. 542

56. Mao Zedung, *Sovyet İktisadının Eleştirisi* (New York ve Londra: Monthly Review Press, 1977) s. 98-99.

57. Kay tarafından aktarılıyor, s. 1247. Kay, Küba'nın ekonomik planlamasının evrimi konusunda faydalı bir değerlendirme yapıyor.

58. 1983 yılı için Carl Henry Feuer, "The Performance of the Cuban Sugar Industry, 1981-1985 -Küba Şeker endüstrisinin Performansı, 1981-1985", Zimbalist (1987), s. 69. Şekerin Küba ihracatındaki yüzdesine ilişkin son yıllarda yapılan tahminler daha yüksek rakamlara işaret ediyor, genellikle yüzde 80'lere. Bakınız Economist Intelligence Unit Country Profile: Cuba, 1988-1989 (Londra:1988), s. 23.

59. Mesa-Lago, s. 82.

60. 1986 ve 1987'de EIU Country Profile, s. 13'te aktarılan Banci Nacional de Cuba rakamlarından hesaplanıyor.

61. age., s.12.

62. Mesa-Lago, s. 203.

63. age., s. 66 ve 158. Ayrıca bakınız Benjamin vd., V.Bölüm. 1980'lerin sonunda pirinç tayını ayda 2.3 kilo idi, yazarlar bunun genelde üç haftadan az sürdüğünü belirtiyorlar.

64. Mesa-Lago, s.37.

65. Mesa-Lago'da aktarılıyor, s. 38.

66. Granma Resumen Semanal (Havana) 22 Şubat 1989.

67. Jose Luiz Rodriguez, "Agricultural Policy and Development in Cuba-Küba'da Tarım Politikası ve Gelişme", Zimbalist, ed. (1987), s. 32'de.

68. Andrew Zimbalist ve Susan Eckstein, "Patterns of Cuban Development: The First Twenty-Five Years-Küba'daki Gelişiminin Paternleri: İlk Yirm Beş Yıl", Zimbalist, ed.(1987), s. 7.

69. Mesa-Lago, s. 72.

70. Andrew Zimbalist, "Cuban Industrial Growth 1965-84-Küba'nın Sınai Büyümesi 1965-84", Zimbalist, ed. (1987), s. 88.

71. Mesa-Lago, s. 72.

72. Fundamentals of Political economy-Politik Ekonominin Temelleri (Şanghay:1974, İngilizcesi, M.E. Sharpe, White Plains, New York), s. 378.

73. age., s. 377.

74. age., s. 338.

75. age., s. 378.

76. Feuer, s. 106.

77. Yiyecek ve tütün, 1982-1984 arasında Küba ihracatının ortalama yüzde 17'sini oluşturuyordu. EIU Country Profile, s. 24. Buna karşılık, bu ortalama 1959-1975 arasında yüzde 23 idi. Mesa-Lago, s. 86.

78. 1978'de ihracatlar yüzde 35 idi 1946-1958 arasında ise, bu ortalama yüzde 25.7 idi. Ekonominin ihracata ayrılan payı 1978'de (yüzde 33.8) 1946-1958 ortalamasından (yüzde 30.6) daha yüksekti. Kastro'dan önceki rakamlar Gayri Safi Milli Hasıla, sonrakiler ise Gayri Safi Maddi Hasılat olarak veriliyor, ve hesaplama yöntemlerindeki değişiklikler bazı çarpıtmalara yol açıyor, ancak genel gidişat göstergeleri değişmiyor. Mesa-Lago, s. 79.

79. Claes Brundenius, "Developments and Prospects of Capital Goods production in Revolutionary Cuba-Devrimci Küba'da Gelişme ve Üretim Malları Üretme ihtimalleri", Zimbalist, ed. (1987), s. 106.

80. EIU Country Profile, s. 18.

81. age., s. 18-19.

82. age., s. 24.

83. age., s. Pollitt, "Sugar, Dependency and the Cuban Revolution-Şeker, Ba-

ğımlılık ve Küba Devrimi.

84. Economist Intelligence Unit Country Report: Cuba No. 1 1989 (Londra, s. 17)

85. Mesa-Lago, s.84.

86. Granma Resumen Semanal, 22 Şubat 1989, GSP (Genel Toplumsal ürün), Gayri Safi İç Hasıla'nın değeri eksi doğrudan üretimle ilişkili olmayan hizmetleri yaklaşık olarak hesaplayan Küba'ya has garip bir ölçüdür.

87. Caribbean Economic Handbook (Londra: Exterminator Publications Ltd., 1985) s.82-83.

88. Economist (Londra), 4 Mart 1989, "South Korea's Miracle- Güney Kore Mucizesi", s. 93.

89. EIU Country Report, s. 2.

90. Joint Economic Committee- Birleşik Ekonomik Komite, Chine: A Reassessment of the Economy-Çin:Ekonominin Yeni Bir Değerlendirmesi, (Washington:ABD Hükümeti Yayın Bürosu, 1975).

91. Granma Resumen Semanal, 22 Ocak 1989.

92. Mesa-Lago, s. 166.

93. EIOcountry Report, s. 12.

94. Sarah M. Santana, "The Cuban Health Care System: Responsiveness to Changing Needs and Demands-Küba'nın Sağlık Sistemi: Değişen İhtiyaçlara ve Taleplere Hazırlık", Zimbalist, ed. (1987), s. 117.

95. Bakınız Benwamin vd., XI. Bölüm.

96. Mesa-Lago, s. 174.

97. Susan Eckstein, "Restratication After the Revolution: The Cuban Oxperience-Devrimden Sonraki Yeniden-Katmanlaşma:Küba Tecrübesi", Richard Tardanico, ed., Karayip Havzasında Kriz (Newbury Park, Beverly Hills, Landra, Delhi:Sage Yayınevi, 1987), s. 224-225.

98. Küba'da her 10.36 milyon kişiden 30.000'i Latin American Regional Reports: Caribbean (Londra) 12 Mayıs 1988. ABD'de 240.000 milyonluk bir nüfus içinde 674.000 (New York Times, 11 Eylül 1989)

99. Örneğin bakınız Tom Alberts ve Claes Brundenius, Growth and Equity: The Brazilian Cse in Light of the Peruvian and Cuban Experiences-Büyüme ve Adalet: Peru ve Küba'nın Tecrübeleri Işığında Brezilya Örneği (Lund Research Policy Institute- Lund Araştırma Politikası Enstitüsü, İsveç:1979), veya Brundenius'un herhangi bir çalışması.

100. Linda Fuller, "Power at the Workplace: The Resolution of Worker-Management Conflict in Cuba- İşyerinde Güç: Küba'da İşçi- İdare İhtilafının Çözümü", Zimbalist, ed. (1987), s. 152.

101. Mao Zedung, Sovyet İktisadının Eleştirisi, s. 61.

102. EIU Country Profile, s. 27.

103. Wilhelm Jampel, "Cuba: Pays-Membre du CAEM-Küba:CAEM Üyesi Ülke", Les Courrier de pay de L'est, (Paris), Kasım 1987, s. 15. "Bedava" Sovyet yardımının bir başka biçimi de inşa edilmekte olan dört nükleer santraldır, herhalde SSCB'nin, petrolünü başka ihtiyaçlar için kullanmasını mümkün kılmak amacıyla olacak. Yeni bir ada-çernobil ihtimali zaten olabildiğince kötü bir gelişmedir, ancak Amerikan savaş uçaklarının çıplak gözle görebileceği kadar yakında bulunan bir ülke için bu özellikle tehlikeli bir projedir.

104. Far Eastern Economic Review (Londra), 1 Aralık 1988.

105. Willard Radell'in çalışması, aktaran kaynak, Richard Turits, "Trade, Debt and the Cuban Economy-Ticaret, Borç ve Küba Ekonomisi, Zimbalist, ed., (1988), s. 87.

106. Andrew Zimbalist ve Claes Brundenius, "Cubanology and Cuban Economic Performane-Kübanoloji ve Küba'nın Ekonomik Performansı", Zimbalist, ed., (1988), s. 61.

107. Tutits, Peso/dolar üzerine, s. 176.

108. Zimbalist ve Eckstein tarafından aktarılan Küba Merkez Bankası çalışması, s. 20. Benzeri bir rakam Mesa-Lago tarafından aktarılıyor, s. 87.

109. Jampel, s. 16.

110. V.I. Lenin, "Emperyalizm:Kapitalizmin En Yüksek Aşaması", Cilt 2, s. 293.

111. Mesa-Lago, s. 184. Ayrıca Turits, s. 117.

112. Jampel, s. 22. Ayrıca Susan Eckstein, "Why Cuban Internationalism-Neden Küba Enternasyonalizmi", Zimbalist, ed., (1988), s. 171.

113. Turits, s. 176.

114. age. s. 175.

115. Küba'ya ait rakamlar, Latin America Regional Report: Caribbean'dan , 21 Temmuz 1988. Yaklaşık altı milyon nüfusa sahip Dominik Cumhuriyeti'nin aynı yıl 3.8 milyar dolar ödenmemiş borcu vardı. (Latin america Weekly Report (Londra), 9 Şubat 1989.

116. Turits, s. 176 ve 178. Bu rakamın ABD'nin 1986'da Puerto Rico'daki çeşitli kuruluş ve bireylere aktardığı 4.8 milyar dolar ile karşılaştırılması gerektiğini söylüyor.

117. Theriot ve Matheson, Turits'de aktarılıyor, s. 175.

118. Lenin, Emperyalizm, s. 240. Emperyalizm ve üretici güçlerin gelişmesi için 300. sayfaya bakınız.

119. Maurie Lemoine, "Quelques mots-avant l'atterrisage", aktarmayı yapan kaynak Lemoine, ed., Cuba: 30 Ans de Revolution (Paris:Autement, 1989) s.8.

120. Fundamentals, s. 272-273.

121. EIU Country Report: Cuba No. 4 1988, s. 12.

122. Fundamentals, s. 311-324.

123. age., s. 324.

124. age., s. 502.

125. Turits'in kullandığı bir terim, s. 178-180.

126. Granma Resumen Semanal, 7 Ağustos 1988.

127. Frank Fitzgerald, "The Sovietization of Cuba Thesis Revisited-Küba'nın Sovyetleştirilmesi Tezine Yeniden Bir Bakış", Zimbalist, ed., (1988), s. 148.

128. Mao Zedung, "Yeni Demokrasi Üzerine", Cilt 2, s. 346.

129. Kastro'nun 17 Mart 1966 konuşması, aktarmayı yapan kaynak Thomas, s. 1477-78. Ayrıca the Guardian'da "A Fading Star in His Own Theatre", 15 Nisan 1989.

130. The Independent (Londra), 17 Ağustos 1989.

Karıncaların Allahı var mı?

Gençler, orta yaşlılardan ve yaşlılardan daha tuhaf şeyler düşünürler. Çoğu zaman yaşlılara imkansız gibi gelen şeyler, biz gençler için olasılık dahilindedir. Aynı lisede okuduğumuz bir arkadaş, din hocasına "Karıncaların Allahı var mı?" diye bir soru sormuştu. Tabii hoca şaşakalmış, biz gülmekten ölmüştük.

Gençler "kurcalarlar". Oyunağını kırıp kurcalayan, inceleyen çocuklar gibi gençler de yaşları gereği aşk gibi, din gibi sorunları kurcalarlar. Nereden başlarsak başlayalım, kurcaladıklarımız sosyal sorunların dışında değildir. Ben de Devrimi Kurcalıyorum.

Devrimi Yaşamak Nasıl Birşey Acaba?

Bu dergiyi alıp okuduğunuza göre, sosyal sorunlara az buçuk ilginiz var demektir. Anlatacağım şeyleri kitap diliyle anlatmayı pek sevmem. Hele konu devrim olunca, bırakın kitabı anlatmayı, dinlemek bile beni sıkar. Her devrim, can-kan bedeli varılmış bir süreçtir. Bu süreçte hem egemen sınıflar hem de ezilen sınıflar büyük sıkıntılar yaşarlar. Ama en büyük sıkıntıyı, olanakları kısıt olanlar, yani halk yaşar. Beni ilgilendiren kesim ezilenler, yani halk.

Doğal olarak devrime katılan herkes, ondan birşeyler bekler. Bu beklentilerin farklı farklı olduğu da açıktır. Oturup Sovyet ve Çin devrimlerini inceledim. Şüphesiz her devrimin, çağımızda ise proleter devrimlerinin birçok ortak yanları vardır. Ama bir ortak yan benim çok ilgimi çekti: **Güç ve korku.**

Aktaracaklarımın kesin bir kavrayış sonucu yazıldığını sanmayın. Çünkü bizler proleter bir devrim yaşamadık. Anlatacaklarım okuyup inceledikten ve bir süre düşündükten sonra bulduğum şeylerdir.

Özellikle Sovyet ve Çin devrimleri ilgimi çekmiştir. Devrime gelene kadar Sovyet ve Çin halkları birkaç onyıl çaba sarfediyorlar. Tabii bu süreçler çok meşakatli. Ama devrimden sonraki zorluklar daha çok. Şunu söyleyebilirim ki, her iki halkın devrimden önce çektikleri zorluklarla, devrimden sonra çektikleri zorluklar kıyaslandığında, devrimden sonrakiler çok daha fazladır. Sovyetler Birliğinde açlık kol geziyor ve bir savaş yaşanıyor. Savaş-Açlık-RSDİP bileşeni devrimi doğuruyor. Çin de hemen hemen aynı. Açlık ve savaş bu ülkede de var. Üstelik Çin, Japonlar tarafından yağmalanıyor. Savaş-Açlık-ÇKP bileşeni ve devrim Peki sonra? Sonra da açlık var. Üstelik insanlar, devrimi ekonomik, politik ve örgütsel anlamda yaşatabilmek için daha çok çalışıyorlar. Sovyetlerde "Kızıl Cumartesi" denilen günler var. İşçiler bu günlerde ücretsiz çalışıyorlar. Çin'de de aynı şekilde siyasetler izleniyor ve komünist bilince önem verili-

yor. Neden? Sosyalizmi yaşatıp güçlendirmek ve komünizme varmak için. Daha başka fedakarlıklar da var ama ben uzun uzun şu yapıldı, bu edildi diye anlatmak istemiyorum.

Peki devrimden sonra çok daha fazla zorluk olduğu halde, bu halklar neden devrimi yaptılar? Daha da önemlisi devrimi yaşatmak için neden olağanüstü fedakarlıklar yaptılar? SSCB ve Çin Halk Cumhuriyeti ekonomik, politik ve örgütsel anlamda çok büyük başarılar elde edebilmişlerdir. Şehirleri ve kırları kollektif ve modern üretim tarzlarında inşa etmişler. İşçiler ve köylüler üniversitelerde okur olmuşlar.

Devrim, Büyük Bir Yıkım ve Büyük Bir İnşadır

Resimlere göz gezdiriyorum. 1917 SSCB, 1949 Çin Her taraf yıkıntılar içerisinde. Duvarlar delik deşik, binalar çökmüş, insanlar cılız. Ama başka birşey daha var: Devrimi yapan halk kitlelerinin gözlerindeki ağlamaklı mutluluk. Ve halk sokaklara dökülmüş. Her birey köhne düzenle beraber kafasındaki karanlıkları da yıkılmış olmanın tarifsiz sevinci içerisinde. Resmin içerisinde giriyorum. Oradayım. Yiğınla emekçi var etrafımda şimdi. Onlar gibi açım ve coşkularımı duyumsamaya çalışıyorum. Ve, Mao'nun ziyaret ettiği fabrikadayım. Nasıl da çalışıyorlar. Doğrusu şu kış sabahı kalkıp çay demlemek bile bana zor geliyor. Ama fabrikalardaki işçilerin çalışkanlığı beni utandırıyor ve bana cesaret veriyor. Köylerde yalınayak 3 öğün

turşu yiyorum ve nemli topraklarda çalışıyorum. Ne kadar zor ve ne kadar güzel. Köylüler haykırıyorlar: "Yoksulluk mücadelecilik kişiliği kamçılar". Her afeti, her kötülüğü olumluya çeviren, cesaret dolu bir felsefenin haykırışı bu. Mao Zedung Düşüncesinin vücut bulan sesi.

Devrim ne verecek ?

Devrimin yiyecek, giyecek, konut ve daha iyi bir geliş gibi gereksinimleri **ilk etapta** Veremeyeceği bir gerçektir. Hatta devrim öncesi sürece göre daha uzun ve daha zorlu bir sürecin yaşanacağını da tarih göstermiştir. Ama tarih, **Halkların Büyük Bir Yaratıcı Güce Sahip Olduğunu** da göstermiştir ve göstermektedir.

Devrimi yapan bir halkın destanimsı yaratıcılığının bir kaynağı vardır. Bu kaynak yaşamın kendisidir. İnsanın insanca yaşadığı ve bunu hissettiği bir yaşam. İnsanın "tarih öncesi" bir devri kapattığı ve insanlığını yaşadığı bir dönemeç. Bence devrimin verdiği en önemli şey budur.

Halkın gücü o kadar büyüktür ki, korkunç diye ifade edilebilir. Ve bu güç halkı oluşturan sınıfların, bireylerin bile tahmin edemeyeceği kadar korkunçtur. Halkı yüreklendiren de kendi gücüdür. Marks şöyle demiştir: "Halkı yüreklendirmek için ona kendi gücünden de korkması gerektiği öğretilmelidir"

Kardeşleri!

Yaratıcı gücümüzü öyle kullanalım ki, kendi gücümüzden bile korktuğumuzu hissedelim. ■

Ateşin çocukları uyumuştur şimdi
Kahkahalar ve fısıltılar uyumuş..
Gecenin boğruüne giren
Ve biçen kar tanelerini
tırpan hismiyle
rüzgardır

Yanıltmasın seni.
Dizelerim ısıtmasa da
Gökyüzünde kayan yıldızlarla,
Karanlığın binbir kılığıyla
doldur içini

Ağu ağü içmişken ölümleri ve ihaneti
Ateşi avucunda gizleyerek
Yak bir yosun sigarası
Yalınzsın!
Ve değilsin!
Kaç kez yaptın yaşamının
muhasibesini?

Her seferinde
Ellerin kavradı soğuk çeliği
Hissediyorum seni
Sen de hisset beni.

Hacı Hüsamettin Kesekağdı'nın Ölümüyle,

Bir Komünistin Tay Dağından Ağır Ölümü

Ölüm insan denilen harika hayvanın bir türlü kabullenemediği, içine sindiremediği bir durumdur. Yaşam ile ölüm, çelişkiler evreninin belki de en şiddetli çelişkisidir. Yaşama isteğinin ölüme direnişinden daha büyük bir direniş var mıdır? Canlılar içinde ölüme karşı en büyük direnişide insanoğlu gösteriyor. Bu direnişi, yaşam serüveninin her alanında görmek mümkündür. Aynaya bakan delikanlı beyğündeki ak telciği görünce "vay be moruklama sürecine giriyorum galiba" diye mırıldanır. Beden aynasının önüne dikilen hanımefendi boyundaki yaş halkalarını büyük bir titizlikle sayarak iç geçirir. Gözlerinin altında katmerlenen torbacıklar nineye büyük bir hüznle son yolculuğunu hatırlar. Yatağında can çekişen insan başucuna dikilenlerin yerinde olmayı arzular, "keşke şu güne kadar yaşasam" diye düşünür ve cansız bakışlarıyla son bir kurtuluş umudu arar. O beyaz pelerini ölüm bile insanın bu direnişi karşısında hayrete düşer, yutkunur, hüznlenir gibi olur.

Çok zengin ölüm çeşitleri var. Ama bunları iki temel kategoride toplayabiliriz. Kendisi ve başkaları için ölenler. Başkaları için ölenleride ayrıca ikiye ayırmak gerekiyor. İnsanlığın daha güzel yaşaması için, kurtuluşu için, halk için ölenler; sömürücü sınıflar için, tarihin akışına karşı duranlar için ölenler. Kuşkusuz her kategorinin de kendi içinde çok çeşitli ölüm biçimleri vardır.

Kendisi için ölenlere Hacı Hüsamettin Kesekağdı'nın ölümünü örnek gösterebiliriz. Hacı Efendi, erimiş kurşun gibi karyolasına yayılmıştır. Kendisi için yaşayan bir insan olarak, kendisi için ölmektedir. Gerdanı katmerlenerek beyaz pijamasının üzerine taşmıştır. Hazretin mübarek göbeği, karyolanın ortasında, ampul ışığının altında, bir yayla tepeciği gibi yükselmektedir. Kocakarı başta olmak üzere, oğullar, kızlar ve gelinler ağlamaktadır. Hacı Efendinin bakışları gayet yargılayıcıdır ve bir çok kişinin ayıp olmasını diye ağladığını sezer gibidir. Kocakarı hariç, diğerlerinin kurtuluş ve sevinç gözyaşları döktüklerini, ince bir acıyla malesef sezer gibidir. Azrailin korkusundan altına işlemiştir, gelelim ki söyleyecek takati yoktur. Gelinler ve oğulları Hacı Efendiye değil, paylaşılacak mirası düşünmektedirler. Ve bir sabah ya da gece yarısı Hacı Efendi hakkın rahmetine kavuşur. Bak-kallarını, ticarethanelerini, faiz defterlerini, bonolarını, tahvillerini bırakarak çekip gider. Ve oğullardan bir tanesi boyalı basına verdiği "vefat" başlıklı ilanla bu yaşam macerasını noktalar.

Başkaları için ölenlere verilecek örneklerden bir tanesi Hitlerdir. O "eşsiz" bir "fedakarlık" örneği göstererek Alman tekelleri için ölmüştür. Bu Avusturyalı onbaşı, hayatını Alman faşizmi uğruna adayarak, yeryüzündeki tüm güzelliklere, insani olan herşeye karşı savaşa adayarak geçip gitmiştir. Özgürlüğün, yani kizildurdunun top seslerini dinlerken duyduğu acı, beynine sığıttığı kurşunun acısından daha derin, daha büyük bir acıydı.

Başkaları için ölenlere verilecek örneklerden bir tanesi de yaşlı bir komünist'in ölümüdür. Davaya bir ömür boyu bağlılığın nişanesidir. Beyaz yaşlığın üzerinde geniş ve aydınlık bir alın vardır. Demir ökçenin buyruklarına ve kılıcına karşı, geleceğin gücüyle, eğilmeden direnen bir alın. Kırıksıklıklarında sınıf mücadelesinin ağır meşakatlerini taşıyan bir alın. Ve çocuk sağlığıyla ışılan bir çift inançlı göz. Çevresinde yalana dayanan hiç bir ağlayış yoktur. Odaya, derin bir saygı, sadelik ve içtenlik hakimdir. İşte ardında fedakarlık abideleri bırakarak giden bir insanın ölümü. Tarihin saygıyla anacağı güzel bir insanın güzel bir ölümü.

Bazen en güzel ölü, kanlı bir tulum içinde olur. Boylu boyunca uzanır sokağa. Siren sesleri, tüfek takırtıları ve panzer uğultuları bu ölümün anlamını tüm kente ve dünyaya duyurur. Tulumdan sızarak yola dökülen kan, kitaplarda ışıklı paragraflar haline gelir. Ölümün anısı türkülerin ez-

gisini ve içeriğini güçlendirir. Tay dağından daha ağır bir ölüm, yani her güzel ölüm, yeryüzündeki güzelliklere güzellik katan ölümdür.

Bazan dağların yamacında görülür güzel ölü. Gövdesinde ağır tüfek yaraları vardır. Sakalı hafiften uzamıştır. Gözleri inadına açıktır. Künyesine, mendiline, kitabına ve memmisine el koymuştur. Ki künyesi sır vermeyen bir sıra neferi, adsız bir ölüdür. Asker, elinde tüfeğiyle çevresinde dolandır. Yüzüne bakar. Okumuş, aydınlanmış bir yüzdür bu. Üzerinden çıkan eşyaların anlamını çözmeye çalışır. Dağların sisli tepelerine diker bakışlarını. Soru işaretleri oluşur kafasında. Ölü kaldırılır. Ama dağların yamacına dökülen kan, köylerde hüznü ve türküyü döndürür. Bilincin daha bir ışmasına yol açar. Yeni kıpırdanışları ışıklı bir iz olur.

Her insan, taşıdığı, güzelliğin gücü kadar bir etki bırakarak gider. Büyük güzelliklerin etkileri de büyük olur. Zamanın dışında hiç bir güç bu etkiyi yok edemez. Hz. Ömer ordularıyla İran'a girdiğinde, büyük halk isyancısı Demirci Kawa'nın tulumunu yakırdı. Bu, Kawa'nın bıraktığı etkiyi yoketme isteğinden kaynaklanıyordu. Ama bugün Kürt halkı başta olmak üzere tüm çalışan insanlık, Kawa'nın anısı önünde saygıyla eğiliyor.

Komünist insan, çağımızın en ileri insanıdır. En geniş perspektif ve en ileri fedakarlıktır O. Felsefeye gerçek kimliğini ve gücünü veren bir sınıfın, yani yaratan ve kahreden bir sınıfın kafa ve ruhca en eğitilmiş, örsten geçirilmiş temsilcileridir onlar. Bu bakımdan komünist insanın ölümü en güzel ölümdür. Yaşamının, doğuşunun ve sevmenin, dahası yaratmanın ustasıdır O. Nasıl güzel olmasın, Tay Dağından ağır olmasın onun ölümü.

Gece yatarken, herkes kendi kendine, "iyi bir komünist miyim?" diye sormalıdır. Daha önemlisi, "iyi bir komünist olarak yaşayıp, iyi bir komünist olarak ölecek miyim?" diye sormalıdır. Çağımızda zordur, çok zordur bir ömür boyu iyi bir komünist olarak kalabilmek. Zaman bazen insanın feleğini şaşırıyor. Önce iyi bir komünist yapıyor. Sonra hazan yaprağı gibi katıyor önüne, sürüklüyor sürüklüyor ta götürüp Hacı Hüsamettin Kesekağdı'nın ölüm kategorisine düşürüyor.

Kitlelerin şahlandığı devrimci dönemlerde devrimci olmak kolay bir iştir. Devrimciliğin ağır afaroza ve kılıç takibatına uğradığı ağır yeraltı dönemlerinde, sabrın ve titizliğin ön plana çıktığı, iğneyle kuyu kazılan dönemlerde devrimci olabilmek önemlidir. Bu dönemlerin ölümü de şanlı günlerin ölümünden farklıdır. Birazcık daha değerlidir. Önemli olan her iki dönem de de, sol memenin altındaki cevahiri, bilinçle birlikte en ön saflarda seferber etmektir tabi. ■

PERU KOMÜNİST PARTİSİ ÖNDERİ
DR. ABİMEL GUZMAN, TUTUKLANIP,
DEMİR BİR KAFESTE BASINA
GÖSTERİLDİ. YAŞAMINDAN
ENDİŞE EDİLEN GUZMAN'IN ADIL
BİR MAHKEMEDE YARGILANMASI İÇİN,
DÜNYANIN HER YANINDAN
BİNLERCE MEKTUP YAĞIYOR

VE OKUNMAMIS MEKTUPLAR TOPLADIM DÜNYANIN BÜTÜN KIYILARINA / KUŞLARIN YİTİRENE KADAR SÜRÜKLEDİKLERİ..

Pablo Neruda

Düzenin veya İnsanın Hayatını Yaşamak

Bizler gerici bir sistemin koşullarında yaşıyoruz. Sistem, her şeyi kendi lehine kullanır. Koşulları içinde yaşadığımız burjuva-feodal kırmaları sistem de her şeyi ve tarihi kendi lehine çarpıyor, masallaştırıyor.

Ezen (hakim) sınıfların düzeni, bu sistemi vareden koşulların hiç değişmeyeceğini belletir. "Bu sistem ebedidir. Böyledir, böyle kalacaktır. Böyle gelmiş, böyle gider..." Vs. söylemleriyle insan bilincini kendine göre, tam istediği gibi oluşturur.

Bu durumda insan, sistemin diliyle düşünür, sistemin istediği gibi hayal kurar, sistemin istediği gibi sevişir, sistemin istediği gibi evlenir... İnsan kendi hayatını yaşayamaz, sistemin uygun gördüğü(!) hayatı(!) yaşar. Üstelik, bunun, böyle olduğunu da bilmez..

Bunu kavrayan, aslında, insanın, sistemin oluşturduğu-insan olmadığını anlar. Ateşi yaratan, büyük akarsuların yatağını değiştiren, maddeyi çözümleyen, felsefi sistemler oluşturan, güzel eserler yaratan insan, nasıl olur da bu sistemin, kapitalist-feodal kırmaları sistemin tutsağı olur? Bu sistemin tuzaklarını, kumpaslarını, eziyetlerini eğlence diye benimser, sisteme göre yaşar?!!

Gaflet uykusundan uyan. Ayağa kalk. Eğilme!.. Sen kendi hayatını yaşamıyorsun; sistemin istediği hayatı yaşıyorsun.

Sen, kendi yüreğinin ve ruhunun büyüklüğünü, kahramanlık ve gözüpekliliğini, sevecenlik ve sevgi yetisini görmek ve kutsamak durumundasın, zorundasın. Yenilgiye, ezilmişliğe, güçsüzlüğe ve umutsuzluğa karşı verilen sonsuz savaşında bunlar, umudun ve çabanın parlak renkli yıldızlarıdır. Onları yüreğinin doruğuna dikmek, yüreğinin gönderine çekmek, senin ancak başeğmez, onurlu çabanla mümkün olacaktır.

Seni düşünüyorum. Sana bazen kızıyorum. Kendini göremediğin için... Senin yüreğinin, ruhunun büyüklüğünü, kahramanlığını, cesaretini tarih süreci içinde görüyorum. Ve bunu sana göstermek istiyorum. Çünkü sen bir İNSAN'sın!. Marx'ın dediği gibi, "dünyanın dışında çömelmiş soyut bir varlık değilsin." Sen hayatı yaşarın kılansın. Kalk haydi ayağa! Atıl kavaya!

12 Eylül sonrasındaki Türkiye koşullarında yetişen gençlik, faşist diktatörlüğün kendilerinde yarattığı akıl, yürek, duygu ve düşünce kirliliğinden, ahlaki kirlilikten arınıp temizlenmedikçe; kayıtsızlığını ve duyarsızlığını yıkıp duyarlı, sosyal bir yapıya ulaşamadıkça, değil genç olmak; insan olma sıfatına dahi layık olamayacaktır!

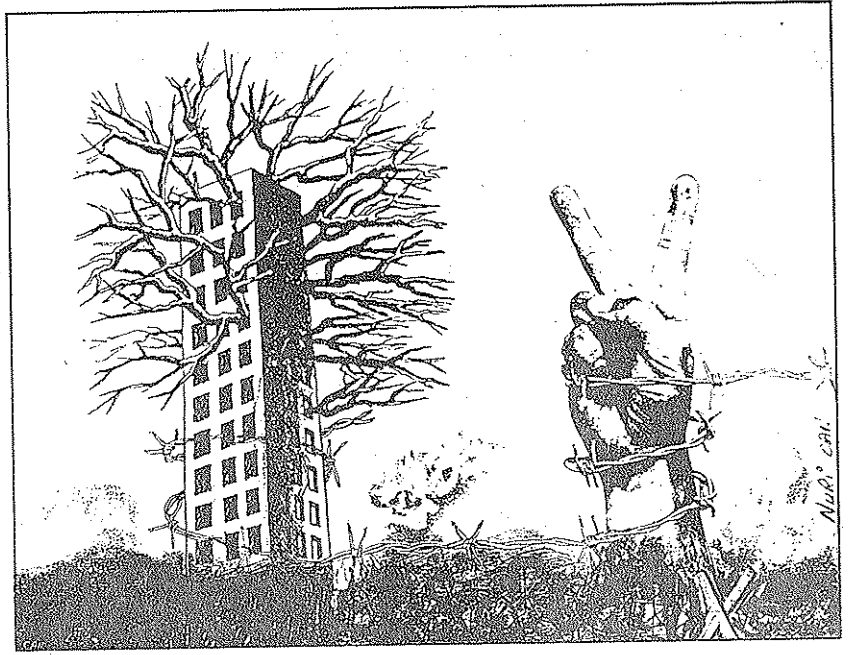
Genç insan, idealleri uğruna canını bile gözden çıkarabilmeli; sonsuz özverili ve sınırsız fedakar olmalıdır. Ödünsüz bir dürüstlükte, haksızlıklara ve baskılara asla başeğmez; çelik karakterde olmalıdır.

Yalnız kendisinin değil; başkalarının da acılarına, yoksulluğuna, ezginliğine duyarlı olmalıdır. Kendisinden başkalarının sorunlarına karşı vicdanını kitlemiş hissiz, duygusuz olan kişi insanlığa yabancılaşmıştır. Bu özünde kendine de yabancılaşmıştır.

Genç insan gecelerini değil, yarınlarını kurtarma peşinde olmalıdır. Bu da ancak; bedenlerini değil, yüreklerini güzelleştirme anlayışı ve uğraşısıyla mümkün olur.

Genç insan, aşksız cinsellikleri değil; aşk ateşiyle kavuran cinselliği yaşama anlayışında olmalıdır.

Siğ yaşamın kayıtsız gençliği.
Tarih, bir gün bu bencilce yaşayışın hesabını soracaktır.
Bu unutulmamalıdır.
Tarih, sınıf mücadelelerinin tarihidir. ■

Tutulmuşum ki bir sevdanın teline
Lee geçe! Yakılmışam, münlenmişem, asılmışam
sürgünler yemişem kendi öz yurdumdan

Ve düşmüşem dağların döşüne mekan eylemişem kendimden
uzakları

Farkımız kalmamış Pir Sultan'dan, Yunus'tan, Ferhat'tan
Uzaklardayım kendimden düşmüşem seni sevmenin döşüne
Almışam başımı düşmüşem dağlara ve sen şehirlerde
ben sana yasak ben sana uzak

Ve sevdama yellere vermişem, öfkemle dağları delmişem
Lee geçe! Asılmışam münlenmişem kül edilip ufalanmışam
Acıdan öfkeden ve sensizlikten başka kalmamıştır katğım
her lokması zehir zıkkım

Bir de sen söyle kömür gözlü kız birde sen söyle sevdaya yasak
koyan

kürt kıızı

Teel! Bu sevdanın adına yasaklar koyan insafsızım
Savrulur mu bir gün bu ülkenin üstünden ayrılıklar,
ihanetlikler ve sevdaya

yasak koyan kitapsızlıklar

Dönermi bu düzenin devranı hep böyle
Susarmı yürek hep böyle ardından bakarak yitirdiklerine
Oysa bilirsin kömür gözlü ve yüreğimin NEWROZ ateşi
Bilmesek kötüyü ve ihaneti hep güzellikten yana
gülümsemişizdir.

Ve bölüşmüşüzdür ekmeğimizi, aşımızı heval görmüşüz
insanlarımızı

Oysa görmesek güzellikten gayri ihaneti ve kötüyü
Söylesene! Ya nasıl kıyarız sevdaya
Oy yüreğine sevdama zincirlediğim hapishanem, vazgeçilmezim
Koyma sende bizi biçareliklere, sürgünlere bunca pislikleri bunca
ayrılıkları yaşarken düzende

Ey dağlarının kızıl karanfili
Resmini kalemiz ve fırçasız çizmişim hücreme
Bir seni bir de onurumu saklamışım gizimde
duyuyormusun

Adana'dan bir okur.

Düşmüşsek patikalara vurulmuşsak hasretine sevdanın
Ve açsak, açksak tutmuyorsa ellerimiz mavzerden başka
ve toprak kokuyorsa tenimiz

Sonbahar rüzgarına dönmüşse gençliğimizin ortayeri
Hi! Nedemeli şimdi kanadımızdan vurulmuşluğumuza
Fırtınasını olalım umutların
Yoksa esirimi günbatımında göğe dokunmanın
Oysa umutla sarılmışız sesizliğiyle mavzere
Bir umutlu şarkıdır dilimizde dönen isiklar
Ve bir yanımızdaki nasırlaşmış avuçlarımızla tutmuşuz
yüreğimizdeki körpe sevdanın
Oysa bir yanımızda sarıncıyor umutlar ve hasretler
ve bir yanımız sırat köprüsünde halaya durmakta

Adana'dan bir okur

BEN DOĞDUĞUMDA ANNEMLE
BABAM CEZAEVINDEYİMİŞ... İLKOKULA
BAŞLADIĞIMIZDA BİR GAZETE
ÇIKARACABIZ. POLİS GAZETE-
MİZİ TOPLATACAK...

EVET... SONRA LİSEYE GİDECEBİZ.
BEN, LENİN ROZETİ TAKTİBİM İÇİN
OKULDAN ATILACAM. ÜNİVERSİTEYE
GİDERKEN GENÇLİK DERGİSİNE
GALİSACABIZ. SANA BİNLERCE
YIL CEZA VERE-
LEKLER... BABAM-
LA BEN DE
SENİ GÖRME-
YE GELECEBİZ

Okurun Yeri

Merhaba Dostlar,

Sanatın ve sanatçının yozlaştırılmaya çalışıldığı, insanların zorla, baskıyla, işkenceyle sindirilmeye ve yok edilmeye çalışıldığı bir süreçte; Türkiye halklarına ve gençliğine önderlik ve kılavuzluk yapacak ve dopdolu mücadele, azim ve kararlılık dolu bir derginin varlığı biz gençleri çok sevindirmiş ve mücadele azmimizi arttırmıştır.

Önce yıllardır hiç yoktan bir ayrılık yüzünden dağılmış olan sempaticizmi olduğumuz partinin ilkeli ve kararlı birliği, daha sonra biz gençlere hitab eden gençlik örgütünün çalışmaları bizleri mutlu etmiş ve düşman nezdinde de Türkiye halklarının ve gençliğinin ve dünya halklarının özgürlük mücadelelerinin engellenemeyeceği; Marksist, Leninist ve Maoist bir felsefeyle, ideolojiyle yola çıkmış bir partinin yok edilemeyeceği ve mücadelesinin önünde hiç bir engelin faşizmin, Şovenizmin, Oportunizmin, Reformizmin, Emperyalizmin ve her türden gericiğin yerle bir edileceği ispatlanmış ve tarihi önem taşıyan birlik, artık özgürlük yolunda mücadelesine hızla devam edecektir. Bu inancımız, dileğimiz ve kararımızdır. Yıllardır dağılmış olan ve sakat politikalarla yönlendirilmeye çalışılan üniversite gençliğinin kof yapısı umarım biricik partimizin kararlılığıyla yok edilecektir. Yerini DHD azmiyle dolu gençlik alacaktır. Çünkü; günümüzde üniversitelerde çeşitli canbaz teorisyenler, devrimcilikleriyle kendilerine konum ve mevki kazandırmak, aynı zamanda k.burjuva özentilerinin de vermiş olduğu bir özellikle popülarizm ve parlamak, yıldız olmak isteyen sözde devrimci arkadaşlarımız mevcuttur. Üniversitelerde halen, gelişen devrimci mücadele yanında; gerek bilinçli gerek bilinçsiz körü körüne kuru bir teoriyle ve dar bir düşünceyle devrimcilik oynamak isteyen insanlar var; bu insanların ne devrimci hoşgörü, ne devrimci disipline ve ne de devrimci ahlaktan haberleri var. Çünkü; gençler ya gençliği, proletaryanın önünde görüp devrimin motor gücü sayıp ya da doğruyu teorik olarak bildikleri halde pratikte hata ve yanlışlıklar bataklığında yüzmektedirler.

Dinamizm ve mücadele ruhu dolu, hareketli bir kesim olan gençliğin bu kaos, bu kof yapıdan kurtarılması ve yerini samimi ve dürüstlük, çalışkanlık ve mücadele dolu bir gençliğin olması gerekir, bu kof, dürüst olmayan yapıda insanlar samimiyetten uzak ve lafta devrimci, insanlara ve arkadaşlarına karşı eleştiri ve özeleştirme mekanizmasını çalıştıracığı yerde, kulis yapmayı seçen sormusuz insanlarla doludur. Yani kısacası gençlik örgütsüz, düzensiz, yani gençlik disiplinsiz.

Ama tüm bunlara karşın mücadele ruhuyla dolu, Devrime ve Sosyalizme karşı gençlerin samimi ve dürüst varlığı gözardı edilmemelidir.

Gençlik örgütsüz dedik, düzensiz, disiplinsiz dedik işte böyle bir durumda gençlik örgütümüz ve Yeni Demokrat Gençlik dergisi bu boşluğu dolduracak ve mücadelede düzeni ve disiplini, başarıyı sağlayacağından eminiz.

Artık böyle bilinsin, artık gençlik mücadelecisi olacak, artık gençlik savaşçı olacak çünkü Komsomol bunu sağlayacaktır. Çünkü proletarya partisi halkın huzurunu ve özgürlüğünü bağrında taşıyor, kurtuluş devrimine inanmaktadır. Her türlü destek ve katkıyla sonuna kadar yanımızdayız. Herkesi kendi alanında ve yeterli olduğu daldaki basınımıza desteğe davet ediyorum.

HAYDİ GENÇLER MÜCADELEYE!

YAŞASIN DEMOKRATİK HALK ÜNİVERSİTELERİ!

YAŞASIN HALK SAVAŞI!

KAHROLSUN PATRON AĞA DEVLETİ!

KAN GÜLÜ

Aramak SENİ

Korkunun can damarında,

Hislerimin kırılma kümbüşünde

Dökülen saçlarını bir bir görmek.

Düşünmek SENİ

Kavganın tam ortasında

Suratına bağırıp düşmanın,

Kibarca kin kusmak

Hani var ya düşmana dostça! davranmak.

Haykırmak Seni,

İki yüzlü "insan" celladının gözlerine..

Sonsuzluğun tam ortasında;

Yedi başlı canavarın nefret dolu gözlerine

haykırmak SENİ.

Hissetmek dağ gülü seni

Ne korkunun can damarında,

Ne kavganın tam ortasında

Ve nede kan gölünde.

Yaşamak isterdim SENİ; BARIŞ GÜLÜM

Sevginin can damarındaki KAN GIBİ.

Düşünmek isterim seni,

Dostluğun, kardeşliğin kan kokmayan

günlerinde.

Ve umut dolu, barış dolu günlerle; gözyaşı, acı dolu bu kahpe

DÜZEN

Kan gölünde değil dağ gülü SENİ;

insanlık deryasında; mutluluk ülkesinin,

Özgürlük savaşçılarıyla. Çocukça bir SEVGİYLE

Doyasıya sevmek,

Ve ölümine SAVAŞMAK isterdim bu düzenle.

Diyarbakır'dan YDG okuyucusu /Ez Piro

Merhaba Yeni Demokrat Gençlik,

Öncelikle böyle bir yayın çıkmasına çok sevindim; tüm çalışanlara teşekkürler. 1993 yılının bütün dünya'ya ve Türkiye'ye barış ve özgürlük getirmesi dileğiyle, kavgamızda bu yıl daha güçlü daha azimli olmak, bir adım yerine iki adım daha fazla ileri atmak, geleceği kendi ellerimizle yakalayıp daha güçlü kılmak, ilk amacımız olsun.

Ben de Yeni Demokrat Gençliğe bir katkı olsun amacı ile şiir yolluyorum resimde yollamak isterdim; yer verilir mi verilmez mi bilemiyorum. Maddi yönden yardım etmek isterdim ama bizler işsiz olduğumuz için yardım edemiyoruz.

Türkiye, kim kimi daha fazla soydu felsefesiyle hareket ediyor. Ya biz işsizler ya köydeki gençler, bunlara, yani bizim de sesimiz olacak kimseler yok mu; bu çarpık düzende, paralı dayısı olan işe giriyor paralı olan okuyor, parası olan gezip, giyinip, yiyip içiyor. Ya bizler biz köylü çocukları akşama kadar tarlalarda ineklerle, koyunlarla, uğraşyoruz ya sonuç hiç, üstelik borçlu çıkıyoruz. Okuyup da köyde boş oturanlar yazın tarlada çalışıp o yıl ektiğiyle ancak bahara çıkan yoksul köylülerimiz, işsiz, evde akşamları üç-dört çocuğuyla bugün ne yiyelim diye düşünen annelerin babaların, kahve köşelerinde günlerini boş öldüren gençlerimiz bizlere boş verin demek mi kalıyor yoksa sesimizi duyurmak mı?

Seçim zamanı gelince meydanlarda anranlar demokrasiyi tam anlamıyla yerleştireceğiz, işsizlere emekli, dul ve yetimlere, köylülere iş imkanları yaratacağız diyenlerin demokrasi anlayışları meğer sokak artasında infazlar, gözaltı kayıpları, dağda insan avlamakmış, işsiz, yoksulun suratına inen tokatlar yetmiyormuş gibi bir de onlar indirdi suratına büyük tokatı.

Acaba tam anlamıyla demokrasiyi yerleştirdiklerinde ne olacak diye düşünüyorum. Her halde hepimize Munzur'a atlamak kalıyor.

Bir de son zamanlarda sıkça rastlanan bir diğer konu ise, Ankaraya gidip rüşvetçi zamparaları görüp işe girmek, tabii bu işler parayla oluyor. Para vermeyenler de oluyor; feodal bağları güçlü olanların para vermesine gerek kalmıyor. İyi tamam anladık da çalıştığı devlet dairesinden memnun olmayanlar yine Ankaradaki zamparalarına baş vuruyor, transit geçiş yaparak ücreti fazla olan devlet dairelerine geçiyor. Oysa ki bizim işimiz yok, onlar gömlek değiştirir gibi iş değiştiriyor. Devlet dairelerinin maşallahı var; aile şirketleri halini almış, adamı olan giriyor. Olmayan topuğunu yalıyor. Parası olana iş var olmayana iş yok. Olay bu kadar basit. Bizlerin sesi olacak kimseler yok mu?

İki yüzlü devlet temsilcilerine soruyorum parası olmayan halk çocuğu mu yoksa orospu çocuğu mu?

Diyarbakır'da direnerek

şehit düşen Halil KAYA için

Soğuk bir kış günüydü

Vuruldu kapımız

Karşımda orta boylu esmer

Bir adam

Hosgeldin diyemedim

Çünkü tanıyordum.

Çok sonra duydum ki

Dağlarda korku salıyormuş

Düşmanlara

Şimdi hoşgeldin Kirvem

Halkımızın kazıl yıldızı

O da İbo gibi

Diyarbakır'da düşmana

Kabuslu günler yaşatmıştı

Tam 104 saat

Direnmişti son nefesine kadar

Çarpışmıştı yiğitler gibi

Her dakikasında her saniyesinde

Sosyalizm ve özgürlük parlıyordu

Güneşin kazıl şafağıyla

Şehit düşmüştü oracıkta

Şimdi hoşgeldin diyorum

Ey kazıl şafağın gerillası

Hoş geldin.

Dersim'den YDG okuru

Merhaba Gençlik,

Derginizin çıktığı haberini Gündem gazetesinden öğrendim. Özür dilerim; dergimizin demeliydim. Çok faşist ve gerici bir çevrede bulunmamıza rağmen, Demokratik Halk Devrimi mücadelesine omuz vermeye kararlıyız. Çevremiz oldukça gerici; gerici demekle kalmaz iğrenç bir çevre. Çevrede bazı şeyleri gerçekleştirebilmek için teorik anlamda bazı şeylere (dergi, kitap, broşür) ihtiyacımız var. Bu konuda bize yardımcı olursanız, mücadelemiz açısından bir yol alacağımıza inanıyoruz.

Demokratik halk devrimi yolundaki mücadelemizde hep beraber, omuz omuza savaşımızda, direnç ve kararlılık ürünümüz olacak. Yayın hayatınızda bizleri yalnız bırakmayın.

Bütün devrimci yoldaşlara sağlık ve mutluluk dileklerimizle yeni yıllarını kutlarım.

Trabzon'dan bir YDG okuru.

Bir çocuktu İBO, ufaklık varlığıyla
Bu kokmuşluğun ortasında
Bu çıkarılığın, bu sürgünün.
İşte orada, yaşlı bir çınar ağacının altında
Baş iki elinin arasında oturuyor.
Ama, gözlerinde bir ışıltı, bir ses.
Gözlerinde başka bir dünya
Ve gözlerinde UMUT.
Ve o dünyada savaşın yeri yok
Darağaçlarında sallanıyor insanlar
Süngü uçlarında taze kan lekeleri geride kalmış.
Gözlerindeki ışıltı güneşe dönüyor İBO'nun
ve bir gün demir ısıyor fabrikada
Zeytin dalları sarılıyor dağlardan
Ve İBO'nun dünyası iniyor yeryüzüne
Erciyeşten, Karadenizden Toroslardan geliyor
karanfil kokuları
Nurhak'tan Munzur'dan kekik.
İBO'nun gözlerinde selamlıyor dünyayı
Usta Lenin, Başkan Mao
Ve arkasından gök mavisi gözleriyle gülümseyiyor
Her zaman ki gibi İBRAHİM KAYPAKAYA!

Yukarıdaki şiirle beraber gönderdiği mektupta Ramazan ŞEN "Tik ceza alan Yeni Demokrat Genç olma şerefi bana ait olduğu için onur duyuyorum" diyor.

Ramazan Şen Buca
Bölge Kapalı Cezaevi YBK.2 İZMİR

Okurun Yeri

"Yeni Demokrat Gençlik" in hazırlanmasında emeği geçen tüm arkadaşları YDG okurları olarak selamlarız.

Faşist Türk Devletinin başarısını, devrimcilerin, yurtseverlerin komünistlerin kanıyla ve kapattığı dernek ve gazete sayısı ile ölçtüğü bir dönemde devrimci gençliğin "YDG" yi tekrar yayım faaliyetine sokması devlete gençlik tarafından indirilmiş bir darbedir. Dergimizin üçüncü sayısının toplatılması bu darbenin vurulduğunu göstermektedir.

Dergimizin yayım faaliyetini düzenli aralıklarla sürdürmesi devrimci gençliğin mücadelesine teorik ve pratik olarak daha büyük adımlar attıracağıdır.

Dergimizin sürekliliğini sağlayabilmek için amatör genç muhabirleri bu alanda geliştirip profesyonelleştirmek, her bölgede bu alanda çalışabilecek gençler yetiştirebilmek ve genç köşe yazarları yaratabilmek, YDG'nin ve okurlarının gözönünde bulundurulması gereken önemli hususlardır. Dergimizin en geniş kitleye ulaşabilmesi için sadece YDG sorumluları değil tüm okurları bu amaçla dergiye hizmet etmelidirler.

YDG'nin ağırlıklı olarak gençlik dergisi olması nedeniyle, Türkiye'deki gençliğin mücadelesini kitlelere ileten yazıların sürekliliği sağlanmalıdır.

Ayrıca gençliğin teorik olarak gelişmesine önem verilmeli ve felsefe konuları gençliğin en iyi anlayabileceği bir dilde sürekli olarak yazılmalıdır. Bunun yanı sıra kültür-sanat konulu ve gençliğin güncel sorunlarına (cinsel, aile..) eğilen yazılara da ağırlıklı olarak yer verilmelidir.

Yurtdışı somutunda Türkiye'deki Yeni Demokrat Gençlik mücadelesini desteklemek ve ona maddi ve manevi yardım sağlamak bizim önümüzde duran somut görevlerdir. Bu bilinçle hareket ederek yapmış olduğumuz bağışla, biz Göttingen YDG okurları, az da olsa maddi olarak desteklerimizi sunuyoruz.

Mücadelenizde başarılar diler Türkiye'deki tüm yoldaşlarımıza kucak dolu selamlar iletiriz.

Yaşasın Yeni Demokratik Devrim Mücadelemiz!

Göttingen'den Yeni Demokrat Gençlik Okurları

BEKLEMEK

Nice güneşler bekledi ufuklarda
Bu halk
Nice umutlar;
Dinmedi gönüllerdeki bu seveda
Dinmedi o haykırırlar
Doğacak mıydı günleri bir gün
Açacak mıydı gülleri kabarmış topraklarında
Yoksa
Yine o bekleyiş
Yine o haykırırlar mı.
Saplatmayım kara saplı bıçağı göğsünüze
Yurdurtmayım çelikten kelepçeleri kollarınıza
Sulayın göz yaşlarınızla susamış toprakları
Sarı ışıklarıyla güneş vursun
Yeşillensin dağınız, ovanız, bayırınız
Açsın kırmızı güllünüz
Size ve İNSANLIGA

Ankara'dan bir YDG okuru./Cumhur Uzun.

İnsanları düşünüyorum
Yaşam kavgasına can koyan insanları
Gözlerinde güneş var onların
Umut var, özlem var, direnç var
"Zafer direnenlerindir" diyor onlar
İnsanca yaşamak, özgürce haykırma için
Gün olur
Gözlerindeki güneş
tüm insanlığa yansır
Yakar insanları
Bir olur yürekler
özlemler gerçek olur.

İstanbul Liseli Gençlikten YDG okuru.

ÖNDER GERİLLA

Şanlı komünizm davasında,
Elde silah, dilde slogan,
Toprağa düşen,
Önder Gerilla.
Bilincin halka örgütlülük,
Silahın düşmana panik,
Veren.....
Önder Gerilla.
İsyancı ateşle,
Dağlarda, şehirlerde,
Dalgalandır proletarya'nın kızıl bayrağını,
Önder Gerilla.

Dersim de Artvin de,
Lice, Genç, Almus'ta,
Direniyosun her yerde.
Önder Gerilla.
İbrahim'in kızıl güzergahında,
Durmadan ilerliyor,
Halk savaşını genişletiyorsun,
Önder Gerilla.
Bak!
Ayaklanmış, İşçi-köylü
Seni bekliyor,
Önder Gerilla.

Bağcılar End. Mes. Lisesinden bir YDG okuru

Selam olsun güneşe doğru koşan yiğit gençliğimize

Genelde, ML/MZD güzergahında özelde ülkemizin Komünist Önderi İbrahim Kaypakaya'nın çizgisindeki yayım çalışmalarını selamlıyoruz!

Ülkemizde devam etmekte olan faşist diktatörlüğün işçilere, köylülere diğer halk tabakalarına karşı estirdiği terör ve işkenceler, toplu katliam ve infazlar devrimci-demokrat, ilerici insanları hedefleyerek yok etmektedir. Diğer tarafta Kürt ulusuna ve ulusal kurtuluş hareketine karşı vahşice uygulamakta olduğu tüm infaz ve katliamları görmekteyiz. Tüm bu uygulamalara karşı Türkiye proletaryasının ülke zemininde geliştirdiği sosyal kurtuluş mücadelesi diğer tarafta ulusal hareketinde vermiş olduğu mücadele T.C. devletini çıkmaza sokmuştur. Yani Türkiye ve T.Kürdistan'da gelişmekte olan sosyal ve ulusal kurtuluş mücadeleleri faşist T.C. Devletine büyük korku vermektedir.

Dünyada ise R.S.E'nin çöküşüyle birlikte klasik kapitalizme dönüşmesiyle, başını ABD emperyalizminin çektiği bu dönemde, dünya da naralar atarak sosyalizmin komünizm ve devrimlerin tükendiğini ve tüm dünyada ezilen halklara, yeni teorilerle "yeni dünya düzeni"yle dünyadaki halkların sorunlarını çözeceklerini vadediyorlar. Ama ezilen halklar emperyalizmin iki yüzünü görmüştür. Artık bu teorileriyle ancak kendilerini kandırmaktalar. Böyle bir dönemde biz bunlara Peru Komünist Partisi (PKP)'nin yürütmüş olduğu halk savaşıyla da cevap veriyoruz. Ve diyoruz ki ölen Sosyalizm, Komünizm, değil Modern-Revizyonizm, Reformizm, Kapitalizm'dir.

Yoldaşlar: Böyle bir dönemde sağda-solda esen oportünizm, pasifizm, revizyonizm rüzgarlarına, düşüncelerine taviz vermeden ML/MZD biliminin doğrultusunda başarıyla sürdürdüğünüz yayım faaliyetini sevinçle karşılıyoruz.

"Nasıl da kıydılar kır çiçeklerine"

Zannettiler ki;
İstanbul'un güneşi bitecek
Zannettiler ki;
Devam etmeyecek gençliğin mücadelesi
Zannettiler ki;
Doğmayacak yeni güneşler
Zannettiler ki;
Yetişmeyecek yeni tohumlar
Zannettiler ki;
Kızıllaşmayacak maydanlar, dolup taşmayacak alanlar.
Ve:
Zannettiler ki;
Kavgamız bitmiştir.
Ama bilmiyordular çok şeyi
Çünkü;
Devretmişti yoldaşlarına mücadeleyi
İstanbulun kızıl karanfili
İsmail Oral yoldaş
Devam ettirdi yoldaşları mücadelesini
Gençliğin partizan savaşçıları;
Tuncaylar, Talayhanlar, Hoşafçılar, Altıntaşlar, Yaşarlar, Şahinler, Göksular
Ve daha sayamadığımız;
Yiğit gençlik savaşçıları
Sanmasınlar bittiğimizi
Baksınlar, görsünler partizan savaşçıları.
Elbette göstereceğiz
Emperyalizmin uşaklarına;
Açacağız kör gözlerinizi
Temizleyeceğiz kirli kulaklarınızı
Çünkü yürüyoruz iktidara doğru,
ML/MZD bilminden almışız gıdamızı
Aydınlatıyor mücadelemizin kızıl ışıkları;
Türkiye halklarını.

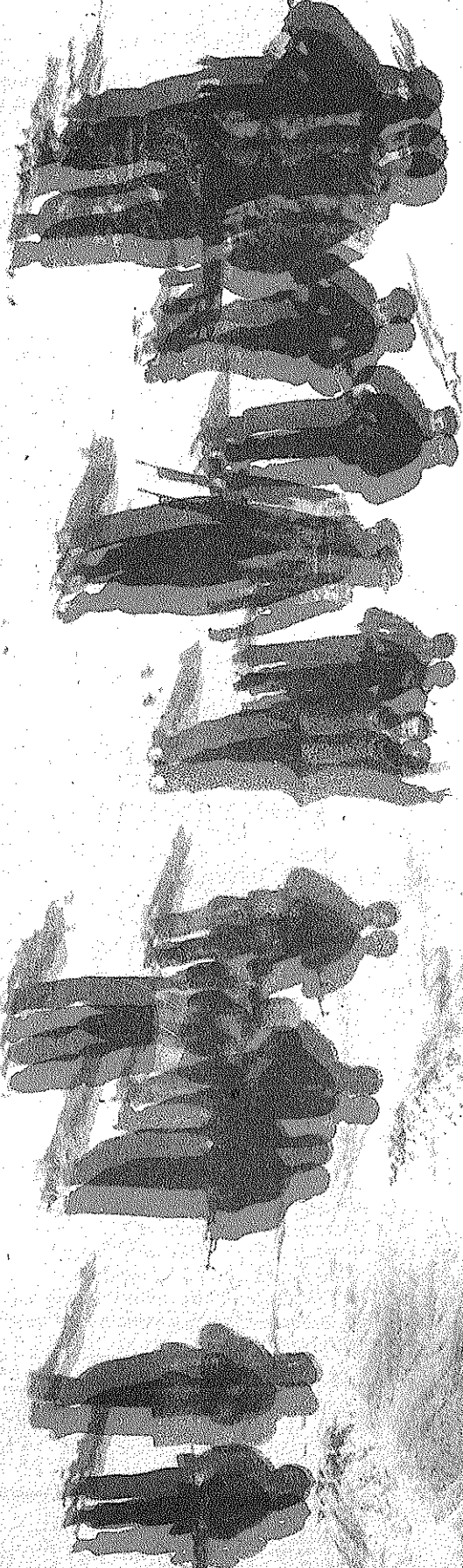
Göppingen Yeni Demokrat Gençlik taraftarları adına Gençlik Komitesi

Denizli'nin Kayabaşı İlkokulunda çıkarılan gazeteyi polis "Tehlikeli" bularak basımını durdurdu...

Bir Fıkra

Moskova'da bir kadın sabah kalkmış. Elektirik düğmesine basmış, lambalar yanmış. Musluğu açmış, sular akıyor. Heyecanla uyumakta olan kocasının yanına koşarak demiş ki: 'Kocacığım kalk kalk... Komünistler geri geldi galiba!'

“Dögüşenler var bu havolarda
El, ayak buz kesmiş, gürekle cehennem
Ümit, öfkeli ve mohazur
Ümit, sapına kadar namuslu
Dağlara çekilmiş
Kar öhindedir.”